

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİSİ

ÜCRETSİZDİR Nisan 2023 Yıl 16 / Sayı 64

ISSN 1307 – 6604

23 NİSAN

ULUSAL EGEMENLİK VE
ÇOCUK BAYRAMIMIZ

Kutlu Olsun

EduPage

Eğitimsel, yönetimsel, içeriksel ve gelişimsel süreçleriniz için tek platformda bütünsel çözüm.

BAŞKANDAN

Değerli dostlarım,

72 yıldır Türk Milli Eğitimi ve özel okulculuğun gelişmesi ve yaygınlaşması adına faaliyetlerini yürüten Derneğimizin 3 ayda bir yayınlanan dergisinin 64. sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

Ülkemizin Güneydoğusundaki 11 ilimizi ve 13,5 milyon vatandaşımızı etkileyen 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem nedeniyle öncelikle yaşadığımız üzüntüyü paylaşıyor ve ülkemize geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Yaşamak istemediğimiz ancak kabul etmek durumunda olduğumuz doğal afet, eğitim yuvası olan okullarımızda da etkilerini göstermiştir. İlk şok atlatılır atlatılmaz bölgede yer alan üye okullarımızla, kurucuları ve öğretmenleri ile iletişim sağladık ve ilk durum hakkında bilgi almaya çalıştık. Sağlam durumdaki okullarımızla ilk anda dışarıda olan depremzede vatandaşlarımıza barınma ve sıcak yemek ihtiyacı için ilgili resmi birimlerle koordinasyon sağladık ve bunu sosyal medya kanalları ile o süreçteki olanaklar dahilinde duyurmaya çalıştık.

1999 yılındaki Marmara depremini yaşayan bizler ilk anın ihtiyacını az çok bildiğimizden önce mutfak araç gereçleri, jeneratör, battaniye, bot, hijyen malzemeleri gibi öncelikli ihtiyaç malzemelerini sağlamaya ve bölgeye göndermeye çalıştık. Bunu da ilk etapta Kahramanmaraş ve Hatay illerinin koordinasyonu ile sorumlu kılınmış ve bölgeye hızlı bir şekilde geçmiş bulunan İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yürüttük.

Hemen sonra çocuklarını daha güvenli bölgelere geçirmek isteyen ailelerin öğrencileri ile ilgili durumu, eğitimi ve eğitimin geleceği için ne yapılabileceği konusunu ele aldık. Öğrencilerimizin eğitimlerinin aksamaması için görev üstlenmemiz ve tabiri caiz ise elimizi taşın altına koymamız gerektiği konusunda gönüllü olma kararında diğer eğitim dernekleri ile birleşerek ortak bir platform olan misafiroğrenci.org sitemizi oluşturduk. Özel okullarımızın kendi kontenjanları dahilinde okutabilecekleri öğrencileri paylaşabilecekleri bir yazılım oluşturup bunun tanıtımı yapıldı. Buradan şunu söylemek gerekirse okullarımızın hemen hepsi ilk andan

itibaren bizlere ulaşarak, her türlü yardıma, desteğe açık olduklarını da bize bildirmişlerdir. Bölgeden gelen sevgili yavrularımızın başvurularıyla şu an 35 bin kontenjanımız dolmuş durumdadır. Bu anlamda tüm özel okullarımıza buradan teşekkür etmek istiyorum.

Derneğimizin aldığı bir kararı da sizlerle buradan paylaşmak istiyorum. Derneğimize ulaşan bir çok yurt içi ve yurt dışı kuruluşun ve Derneğimizin katkısıyla deprem bölgesinde tercihen Adıyaman veya Hatay'da bir okul yaptırma projemizin de olduğunu belirtmek isterim. Konuyla ilgili detayları siz üyelerimizle paylaşıyor olacağız.

Deprem bölgesi okullarımız için Bakanlığımıza yapmış olduğumuz başvuruda:

- Binası güçlendirilerek eğitim yapılabilecek durumdaki okulların. "Güçlendirme Projeleri" ne öncelikli ve kısa zamanda onay verilmesi için ilgililerin uyarılması,
- Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının (DYK) açılması için özel okulların da resmi okullarda olduğu gibi okul bahçesine veya okulun uygun bulunan bölümlerine çadır veya prefabrik yapılar kurularak öğrencilere bu bölümlerde ders verilmesine izin verilmesi,
- Bölgedeki özel okulların Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) uygulamasından bir an önce yararlandırılması için Bakanlığımız desteğinin beklendiği,
- Kredi Garanti Fonu (KGF) için bankalara yapılan başvurularda, bankaların henüz bu yönde bir uygulamaya geçemediklerinin belirtildiği, bunun da kurumları olumsuz etkilediği, bu nedenle KGF' nin deprem bölgesi okullar için bir an önce açılması ve kapsamının genişletilmesi,

konularında acil önlemler alınmasına ihtiyaç olduğu bildirilmiştir.

NİSAN 2023 Yıl 16 Sayı 64

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi
ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi
İşletmesi Adına
Zafer ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü

Mina AKCEN

Yayın Kurulu

Zafer ÖZTÜRK
Saim MERAL
Zafer ERASLAN
Hande GÖKSEL
Mina AKCEN
Nigar EVGIN
Mehmet YÜKSEL
A. Can AKYOLLU
Cenk EYÜBOĞLU

Akademik Kurul

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN

MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Soner YILDIRIM

ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri

Eğitimi Bölümü

Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yazı İşleri Sorumlusu

Nalan TUĞ

Tasarım

Baran COŞKUN

Baskı

Everest Basım Rekl. ve Matb. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sit. 5. Kat F Blok
No:3 NF7 Zeytinburnu / İstanbul
0 (212) 434 51 34

Dağıtım

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi
Tel.: 0212 249 00 00 (pbx) Faks: 0212 249 00 10
Web : www.tozok.org.tr E-Mail: info@tozok.org.tr
Adres: İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi
No: 142 Kat:5 Beyoğlu/İstanbul

Değerli dostlarım,

Derneğimizce gerçekleştirilen, hepimizin ortak başarısı olan ve birçoğunuzun katılımcı olarak aramızda bulunduğu "Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği" konulu 21. Geleneksel Eğitim Sempozyumu (GAES) 26-28 Ocak 2023 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma değerli katılımlarından MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Bakanlık bürokratları, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, TOBB Eğitim Meclisi ve İTO Eğitim Komitesi üyeleri, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, yönetici ve öğretmenlerimize ve çalışmalarımızı daima destekleyen siz değerli dostlarımıza Derneğimiz adına bir kez daha teşekkür ediyorum.

Geleneksel Antalya Sempozyumumuz (GAES) sonrası, Derneğimizizin Lise Komisyonu'nun organizasyonu ile 25 Şubat 2023 tarihinde ECNAIS Türkiye Münazara Ligi Turnuvası da gerçekleştirilmiştir. Avrupa Konseyi Ulusal Özel Okullar Birlikleri Derneği (ECNAIS) tarafından Türkiye Özel Okullar Derneği iş birliği ile Türkiye'de ilk kez ECNAIS İngilizce Münazara Turnuvası düzenlendiğini de belirtmek isterim. Turnuvayı kazanan okulumuz Amerikan Robert Lisesi'nin öğrencilerini kutluyorum. Okulumuz, 19-21 Nisan'da Lizbon'da yapılacak ECNAIS Debate Münazara Ligi'nde ülkemizi temsil edecektir. Şimdiden başarılar diliyorum.

Değerli dostlarım sözlerime son verirken, Ulusal Egemenlik mücadelemizin 103. Yıl dönümünde ülkesini seven, toplum değerlerine saygılı, güçlü bir kişiliğe sahip öğrenciler yetiştiren siz değerli kurucularımızın şahsında sevgili öğrencilerimizin "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı"nı en içten dileklerimizle kutluyor, Ulu Önder Atatürk'ü saygı ve minnetle anıyoruz.

Ramazan Bayramının ülkemize huzur, bolluk ve mutluluk getirmesi dileğiyle...

Zafer ÖZTÜRK

Yönetim Kurulu Başkanı

tozok1951

tozok1951

tozok.org.tr

İÇİNDEKİLER

- 04** XXI. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu
- 06** Sempozyumda Konuşma Yapan Uzman ve Akademisyenler
- 08** Başkanın Açılış Konuşması
- 11** Sempozyum Sonuç Bildirgesi
- 14** Deprem Çalışmaları
- 17** Türkiye Münazara Ligi
- 23** 29 Nisan Özel Eğitim Konuşmaları
- 25** TOBB Eğitim Meclisi Çalışmaları
- 28** Aslıhan TETİK Satış Yöneticisi
- 30** Doç. Dr. Eda YAZGIN Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü
- 32** Doç. Dr. Günay Deniz DURSUN İstanbul Beykent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Öğretim Üyesi
- 34** Dr. Öğr. Üyesi Ayşen KÖSE Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- 36** Barış EVREN Eğitim Teknolojileri Uzmanı
- 38** Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı
- 40** Prof. Dr. Zümra ATALAY MEF Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü Öğretim Üyesi
- 42** Psk. Dr. Nesteren GAZİOĞLU Satir İnsan Gelişimi ve Aile Terapisi Enstitüsü
- 44** Uzm. Psk. Dan. Seçil AKAYGÜN CÜNTAY SDÖ Akademi Koordinatörü
- 46** Doç. Dr. Armağan ATEŞKAN Bilkent Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 48** Doç. Dr. Burak KARABEY Dokuz Eylül Üniversitesi
- 50** Nur Erdem ÖZEREN Kariyer ve İletişim Danışmanı
- 52** Çiğdem ANAR AYKAÇ Türkiye Özel Okullar Derneği, Ortaokul Komisyonu Üyesi
- 56** Aslıhan TETİK Satış Yöneticisi
- 54** Seval ERTUĞRUL Türkiye Özel Okullar Derneği, İlkokul Komisyonu Üyesi
- 58** Lara ÖZER Eğitim Teknolojileri Uzmanı/Eğitim Danışmanı
- 61** Selda ARIN Eğitim Yöneticisi
- 63** Dr. Tuncay ŞAMDAN Eğitim Yöneticisi

XXI. GELENEKSEL ANTALYA EĞİTİM SEMPOZYUMU “CUMHURİYETİN 100. YILI VE EĞİTİMİN GELECEĞİ”

Türkiye Özel Okullar Derneği tarafından düzenlenen XXI. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu (GAES), Kaya Palaz-zo Otel’de 26-28 Ocak 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

2002 yılından beri geleneksel olarak her yıl sömestr tatilinde düzenlediğimiz, eğitim-öğretim çalışmalarına önemli katkılar sağlayan Antalya Eğitim Sempozyumu bu yıl **“Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği”** temasıyla düzenlenmiştir.

Eğitim sektöründen çok sayıda temsilciyi bir araya getirmeyi başaran Türkiye’nin en önemli eğitim faaliyetlerinden biri olan GAES’e; Milli Eğitim Bakanlığı bürokratları, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, TOBB Eğitim Meclisi ve İTO Eğitim Komitesi üyeleri, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 1600’ün üzerinde eğitimci katılmıştır.

Ayrıca eğitim ve öğretimle ilgili ürün ve hizmetler sağlayan firmalar fuaye alanında dünyada eğitim alanındaki en son gelişmeleri yansıtan ürün ve hizmetlerini katılımcılara sunmuşlardır.

Sempozyumda **“Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği”** teması çerçevesinde;

- Cumhuriyet’in 100. yılını kutlarken hem eğitim ve öğrenmenin 21. yüzyılda değişen anlamı,
- Yeni yüzyılda ise dijital sanayi devrimi olarak da adlandırılan Endüstri 4.0,
- Yapay zeka,
- Gençlerin gelişimini hangi hedeflere göre ve nasıl sağlayacağı,
- Günümüzde öğrencilerin diplomalarından çok edindikleri becerilerin önemi,
- Öğretmenler ve yöneticilerin okullardaki eğitimi nasıl tasarlayacağı,
- Eğitim fakültelerine giren öğretmen adaylarına getirilen puan barajı ve YÖK tarafından pedagojik formasyona ilişkin yeni alınan karar,
- Eğitim kurumlarının ve okulların, eğitim yönetimi alanında kuramsal ve uygulamalı olarak iyi yetişmiş yetkin yöneticilere ihtiyacı olduğu,

- Değişen ekonomik, kültürel ve sosyal faktörlerden okulun nasıl etkilendiği,
- Yönetim süreçlerinin etkili biçimde işletilmesi,
- Okul kültüründeki değişiklikler,
- Toplumda sürekliliğini sağlayan okul kültürünün yaşantıların aktarılması ve kuşaklar boyu bunun devamının sağlanması bir okulun kalıcılığı,
- Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında yaratacağımız okul kültürü, bu kültürü yaratan öğretmen ve yöneticilerin rolünün önemi, gezegenimizden öğrenip okul kültürüne yansıtma gibi konuların altı çizilmiştir.

Sempozyuma değerli katılımlarından dolayı başta MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürümüze, Milli Eğitim Bakanlığı bürokratlarına, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanlarına, TOBB Eğitim Meclisi ve İTO Eğitim Komitesi üyelerine, değerli görüşleriyle Sempozyuma katkı sağlayan tüm akademisyenlerimize, basınımıza, tüm özel okul kurucusu dostlarımıza, yöneticilerine, öğretmenlerine tüm firma sponsorlarımıza ve sempozyumumuza renk katan değerli sanatçılarımıza teşekkür ederiz.

Sempozyumda Konuşma Yapan Uzman ve Akademisyenler

Dr. Emre ÇALIŐKAN
Antalya İl Milli Eğitim Müdürü

Mustafa GELEN
MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü

Dr. Ecmel AYRAL
UnLearn Academy- Kurucu Üye

Prof. Dr. İnayet AYDIN
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi
Eğitim Yönetimi Öğretim Üyesi

Acun ILICALI
Acunmedya Akademi

Doç. Dr. Burak KARABEY
Dokuz Eylül Üniversitesi

Müjdat ATAMAN
Eğitimci, Yazar

Dr. Serkan KARAIŐMAİLOĐLU
Hacettepe Üniversitesi

Dr. Jale ONUR
Maltepe Üniversitesi IB Koordinatörü, IB Türkiye Elçisi

Burcu Meltem ARIK
ERG Eğitim Gözlemevi Koordinatörü

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN
MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Doç. Dr. Yavuz SAMUR
*Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi,
Dekan Yardımcısı*

Sevinç ATABAY
Eğitimci

Prof. Dr. Ebru Oğuz CANOL
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi

SMMM Lütfi GÜLBENK - Av. Esmâ GÜLBENK
Gülbenk Danışmanlık

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Eren CEYLAN
Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Armağan ATEŞKAN
Bilkent Üniversitesi

Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Zafer ÖZTÜRK'ün Açılış Konuşması

Sayın Genel Müdürüm, Sayın İl Milli Eğitim Müdürüm, Saygıdeğer Dernek Başkanlarım, TÖZOK Yüksek İstişare Konseyi ve Yönetim Kurullarımız, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, değerli kurucu, kurucu temsilcisi, eğitimci, öğretmen arkadaşlarım, kıymetli paydaş firmalarımız ve değerli basın mensupları; Türkiye Özel Okullar Derneği'nin düzenlemiş olduğu "XXI. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu'na" hoş geldiniz, şeref verdiniz.

1951 yılında kurulmuş, 72 yıllık köklü bir geçmişe sahip derneğimizin, 21'inci kez düzenlediği Antalya Sempozyumu'nda sizleri ağırlamanın mutluluğunu yaşıyoruz. Eğitime gönül veren siz değerli misafirlerimize ve kurumlarımızın paydaşları, değerli firmalarımıza katkılarından dolayı teşekkürlerimizi sunarım.

Öncelikle ülkemizin varoluş mücadelesinin 100. yılını büyük bir heyecan ve coşkuyla kutlayacağımız bu yıl, yani 2023 yılında, bizler de TÖZOK olarak katkı sağlamak arzu ve düşüncesiyle, Sempozyumumuza "CUMHURİYETİN 100. YILI ve EĞİTİMİN GELECEĞİ" başlığını verdik. Böylece 100 yıllık Cumhuriyetimizin; bilgi, birikim ve kazanımlarıyla ülkemizi hep birlikte daha nice 100 yıllara taşımaya gayret edeceğimizin altını çizmek istedik. Bu vesileyle Kurtuluş Savaşı'mızın Başkomutanı, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal

Atatürk başta olmak üzere, bizlere üzerinde özgürce nefes aldığımız bu güzel vatani armağan eden bütün kahramanlarımızı rahmetle, şükranla, minnetle yâd ediyorum.

2023 yılı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı olması sebebiyle, hepimiz için büyük önem arz etmektedir. Cumhuriyetimizi, bugün bulunduğu noktadan daha ileriye taşıyacak olan sevgili öğrencilerimizi yetiştirmek adına özveri ile çalışıyoruz, çalışmaya da devam edeceğiz. Bizi dünyanın geleceğinde söz sahibi bir ülke konumuna getirecek olan eğitimidir ve gençlerimizdir.

102 yıl önce Milli mücadelenin başlatıldığı, Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı Kurtuluş Savaşı döneminde Atatürk; Ankara'da, 1921 yılında Maarif Kongresi'ni toplayarak eğitime verdiği önemi göstermiş, açılış konuşmasını bizzat kendisi yaparak, reform anlamındaki ilk adımın "eğitim" alanında atılacağını ifade etmiştir. Böylelikle, eğitimde tek elden idare ve denetimi sağlamak amacıyla Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarılmıştır. Cumhuriyet döneminde de Necatibey Eğitim Fakültesi, Gazi Eğitim Fakültesi gibi öğretmen okulları ile öğretmenin eğitiminin temeli oluşturulmuştur.

Toplumsal yeniden bilinçlendirilmesi ve bir eğitim felsefesi oluşturulması noktasında büyük önem arz eden

bu kongre ve sonraki reformlar, Ulu Önderimizin bağımsızlık kadar önemseydiği Mili Eğitim'in yeniden yapılandırılmasını sağlamıştır. Bu bağlamda, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Bir ulusun asker ordusu ne kadar güçlü olursa olsun, kazandığı zafer ne kadar yüce olursa olsun, o ulus ilim ordusuna sahip değilse, savaş meydanlarında kazanılmış zaferlerin sonu olacaktır." sözüne istinaden biran önce büyük ve donanımlı bir ilim ordusuna sahip olmaya ihtiyacımız vardır.

Bu doğrultuda eğitimi, daha etkin hale getirmeliyiz. Nitelikli ve geleceğin beklentilerini karşılayan bireylerle değişimi yakalayabilmek ve daha da önemlisi değişimi yönetebilmek, ancak eğitim anlayışının yenilenmesi ve geliştirilmesiyle mümkündür.

Ve elbette ki öğrenme ortamını yeniliklerle bütünlüştürmüş hale getirmek, biz eğitimcilerin en temel görevidir. Bu bağlamda inşa ettiğimiz eğitim ortamında, eğitim verdiğimiz öğrencilerimizde farkındalığı yaratmak düşünen ve cesaretle yürüyen gençler yetiştirmek hedef ve kazanımlarımızın temelini oluşturmalıdır. Mademki tek bir tıkla hepimiz kolayca bilgiye ulaşıyoruz, o zaman bilgiyi önce kültüre, kültürden de hayat biçimine evrilmesini sağlamak istediğimiz en önemli kazanımlar arasında yer almalıdır.

Geleceğin eğitimi; öğrencinin okula uyum sağlamaya çalıştığı değil; öğrenimin her öğrenciye farklılaştırılmış eğitim sistemine geçişle mümkün olacaktır. İşte o zaman öğrenme, kişinin yeteneklerini ortaya çıkararak onun bir birey olmasına imkân verecek ve öğrenci temelli bir biçim alacaktır.

Teknolojinin, pedagojiyi destekleyen bir araç olarak her zaman yanımızda olacağı bir gerçektir, ancak önemli olan belki de öğrencilerin asıl ilgisini çekecek olan yaklaşım; öğrenmenin keyifli ve kalıcı hale gelmesi olmasıdır.

Öğretmenlik, hayat boyu öğrenme değil midir? Burada her zamanki gibi en büyük görev öğretmene düşmüyor mu? Öğretmenin öğrenmediği sistemde, aktif öğrenmenin gerçekleşmesi mümkün olabilir mi, değerli eğitimciler?

Ve eğitimde değişmeyen yegâne şey değişimdir. Dolayısıyla öğrencinin aktif olarak, öğrenmenin bütün süreç-

lerine dahil olduğu; okul ve sınıf ortamında bağımsız, dinamik ve sürekli bir öğrenme gerçekleştirdiği; öğrenmeyi, düşünmeyi fikir üretmeyi, araştırmayı, bilgiyle ne yapması gerektiğini öğrendiği, öğretmenin de öğrenci olduğu, öğrencilerle birlikte öğrenmenin gerçekleştirildiği, destekleyici ve rehber görevi yürüttüğü bir sisteme doğru reform gerçekleşmelidir.

Cumhuriyet'in 100. yılında öğretmen profilinin; topluma model olan, saygın, Cumhuriyet değerlerini taşıyan, demokratik tutum gösteren ve kendisini sürekli yenileyen, yaşam boyu öğrenmeye inanan, öğrenme yoldaşı tavrı gösteren bir birey olması gerektiği tüm söylediklerimin kısa bir özetidir.

Toplumun yeniden bilinçlendirilmesi ve bir eğitim felsefesi oluşturulması noktasında büyük önem arz eden bu kongre ve sonraki reformlar, Ulu Önderimizin bağımsızlık kadar önemseydiği Mili Eğitim'in yeniden yapılandırılmasını sağlamıştır. Bu bağlamda, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Bir ulusun asker ordusu ne kadar güçlü olursa olsun, kazandığı zafer ne kadar yüce olursa olsun, o ulus ilim ordusuna sahip değilse, savaş meydanlarında kazanılmış zaferlerin

İşte bu noktada beklenti ve ihtiyaçlarımızı şöyle sıralayabiliriz:

- Öncelikle velilerimizin iç rahatlığıyla okullarımızı tercih edebilmeleri için, onların da içinde bulundukları ekonomik koşulları göz önünde bulundurmak suretiyle birçok gelir seviyesi yüksek ülkede olduğu gibi, bizim ülkemizde de çocuğunu özel okula gönderen her veliye belirli oranda teşvik ve destek verilmesi yerinde olacaktır.
- Okulların yasal ödemeleri olarak tanımlayabileceğimiz vergi, sosyal sigorta primleri ve benzer tüm resmi ödemelerde yapılacak destek ve düzenlemeler, maliyetlerimizi düşüreceğinden, buradan elde edilecek kaynakların eğitimi öğretimi iyileştirmek adına öğretmenlerimize aktarılacak kaynaklar olarak öngörülmesi temennimizdir.
- Bu anlamda son dönemde yapılan KGF (Kredi Garanti Fonu) düzenlemesini, okullarımıza nefes alıracak bir çalışma olarak görüyoruz ve yetkililere teşekkür ediyoruz.

- Ancak unutmamamız gereken bir husus daha var ki; eğitim kurumları bir takvim yılı boyunca bir kez artış yapabilmektedir. Oysa enflasyon bu süre içerisinde farklı farklı oranlarla artış göstermektedir. Bunun sonucunda da eğitim sektörü net ve somut öngörülerle hareket edememekte ve planlama konusunda sıkıntılar yaşamaktadır.

Biz 72 yıllık mazisi olan bir derneğiz, 21 yıldır da Türkiye’de “Eğitimin Davos’u” olarak adlandırılan bu organizasyonu gerçekleştiriyoruz. Prensip olarak her yıl bir tema çerçevesinde düşünür, değerlendirir ve paylaşımlarda bulunuruz. Bunu yaparken de siz değerli konuklarımızı sorunlarımızla meşgul etmemeye aslında özen gösteririz.

Ancak bu platform aynı zamanda sorunlarımızı, dertlerimizi, yolunda gideni, gitmeyeniyi paylaştığımız bir platformdur. O nedenle, on binlerce öğretmenimize, kaliteli eğitim almak için özel okulları tercih eden milyonlarca velimize kulak vermeliyiz. Kaliteli eğitimi ancak mutlu öğretmenle yaratacağımızın bilinciyle hareket etmemiz gerektiğine de inanıyoruz.

TÜİK’in enflasyon verileriyle ve yönetmeliğe göre ücret artışlarımızı belirleme hakkımız olmasına rağmen, Bakanlığımız bu hakkı sınırlandırmış olup, önümüzü kapatmıştır. Bunun sonucunda da özel okul öğretmen maaşları, devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin maaşlarının gerisinde kalmıştır. Sakın farklı bir anlam çıkarılmasın, biz de özel okullar olarak eskiden olduğu gibi öğretmenimize asgari ücretin en az 2 ile 5 katı kadar ücret vermek isteriz.

Ne yazık ki, sadece ücret artışının kısıtlanmasıyla da yetinilmedi. Ayrıca bir gecede de yönetmelik değişikliği yapıldı. Yönetmelik değişikliğinin ne anlama geldiğini sizlere 32 yıldır onuruyla hizmet veren bir okulun kapatma kararını velilerine yazdığı mektuptan kısa bir alıntıyla aktarıyorum: **“Yapılan bu düzenleme ile gelecek yıllarda da özel okul fiyatlarının herhangi bir hesaba dayandırılmaksızın siyasi otorite tarafından siyasi hesaplarla belirleneceği belli olmuştur.”**

Daha böyle binlerce okul kapanıp binlerce öğretmen işsiz kalabilir. Bir milyon dört yüz bin öğrenci velisinin sempatisini kazanmak adına, insanlar işinden edilmemelidir. Aynı şekilde, özel okullara haksızca ve tek yanlı

saldıran televizyonlar, reyting uğruna kamuoyunu yanlış bilgilendirmekte ve yönlendirmektedir. Bu televizyonların ekranlarında, sürekli 300 bin lira ücret isteyen okullar gündeme getirilmektedir. Buradan sanki bütün okullar bu ücrete çalışıyormuş izlenimi yaratılmaktadır. Halbuki bu okulların toplam sayısı 12 bin özel okul arasında % 1 oranındadır.

Bu arada yapılan yönetmelik değişikliği ile ilgili müzakerelerimiz, ilgili yerlerle halen devam etmektedir. Umudum bu durumdan en kısa sürede dönülerek, ortak bir uzlaşa sağlanmasıdır. Aksi takdirde, diğer derneklerin de bize katılması durumunda, konuyu Danıştay’a taşıyarak yönetmelik değişikliği talep etmek arzusundayız.

Bilinmelidir ki; amacımız iki misli, üç misli artışlar değildir. Amacımız ve isteğimiz net ve hiçbir kurumun mağdur olmayacağı bir yönetmelik yapılmasıdır.

Son sözümüz de Rekabet Kurulu ile ilgili: Bizi son 25 yılda üç kez incelemeye aldılar. Rekabet Kanunu’na aykırı hareket etmediğimiz tespit edildi. Çünkü kanunlara uymak hem görevimiz hem de ilkemizdir.

Ancak ülkemizde 100 yılı aşkın süredir hizmet veren, bazı köklü okullarımızın benzer ücret tespit ettikleri iddiasıyla haklarında henüz kesinleşmiş bir durum bulunmamasına rağmen, kamuoyu önünde suçlu gibi gösterilmesi üzücü olmuştur. Bu konularda çok daha fazla hassasiyet beklemekteyiz.

Değerli dostlarım, özel okullar Türk Milli Eğitim sistemine fedakârca hizmet veren kuruluşlardır. Bu amaçla sektörümüzün ve velilerimizin desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu destek ülkemizin ve geleceğimizin yararınadır.

Sevgili konuklar, XXI. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu’nun ülkemiz geleceğine katkılar sağlamasını diliyorum. Katılımlarından dolayı bir kez daha Sayın Genel Müdürümüze, Bakanlığımızın bürokratlarına ve siz değerli eğitime gönül vermiş konuklarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Cumhuriyetimizin 100.yılı kutlu olsun!

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

XXI. GELENEKSEL EĞİTİM SEMPOZYUMU

SONUÇ BİLDİRGESİ

26-28 Ocak 2023, Antalya

Türkiye Özel Okullar Derneği tarafından düzenlenen “**CUMHURİYETİN 100. YILI VE EĞİTİMİN GELECEĞİ**” temalı XXI. Geleneksel Eğitim Sempozyumu, Antalya Kaya Palazzo Otel’de 26-28 Ocak 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı bürokratları, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, TOBB Eğitim Meclisi ve İTO Eğitim Komitesi üyeleri, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 1600’ün üzerinde katılımcı 3 gün boyunca, “**Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği**” konusunu 9 konferans ve 1 panel de ele almıştır. Okul öncesi eğitimi, özel eğitim ve IB programları üzerine çalıştaylar da gerçekleştirilmiştir. Ayrıca eğitim ve öğretimle ilgili ürün ve hizmetler sağlayan firmalar fuaye alanında dünyada eğitim alanındaki en son gelişmeleri yansıtan ürün ve hizmetlerini katılımcılara sunmuşlardır.

Cumhuriyet’in 100. Yılı’nı kutlarken hem eğitim ve öğrenmenin 21. Yüzyılda değişen anlamı hem de geçtiğimiz yüzyılda ülkemizdeki eğitimin yaşadığı dönüşüm bu yıl gerçekleştirilen sunumların odak noktasıydı. Bugünkü eğitim yaklaşımları dünkü tecrübelerle dayalı olarak ele alınırken gelecekteki eğitime de ışık tutmak amaçlandı.

Bir bilge lider olan Atatürk’e göre eğitim toplumların geleceğini belirler. Atatürk gençliği yetiştirme sorumluluğunu öğretmenlere vermiş ve onlardan Cumhuriyet’i yaşatacak nesiller yetiştirmelerini istemiştir. Yüz yıldır ülkemiz Cumhuriyet’in değerleri çerçevesinde eğitilmiş insan yetiştirmeye çalışmaktadır. Cumhuriyet tarihi boyunca eğitimimizdeki gelişmeler farklı eğitim teorilerinden ve yaklaşımlarından etkilenmiştir. Bu durum bazı problemleri kalıcı hale getirmiş bazı problemlerin çözümünde de kolaylaştırıcı bir rol oynamıştır.

Geçtiğimiz yüzyılda sanayi toplumunun gelişimine tanıklık ettik. Yeni yüzyılda ise dijital sanayi devrimi olarak da adlandırılan Endüstri 4.0 ile tanıştık. Yapay zeka, nesnelerin interneti, büyük veri gibi kavramlar hayatımıza girdi. Değişkenliğin giderek bulanıklığa dönüştüğü bu çağda neden ve nasıl öğrendiğimizi de sorgulamamız ve ezberlerimizi bozmamız gerekiyor. Bir yüzyıldan fazla süren ve bir merdivene benzetilen “kariyer” merakı sona ererken gençlerin gelişimini hangi hedeflere göre ve nasıl sağlamalıyız?

Hepimizin bildiği gibi günümüzde öğrencilerin diplomalarından çok edindikleri becerilerin önemi vurgulanıyor. Eleştirel düşünme, işbirliği, yaratıcılık, esneklik, girişimcilik, liderlik, sosyal beceriler, üretkenlik, medya ve teknoloji okuryazarlığı gibi becerilerin diplomaların yerini aldığı yeni yüzyılda öğrenmenin anlamı nasıl değişti, buna dayanarak öğretmenler ve yöneticiler okullardaki eğitimi nasıl tasarlamalı? Şu bir gerçek ki okullar artık öğrencileri henüz daha tanımlanmamış kariyerlere hazırlamaya çalışıyor. Bilgiye erişimin hızla kolaylaştığı günümüzde artık bilmek değil, bilgiyi işlemek ve analiz etmek çok daha önemli. Bunların ışığında okul yöneticileri ve öğretmenleri okul kültüründe değişiklikler yaratarak öğrencileri bu şekilde yetiştirmek için kendileri de değişimin bir parçası olmalı.

Eğitimde öğretmen kalitesi tartışılırken ülkemizde son yıllarda eğitim fakültelerine giren öğretmen adaylarına getirilen puan barajı olumlu karşılanmıştır. Bununla beraber, YÖK tarafından yeni alınan bir kararla pedagojik formasyonun üniversitelerin her bölümünden öğrencilere verilmesi kararı düşündürücüdür. Öğretmen adaylarının hem pedagojik formasyon için almaları gereken kredi miktarının azalması hem de bu öğretmen adaylarının eğitim fakültelerindeki öğrencilerden farklı olarak puan barajına da tabii olmaması eleştiri almıştır.

Okul, çocukların ilk kez ailesinden ayrılıp tek başına var olduğu, başkaları ile ilişkiler kurduğu, kendi kararlarını verdiği, ilk kez birey olduğu yerdir. Sümerlerden beri varlığı bilinen okul, aynı zamanda toplumsal yaşamın gerçek bir modeli olarak çocukların hem toplum halinde yaşamının getirdiği kurallara uymak suretiyle disipline olduğu hem de birlikte yapılan etkinliklerle sosyalleştiği, akademik, duygusal ve sosyal açıdan geliştiği, planlı ve programlı biçimde eğitim-öğretimin yapıldığı kontrollü mekândır. Bu açıdan bakıldığında tüm eğitim kurumlarının ve okulların, eğitim yönetimi alanında kuramsal ve uygulamalı olarak iyi yetişmiş yetkin yöneticilere ihtiyacı vardır. Değişen ekonomik, kültürel ve sosyal faktörlerden okulun nasıl etkilendiğini ve sorunların yönetim süreçlerinin etkili biçimde işletilerek, nasıl çözüleceğinin iyi anlaşılması son derece önemlidir.

Okulların sahip olduğu farklılıklar ve benzerlikler, okulların imajını, nesillere aktardığı değerleri ve inanç sistemlerini de etkiler. Örneğin oyunu merkezine alan okullardaki eğitim ve öğrencilerin özellikleri diğerlerine göre çok daha farklı olabilir. Okulun toplumda sürekliliğini sağlayan da okul kültürüdür. Bu nedenle de oldukça önemli bir yerdedir, insanların zihninde oluşturduğu imajla gerçek yaşamda olanın aynı olması, yaşantıların aktarılması ve kuşaklar boyu bunun devamının sağlanması bir okulun kalıcılığını ve toplumdaki yerini belirler. Bütün bunların oluşabilmesi için okulun yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin, mezunların ve okulda çalışan herkesin bireysel özellikleri ve okula ne kattıklarının görülür olması önemlidir. Tüm bu paydaşlar birlikte hareket ettiklerinde hem geleceğin eğitimine şekil verebilirler, hem de kalıcılıklarını sağlayabilirler.

Şimdilerde Endüstri 4.0'dan Toplum 5.0'a geçerken okul kültürünün yeniden yapılandırılması gerekecektir. Endüstri 4.0'dan farklı olarak Toplum 5.0 denilen insanı merkeze alan ve teknolojiyi insan yararına kullanmayı hedefleyen bir çağdayız. İnsan odaklı bir yüzyılda, Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında yaratacağımız okul kültürü, bu kültürü yaratan öğretmen ve yöneticilerin rolü çok önemli. Hep birlikte ve tüm canlılarla var olmayı öğrenip bunu yaşamın her alanına yansıtmak zorundayız. Bunun yollarını da gezegenimizden öğrenip okul kültüründe yaşatabiliriz. Birbirimizi ve tüm varlıkları gözeten, tüm yaşam biçimlerinin bugün ve yarın müşterek varoluşunu ve serpilmesini önemseyen "dünyaları" eğitim yoluyla kurabiliriz.

"Eğitimin Geleceği Tudem Dijital'de"

tudemdijital.com

Öğretmenin Karar Rehberi

Ücretsiz üye olan öğretmenler;

— EĞİTİM YAYINLARINDA;

- Kitap örneklerini,
- Online akıllı tahta uygulamalarını,
- Video çözüm örneklerini,
- Planları inceleyebilir.

— KÜLTÜR YAYINLARINDA;

- Kitap örneklerini,
- Kitap Rehberini,
- Çalışma Yapraklarını,
- Tanıtım videolarını,
- Etkinlik sayfalarını inceleyebilir.

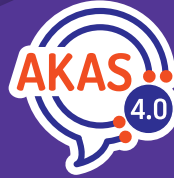

mobıl analiz

Mobil Analiz uygulamasını mobil cihazlarına ücretsiz olarak indiren

Öğretmenler ve Öğrenciler;

- Mobil optiklerini kendileri okutabilir,
- Video çözümlere ulaşabilir,
- Aktif Ödev Sistemini kullanabilir.

Akıllı Tahta Uygulaması

Ücretsiz aktivasyon kodunu Tudem bayilerinden alan öğretmenler;

- İster **AKAS** uygulamasını indirerek,
- İster **online akıllı tahtayı** kullanarak,
 - Kitap içeriklerini ekrana yansıtabilir,
 - Öğrencilerle sınıf içinde interaktif çalışmalar yapabilir.

aktifödev sistemi

Öğretmenler, ilgili kitabın ücretsiz aktivasyon koduyla;

- Yönetim paneline,
- Online ödev takip sistemine,
- Öğrenci kazanım raporlarına,
- Kurs/Sınıf/Okul istatistiklerine,
- Akıllı tahta uygulamalarına,
- Video çözümlere erişebilir.

Öğrenciler kendilerine tanımlanan;

- Ödev çözüm sayfasına,
- Mobil optike erişebilir.

ÜCRETSİZ AKTİVASYON KODU
TUDEM BAYİLERİNDE

11 İLİMİZDE YAŞANAN AFETE İLİŞKİN

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve merkez üssü Kahramanmaraş olan deprem Hatay, Adıyaman, Gaziantep, Malatya, Adana, Osmaniye, Kilis, Diyarbakır, Elazığ ve Şanlıurfa illerimizde can kayıplarına, büyük yıkımlara sebep olmuş ve hepimizi derinden üzmüştür. Bölgedeki vatandaşlarımıza bir kez daha geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, kayıplarımızı rahmetle anıyoruz.

Yaşadığımız bu elim hadise karşısında milletçe büyük bir dayanışma içine girildiğini ve bundan sonra da devlet-millet el ele bütün yaralar sarılana kadar bu dayanışmanın süreceğine hiç kuşumuz yoktur.

Bu acı olayın hemen akabinde Derneğimiz, bölgedeki özel okullarımızın kurucu, öğretmen, öğrenci ve velileriyle birlikte acil yardımlar konusunda nasıl cansiperane bir şekilde harekete geçtiğinin yakın şahidiyiz.

Yaşamak istemediğimiz ancak kabul etmek durumunda olduğumuz doğal afet, eğitim yuvası olan okullarımızda da etkilerini göstermiştir. Deprem gerçekleştiğini öğrendiğimiz ilk saatlerde bölgede yer alan üye okullarımızla, kurucuları ve öğretmenleri ile iletişim sağladık ve ilk durum hakkında bilgi almaya çalıştık. Sağlam durumdaki okullarımızla ilk anda dışarıda olan depremzede vatandaşlarımıza barınma ve sıcak yemek ihtiyacı için ilgili resmi birimlerle koordinasyon sağladık ve bunu sosyal medya kanalları ile o süreçteki olanaklar dahilinde duyurmaya çalıştık. Derneğimiz ve üyelerimiz ilk anın ihtiyacını, daha önce yaşanan depremler nedeniyle az çok bildiğimizden önce mutfak araç gereçleri, jeneratör, battaniye, bot, hijyen malzemeleri gibi öncelikli ihtiyaç malzemelerini sağlamaya ve bölgeye göndermeye çalıştık. Bunu da ilk etapta Kahramanmaraş ve Hatay illerinin koordinasyonu ile sorumlu kılınmış ve bölgeye hızlı bir şekilde geçmiş bulunan İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yürüttük.

30.000 MİSAFİR ÖĞRENCİ BİZE EMANET!

2.562 ÖZEL OKULUMUZ 30.000 MİSAFİR ÖĞRENCİSİNİ BEKLİYOR

www.misafirogrenci.org

Hemen sonra çocuklarını daha güvenli bölgelere geçmek isteyen ailelerin öğrencilerinin eğitimlerinin devamı için neler yapılabileceğimiz konusunu ele aldık ve diğer eğitim dernekleri birlikte ortak bir platform olan misafirogrenci.org sitemizi oluşturduk. Okullarımızın hepsi ilk andan itibaren bizlere ulaşarak, her türlü yardıma, desteğe açık olduklarını bize bildirmişlerdir. Bölgeden gelen sevgili yavrularımızın başvurularıyla şu an 35 bin kontenjanımız dolmuş durumdadır. Bu anlamda tüm özel okullarımıza buradan tekrar teşekkür etmek istiyoruz.

Öğrenci ve öğretmenlerimizin iyi oluş halleri üzerine ve öğrencilerimizi en iyi şekilde kucaklayabilmek için misafir öğrenci kabul eden tüm Türkiye'deki okullarımıza yönelik webinarlar serisi düzenledik. Bu webinarlar kapsamında Prof. Dr. Acar Baltaş, Prof. Dr. Yankı Yazgan, Dr. Onur Tuğçe Poyraz Fındık, Prof. Dr. Soner Yıldırım, Müjdat Ataman, Doç. Dr. Burak Karabey olmak üzere çok değerli akademisyenlerimizin Şubat ve Mart aylarında konuşmacı olduğu bir dizi webinarlar gerçekleştirdik.

Daha sonra yönetim kurulumuzca yapılan istişare sonucu bölgede konteyner okul yaptırma kararı alarak, derneğimizin düzenlediği Türkiye Özel Okullar Deneme Sınavı'nın Nisan ve Mayıs aylarında düzenlenecek ikinci oturumlarından elde edilecek gelirin, bu projeye bağışlanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda bölgedeki vatandaşlarımıza, öğrencilerimize ve üye okullarımıza destekte bulunmak üzere Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer ÖZTÜRK, Başkan Yardımcımız Saim MERAL, Yönetim Kurulu Üyelerimiz Cenk EYÜBOĞLU ve Fuat EREZ'den oluşan heyetle 20 Mart 2023 tarihinde Hatay ilimize, 21 Mart 2023 tarihinde ise Kahramanmaraş ilimize ziyarette bulunmuşlardır.

Hatay ilindeki ziyaretler esnasında; Hatay Koordinatör Valisi Hüseyin Kürşat KIRBIYIK, Hatay Ticaret Odası Başkanı Hikmet ÇİNÇİN, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet TURAN ve Hatay Özel Anaokulları ve Kreşleri Derneği Başkanı Levent Erdem ile bir araya gelen Yönetim Kurulumuz yapılan çalışmalar hakkında bilgi alışverişinde bulundular.

★ PAT İLE ★ EKSİKSİZ BİR GELECEĞE!

ECNAIS TÜRKİYE MÜNAZARA TURNUVASI

Avrupa Birliği Ulusal Özel Okullar Birlikleri Derneği (ECNAIS) tarafından Türkiye Özel Okullar Derneği iş birliği ile Türkiye'de ilk kez ECNAIS İngilizce Münazara Turnuvası düzenlendi.

Derneğimizin Lise Komisyonu'nun organizasyonu ile 25 Şubat 2023 Cumartesi günü düzenlenen turnuvaya üyemiz Özel Mürüvvet Evyap Okulları ev sahipliği yaptı.

Açılış konuşmaları ECNAIS Debate Münazara komitesinden Miha Andriç, Özel Mürüvvet Evyap Okulları Lise Müdürü Selçuk Erdem ve Yönetim kurulu üyemiz Can Akyollu'nun yaptığı münazara turnuvası 34 farklı özel okuldan 102 öğrenci, 34 danışman öğretmen, 34 jüri üyesinin katılımıyla düzenlendi.

Okullar, turnuva esnasında yapılan eşleşmelere göre oturumlara katıldılar ve kendilerine verilen konularda münazara maçları yaptılar. Öğrencilerin İngilizceyi doğal ortamda kullanmalarını sağlayan, kendilerini demokratik bir ortamda ifade edebilmelerini ve özgüvenlerini geliştiren münazara etkinliğini bu sene ilk kez gerçekleştirebilmiş olmaktan dolayı kıvanç duymaktayız.

Her takım turnuvada, biri anlık münazara konusu olmak üzere toplam üç tur yarıştılar. Elde edilen sonuçlara göre en yüksek puan alan Amerikan Robert Lisesi ve Bursa Özel Tan Okulları'nın takımları, final maçında yarışmaya hak kazandılar.

Turnuvalarda yarışan takımlardan;

- **FMV Özel Nişantaşı Işık Lisesi** turnuvanın üçüncüsü,
- **Bursa Özel Tan Lisesi** turnuvanın ikincisi,
- **Özel Amerikan Robert Lisesi** turnuvanın birincisi

olmaya hak kazandılar.

Aynı zamanda 10 öğrenciye en iyi konuşmacı sertifikaları takdim edildi.

Turnuvanın en iyi konuşmacısı ise Özel Enka Lisesi'nden seçilmiştir.

Tüm okullarımızı ve öğrencilerimizi tebrik eder, ülkemizi Lizbon ECNAIS Uluslararası Münazara Turnuvası'nda temsil edecek Özel Amerikan Robert Lisesi'ne başarılar dileriz.

Türkiye Münazara Ligi Turnuvasının düzenlenmesinde emeği geçen Lise Komisyonu üyelerimize, etkinliğimize destekleri için başmünazaracı Mina ANDRIÇ, Aliosa POLŞAK ve Filip GAVRANOVIC'e, etkinliğimize ev sahipliği yapan Özel Mürüvvet Evyap Okulları kurucusu Mustafa Arın ve Lise Müdürü Selçuk Erdem'e, kupa törenine katılımları için İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Ömer Avcı'ya yönetim kurulumuz adına teşekkür ederiz.

Paynet Düzenli Ödeme ile ileriye yönelik tekrarlayan ödemelerinizi tek bir ödeme emri ile planlayabilir, ödemelerinizi otomatik olarak alabilirsiniz.

Eğitim harcamalarında, alacağınız aylık okul ücretlerini tek bir ekran üzerinden kolayca kontrol edebilirsiniz.

Finansal süreçlerinizi kolaylaştırmak için Paynet'in ödeme çözümleriyle hemen tanışın!

© f t in /paynetodeme

CONFERENCE

ECNAIS

AGM | CONFERENCE | STUDENT DEBATE

Lisbon, Portugal

Wednesday 19th to Friday 21st April 2023

Promoting Democracy and Civic Engagement

A well-functioning sector of independent education is one of the pillars of an empowered civil society. And an empowered civil society is a cornerstone of democracy.

Because independent schools are value based organizations, it is the parents' right to choose the school with which they most identify themselves.

But whatever the specific values that each independent school decides to focus, there are fundamental educational aims shared by all independent schools in Europe. Two of them are: the promotion of democracy within our societies and the education of our students for civil engagement. Therefore, the 2023 ECNAIS conference focusses how we, as educators, are able to better achieve these aims.

But the 2023 ECNAIS Conference is very special for an additional reason: we will host the first ECNAIS Debate Event (<https://ecnaeis.org/debate/>). In partnership with DDI - Stichting Nederlands Debat Instituut and with support from Porticus, we have trained teachers all over Europe, students have debated at their schools and at the national level and now 11 teams from 11 countries will debate in Lisbon during the Conference.

A visit to independent schools in Lisbon will be part of the program.

We hope this Conference inspires participants and helps them reflect on the opportunities within their national contexts to improve what we do and to show the importance of independent education for societal wellbeing.

AGM | CONFERENCE

Lisbon, Portugal

Wednesday 19th to Friday 21st April 2023

Promoting Democracy and Civic Engagement
ECNAIS Student Debate Event

VENUE: Holiday Inn Lisboa

Wednesday 19th April

Holiday Inn Lisboa

18:00/ 19:30	ECNAIS GM Open for official ECNAIS members only
	STUDENT MEETING Open to students, accompanying teachers and ECNAIS organizers
	JUROR MEETING Open to jurors

Thursday 20th April

Holiday Inn Lisboa

09:00	REGISTRATION
09:30	OPENING SESSION Luís Virtuoso AEEP President Ministry of Education (tbc) Rodrigo Melo ECNAIS Chairman
10:00	Welcome to Lisbon Students from Portugal
10:30	Round 1 of the debate All teams debate (5 debating rooms)
11:30	Coffee-break
12:00	Round 2 of the debate All teams debate (5 debating rooms)
13:00	Lunch at the Holiday Inn Lisbon
14:30	Keynote 1 Prof. Miguel Monjardino – Institute for Political Studies / Universidade Católica Portuguesa
15:30	Round 3 of the debate All teams debate (5 debating rooms)
16:30	Coffee-break
17:00	Keynote 2 (TBD)
18:00	School presentations
19:30	Dinner

Friday 21st April

SCHOOLS / Holiday Inn Lisboa

09:00	Travel to Schools
09:30	School visits
12:30	Lunch
14:30	Final debate The two teams with most points debate
15:30	Civic education at school – European perspectives 3 countries 1 principle + 1 student per country Debate with audience
17:00	Closing of conference
19:00	Leaving hotel for dinner
19:30	Official dinner

PROGRAM

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR *Deneme Sınavı*

LGS

12,13,14 NİSAN 2023

YKS

20,21,22,23 MAYIS 2023

Yapılacak deneme sınavlarından elde edilecek gelirlerin, deprem bölgesinde yapılması planlanan okul kampanyamıza bağışlanmasına karar verilmiştir.

Detaylı bilgi için: ozelokullardenemesinavi.com.tr

I. ÖZEL EĞİTİM KONUŞMALARI

ÖZEL EĞİTİM, İYİ GELECEK

29 Nisan 2023

Özel Eğitim Komisyonu olarak çalışmalarımızda; Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin sınıf, okul ve öğretmenler arasında sosyal kabulünün sağlanması ve onlara temas eden öğretmenler için yöntem ve teknik ağırlıklı farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi ile ortak bilinç oluşturulmasını amaçlamaktayız.

Bu kapsamda düzenleyeceğimiz ve özel gereksinimi olan öğrencilerin okul yaşantılarında yaşadıkları zorluklar, bunların çözüm yollarına yönelik okul aile ve çocuk etkileşimine dair ipuçlarının paylaşılacağı, meslektaşlarımızın okul ortamındaki yaptıkları çalışmaların desteklemesine ışık tutacak, kapsayıcı bakış açısıyla çocukların dünyasına akademisyen ve eğitimciler penceresinden konuk olacağımız; **I. Özel Eğitim Konuşmaları** etkinliğimiz **29 Nisan 2023 tarihinde TEV İnanç Türkeş Özel Lisesi** ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

TÜRKİYE
ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

I. ÖZEL EĞİTİM KONUŞMALARI

29 Nisan 2023
Cumartesi

09.30- 16.30

TEV İnanç Türkeş
Özel Lisesi
Gebze- Kocaeli

Kayıt için:
<https://konferans.tozok.org.tr>

#OEK23

Kontenjanın sınırlı olması nedeniyle, etkinliğe katılmak isteyen öğretmenlerimizin 14 Nisan 2023 tarihine kadar <https://konferans.tozok.org.tr> adresinden başvuruda bulunabilirler.

Özel Eğitim Komisyonu olarak heyecanla beklediğimiz I.Özel Eğitim Konuşmaları'nda sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyarız.

TÖZOK Özel Eğitim Komisyonu Üyeleri

- **Nigar Evgin** - TÖZOK Yönetim Kurulu Üyesi
- **Sinem Yaraşan** - Özel Eğitim Komisyonu Başkanı - TSÇV Metin Sabancı Özel Eğitim Okulları
- **Batuhan Nar** - Özel Eğitim Komisyonu Başkan Yardımcısı - ALKEV Okulları
- **Mustafa Aydos** - Özel Eğitim Komisyonu Genel Sekreteri - TEV İnanc Türkes Özel Lisesi
- **Başak Özcan** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - 3B Çocuk Akademisi
- **Gözde Kahratlı** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - FMV Erenköy Işık Okulları
- **Gül Hayal Korkmaz** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları
- **İpet Mutlu** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - Elit Gençler Koleji
- **Kevser Kördemir** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - Eyüboğlu Eğitim Kurumları
- **Özlem Çuraki Oyma** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - MEF Okulları
- **Şenol Demirhan** - Özel Eğitim Komisyonu Üyesi - VKV Koç Okulu

 I. ÖZEL EĞİTİM KONUŞMALARI "Özel Eğitim, İyi Gelecek" 29 Nisan 2023, TEV İnanc Türkes Özel Lisesi	
SAAT	PROGRAM
09.30 - 10.00	KAYIT
10.00 - 10.30	AÇILIŞ KONUŞMALARI Banu TAŞKIN - TEV İnanc Türkes Özel Lisesi Kurucu Temsilcisi Zafer ÖZTÜRK - TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Ömer AKMANŞEN - Kocaeli İl Milli Eğitim Müdürü
10.30 - 11.15	1. KONFERANS Mehmet Hilmi EREN - Beşiktaş RAM Müdürü Her Elmanın İçinde Bir Yıldız Var!
11.15 - 11.30	ARA
11.30 - 13.00	PANEL 1 Kapsayıcı Bakış Açısıyla Özel Gereksinimli Çocuklar Moderatör: Açıyla AKKOYUN - Sunucu, Oyuncu Konuşmacılar Dr. Deniz DAĞSEVEN EMECEN - Maltepe Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Handan DOĞAN - Maltepe Üniversitesi Fulya EKMEK - Türkiye Down Sendromu Derneği
13.00 - 14.00	ÖĞLE ARASI
14.00 - 15.30	PANEL 2 Özel Yetenekli Çocukların Dünyasına Konuk Olmak Moderatör: Erkan UĞUZALP - PDR Bölüm Başkanı Konuşmacılar Doç. Dr. Burak KARABEY - Dokuz Eylül Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ayça KÖKSAL KONİK - İstanbul Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Özlem ATALAY - İstanbul Üniversitesi
15.30 - 15.45	ARA
15.45 - 16.30	2. KONFERANS Prof. Dr. Bilge UZUN - Psikolojik Danışman, Psikodramatist, Eğitmeni, Yazar Babalar Neden Susar? Özel Gereksinimli Çocuklar ve Toplumsal Farkındalık
16.30 - 16.45	KAPANIŞ

TOBB TÜRKİYE EĞİTİM MECLİSİ

Derneğimizin Başkan Yardımcılığını yaptığı TOBB Eğitim Meclisi tarafından 2022-2023 öğretim yılı birinci yarıyıl tatil-ne girmeden 11 Ocak 2023 tarihinde Ankara TOBB İkiz Kulelerde düzenlenen toplantı;

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu ve MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Okullar Daire Başkanı Murat İlci'nin katılımı ile Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci başkanlığında TOBB İkiz Kulelerde gerçekleştirildi.

Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci de üyelerle bir araya gelmekten duyduğu memnuniyeti ifade ederek sektör için önem arz eden konuları istişare etmek için bir araya gelindiğini vurguladı. Sektörün sıkıntılı bir dönemden geçtiğini dile getiren Meclis Başkanı Ekinci, sorunlar çözüme kavuşana kadar eğitim için söylenmedik hiçbir sözün kalmamasının önemine değindi.

Eğitim Meclisinden Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, sektör temsilcilerinin çalışmalarına değindiği konuşmasında, sektörün sorunlarının her zaman takipçisi olunacağını bilgisini üyelerle paylaştı.

Toplantıda, eğitim hizmetinin okul-veli-öğretmen üçlüsünün karşılıklı güven ve desteğiyle anlamlı olduğunu belirten sektör temsilcileri sorunların çözümü ve sektörün daha ileriye gitmesi noktasında yapılabilecekleri istişare edildi.

Toplantıya davet edilen UCAS Türkiye Temsilcisi Çağlayan Atasoy tarafından, Birleşik Krallık (İngiltere, Galler, İskoçya, Kuzey İrlanda) Üniversiteleri ve Kolejleri Öğrenci Yerleştirme ve Danışmanlık Merkezi UCAS Türkiye tanıtım sunumu gerçekleştirildi. Atasoy yaptığı sunumda; kurumun faaliyet alanlarını, yönetim ve eğitim ekibini, üye olmanın faydalarını ve okullara ve öğrencilere sağlayacağı avantajları dile getirdi.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri, Motorlu Taşıt ve Sürücü Kursları, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Mesleki ve Teknik özel kurslar ile yayıncıların yaşadığı sıkıntılar dile getirilerek, kamu nezdinde konuların takibinin önemli olduğu değerlendirildi.

Toplantıya davet edilen MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu ile Okullar Daire Başkanı Murat İlci tarafından, üyelerden gelen soruları cevaplandırarak sektörün karşılaştığı problemlerin çözüme kavuşturulması noktasında desteklerin devam edeceği ifade edildi.

Toplantı sonrasında gerçekleştirilen **Cumhuriyetin 100. Yılında Özel Öğretim** Kurumları Konferansı TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Mustafa Gelen ve Türkiye Eğitim Meclisi Başkanı Dr. Yusuf Ekinci' nin açılış konuşmalarıyla başladı. Konferansa; Meclis Üyelerinin yanı sıra, özel okul müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenleri katıldı.

Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ve Türkiye Özel Okullar Derneği Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Cem Gülan'ın da katıldığı toplantıda;

Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Cem Gülan tarafından yapılan “Cumhuriyetin100.Yılında Özel Öğretim Kurumlarının Dünü, Bugünü, Yarını” konulu sunum yapıldı.

Sunumda; Özel okulların ve özel öğretim kurumlarının yüz yıllık süre içinde geçirmiş olduğu evreler, eğitim sistemimize kazandırdıkları, başarılar, sektörün gösterdiği gelişmeler, karşılaştığı güçlükler, kronolojik sıralama ile geniş bir çerçevede katılımcılarla paylaşıldı. Sektörün son dönemlerdeki gelişmelerden dolayı içinde bulunduğu dar boğaz ve günümüzdeki durumu, sektörün beklentileri ayrıntılarıyla katılımcıların dikkatine sunuldu.

Konferansa katılan Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Yavuz tarafından yapılan “Özel Öğretim Kurumlarında Eğitim Liderliği ve Kurumsal Başarı” başlıklı sunumda da;

- Güvenli ve Düzenli Okul Ortamı, Mesleki Gelişim Olanakları ve Fırsatları
- Öğrenci Başarısına İlişkin Yüksek Beklentiler
- Erişilebilirlik-Pozitif Okul Ortamı-İletişim- Maddi Manevi Destek
- Öğrenci Gelişim Verilerinin Öğrenmeyi Geliştirmede Kullanılması, konuları katılımcılarla paylaşıldı.

TOBB Türkiye Eğitim Meclisi’nin 7 Mart 2023 tarihli toplantısı ise; Eğitim Meclisi Başkanı Dr. Yusuf Ekinci yaptığı açılış konuşmasında (8 Mart Kadınlar Günü’nü de kutlayarak) Ahilik geleneğinden başlayarak kadınların eğitim ve meslek alanlarındaki başarılarından ve ülkenin kalkınmasındaki emeklerinden örnekler verdi.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hale Şıvgın tarafından sunulan, “100. Yılında Demokrasi, Cumhuriyet Bilinci ve Eğitim” konulu kapsamlı açıklamalarda özetle;

- Depremden duyulan üzüntünün toplumumuzu derinden etkilediği, Kurtuluş Savaşı sürecinde o bölgede çok daha ağır şartların olduğu ancak milletimizin kısa sürede toparlandığı, dolayısıyla bu günlerin de aşılabacağı,
- Cumhuriyetin 100 yıldır devam ettiği, ülkemizin bu rejimi tam anlamıyla benimsediği, birçok ülkede 4. 5. Cumhuriyet dönemlerine geçilmiş iken ülkemiz ile ABD ‘de ilk gün demokratik temeller üzerine kurulan Cumhuriyet Rejiminin aynen devam ettiği,
- (8 Mart Kadınlar Günü de anılarak) 1923-1938 yılları arasındaki erken Cumhuriyet döneminde kadınlara verilen hakların, dünyada az görülen bir uygulama olduğu,
- Bu dönemde kadınlar için siyasi haklardan çok daha önemli olan “medeni hakların elde edilmesi” olduğundan, öncelikle medeni hakların kazandırıldığı ve ardından 3.Mart 1930 yılında da siyasi haklar verildiği, belirtildi.

Yaşanan Deprem Felaketi Sonrası Genel Sektör Değerlendirmesi konusunda;

- Deprem bölgesinde gezici kütüphaneler kurulduğu, yayınevlerinin yayın alanlarında gerekli yardımları yaptıkları,
- Deprem bölgesindeki özel örgün ve yaygın öğretim kurumları binaları hakkında yetkili kuruluşlarca depremle ilgili tespitler yapıldığı, verilen raporların milli eğitim müdürlüklerince kabul edildiği,
- Bu bölgeden başka illere giden öğretmenlerin kayıtlı oldukları modüldeki yerine bakılmadan, gittikleri yerde anlaştıkları okulda çalışmak üzere milli eğitim müdürlüklerine dilekçe ile başvurarak çalışabilmelerinin sağlandığı,
- Bakanlıkça kurucu, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin şartlarını kolaylaştırıcı bir dizi imkân sağlandığı ifade edildi.

Paylaşımlarından sonra TOBB Türkiye Eğitim Meclisi Başkanı Dr. Yusuf Ekinci tarafından deprem bölgesindeki gelişmelerin Meclis yönetimi tarafından da yakinen takip edileceği belirtildi.

Daha Mavi Mavi Bir Gelecek İçin

Denizlerimizin ve kıyılarımızın kirlenmesini önlemek, kirlilikle mücadeleyi özendirmek, gelecek nesillere yaşanabilir sağlıklı bir ortam bırakmak hedefiyle 8 Nisan 1994 tarihinde Rahmi M. Koç'un kurucu başkanlığında, Deniz Ticaret Odası ile birlikte kurulan DenizTemiz Derneği/ TURMEPA, bu vizyon ve misyon ışığında eğitim, koruma ve farkındalık faaliyetlerini sürdürüyor. 29 yılda denizleri ve deniz ekosistemini korumak için 8 milyon 766 bin öğrenci, 213 bin eğitimci ve binlerce kurum çalışanına eğitimler ile ulaşan dernek, "Aldığımız iki nefesten birini denizlerin sağladığı" bilincini yaygınlaştırmak için çalışıyor.

Daha mavi bir gelecek için ulusal ve uluslararası hibe ve fonların desteğiyle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın 4. Maddesi olan Nitelikli Eğitim doğrultusunda her yaş grubuna özel eğitimler hazırlayan TURMEPA, bu eğitimleri Milli Eğitim Bakanlığı ile yaptığı protokoller kapsamında çevrim içi ve yüz yüze olarak Türkiye'nin 81 ilinde farklı kurumlar, öğrenci ve öğretmenlere ulaştırıyor.

Çevre eğitimlerini teknolojiyle birleştiriyoruz

Denizlerin önemi, deniz ekosistemi, sıfır atık, küresel iklim değişikliği ve bireysel sorumluklarımız konularında şekillenen TURMEPA eğitimleri, hibrit olarak ülke çapında okullara ulaşmasının yanında 19 farklı eğitim filmi ile Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı'nda (EBA) öğrencilere sunuluyor. Filmler, bugüne kadar EBA'da 589 bin kişi tarafından izlendi. Derneğin öğrencilerin yanı sıra MEB iş birliğiyle öğretmenlere yönelik hazırladığı sıfır atık ve iklim değişikliği filmleri de Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Bilişim Ağı'nda (ÖBA) yerini alarak yaklaşık 205 bin öğretmen tarafından izlendi. Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmek ve onlara farklı bir vizyon katmak amacıyla eğitim içeriklerini teknoloji ile destekleyen TURMEPA, STEAM ve robotik kodlama ile öğrencilerin yeni meslek dalları ile tanışmalarına destek oluyor.

Eğitim ve farkındalık çalışmalarıyla ülkemizin tüm kıyılarına uzanan TURMEPA, farklı il ve ilçelerde Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim ve Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlükleri iş birliğiyle eğitim faaliyetlerini sürdürürken, şubeleri aracılığıyla denizleri koruma bilincini yaygınlaştırıyor. Bununla birlikte İzmir, Antalya şubeleri ve Fethiye Kıyı ve Deniz İnceleme merkezindeki Sualtı Atık Sergisi ile çevre ilçelerden gelen öğrenci ve öğretmenlerle çeşitli farkındalık etkinliklerine de ev sahipliği yapıyor.

Denizler ve doğayla ilgili önemli günlerde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda farkındalık eğitimleri, seminer ve workshoplar gerçekleştirilerek, interaktif çalışmalarla öğrenci ve öğretmenlerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve İklim Değişikliği konusunda bireysel olarak eyleme geçmeleri, aldıkları bilgiler ışığında bireysel veya grup bazında projeler geliştirmeleri destekleniyor.

DenizTemiz Derneği/ TURMEPA

Nakkaştepe, Aziz Bey Sokak No:32 34674 Kuzguncuk / İstanbul

Instagram: /deniztemizturmepa

Telefon: 0 (216) 310 93 01

Facebook: /deniztemizdernegi

Web: www.turmepa.org.tr

Krizlerde sürdürülebilir eğitim nasıl sağlanır?

Aslıhan TETİK
Satış Yöneticisi

Krizlerde sürdürülebilir eğitim nasıl sağlanır?

Dünyada son yıllarda önemli küresel olumsuzluklar yaşandı. Doğal afetler, pandemi ve ekonomik sorunlar insanların yaşamında bazı değişikliklere yol açtı. Eğitim de bu olumsuzluklarda varestede değil! Pandemi; dijital sistemlerin, online platformların ve okulların teknolojik altyapısının önemini gözler önüne serdi. Peki, neden?

Afetler ve pandemi gibi olağanüstü durumlarda kriz yönetimi bütüncül bir perspektifle ele alınmalıdır. Eğitim gibi önemli bir hizmetin icra edildiği okullarda yaşanan krizler, çocukların geleceğini etkileyebilecek riskler taşır. Bu sebeple okullarda eğitimsel ve yönetsel süreçlerin sistematik hale getirilebilmesi önem arz ediyor. Olası olumsuz senaryolara hazır olmak için de okullarda teknolojik altyapısının tüm yönleriyle eğitimin sürekliliğine odaklanması gerekiyor. Okullarda teknolojik altyapısının belli bir sistematik çerçevesinde kurgulanması ve teknolojik deneyimlerin taze tutulması gerekiyor.

Okullar ve teknoloji altyapısı

Örneğin; pandemide öğrenciler evlerinde kaldı ve okullarda uzaktan eğitim süreci başladı. Teknolojiye yatırım yapmayan okullarda kargaşa ortaya çıktı. Yüz yüze eğitime alışkın olan eğitimciler, derslerinde uzaktan eğitime adapte olmakta zorlandı. Teknolojik sistemler konusunda tecrübesi olmayan okul yönetimi veya eğitimciler, dijital dünyanın gerçekleri ile karşılaştı. Teknolojik altyapısı olan okullar ise, sürece hemen adapte oldu ve eğitimin sürekliliğini –online da olsa– sağlayabildi. Bu okullarda sürecin dinamik kalması kısa sürede uzaktan eğitime hangi platformdan, hangi saatte, hangi dersin işleneceği planlı ve sistematik bir şekilde yönetildiği için online eğitim konusunda ciddi bir sorun yaşanmadı.

Teknoloji ihtiyaç değil, zorunluluk

Teknolojinin sistematik bir şekilde kullanılması, hem eğitimcilerin hem öğrencilerin işlerini kolaylaştırıyor. Ders içeriklerinin, ödevlerin ve konuların bulut (cloud) platformları üzerinden takip edilerek, mekandan ve zamandan bağımsız olarak her yerden anlık olarak ulaşılması ve verilerin depolanabilmesi eğitimde büyük avantajlar sağlıyor. Ayrıca, veriler güvenli bir ortamda yetki verilen herkesin, her zaman erişimine açık oluyor.

Bu sebeple, fiziksel eğitim ortamlarından bağımsız yönetilebilecek teknolojik alt yapı oluşturmak bir seçenek değil, zorunluluk haline geldi.

Dijitalleşirken kurumsal kimliğin korunması.

Bilgi çağına hazır bireyler yetiştirmek, dijitalleşerek, eğitimin niteliğini arttırmak için teknolojinin aktif olarak kullanılması gerekiyor. Ancak eğitimde dijitalleşirken kullanılan platformlarda sadece hazır dijital içeriği oynatan bir öğretmen profili oluşmasına izin verilmemeli; kurumsal kimliğin korunmasına özen gösterilmelidir.

Okullarda teknolojik altyapı kurarken, kullanılan platformlar öğretmenlere esneklik kazandırmalı, kurumsal kimliği yansıtmalıdır.

Öğretmenler, öğrencilerin seviyelerine ve ihtiyaçlarına uygun dijital içerikler üretebilmeli ve teknolojik yeterliliğe sahip öğretmen profilleri desteklemelidir.

Yeni nesil ve öğretmenin rolü

Bilgi artık Alfa kuşağının bir “tık” uzağında! Öğrencinin ihtiyacı olan bilgiye, doğru kaynaktan erişimini sağlamak ve rehberlik etmek, öğretmenin öncelikli rolü olmalıdır.

Öğretmenin sınıf içindeki rolü

Sınıf içi etkinliklerde öğrenenin aktif olduğu, teknoloji ile zenginleştirilmiş bir ders ortamı oluşturulmalıdır.

Derse hazırlığın önemi

Öğrencinin derste aktif olduğu bir ders ortamı oluşması için –tersyüz eğitim kavramında olduğu gibi– derse hazırlık süreci önem arz etmektedir. Bunun için öğretmen ders öncesi öğrencilerini derse hazırlamalı ve hazırlıkları ölçümleyebilmelidir.

Bu süreçlerin takibi ve yönetimi için e-öğrenim platformlarına ihtiyaç vardır. Bu platformlar ders dışı zamanları etkin kullanılmaya olanak tanınmalıdır.

Yeni nesil bilgiyi hızla tüketiyor. Bilgi çağına ayak uydurmak için eğitim ortamları, teknolojiye ve geleceğe odaklanmalıdır.

Eğitimin sürdürülebilirliği için öğretmenlerin rolü unutulmamalıdır. Kullanılan teknolojiler, e-öğrenim platformları, hazır içerik sağlayıcıları karar verici değildir. Bu sebeple çağa ayak uydurabilen öğretmenlerle özelleştirilmiş bir eğitim ortamı inşa edilmelidir.

EduPage sizi,
değişen ve
gelişen şartlara
yeni nesillere
hazırlar!

+173 Ülke

+150.000 Fazla Okul

+25 Yıl Global Tecrübe

NEDEN EDUPAGE?

Okulunuzda, devamsızlık takibi, ders programı hazırlama, dijital sınıf defteri, ödev kontrolü gibi pek çok eğitimsel, yönetsel, içeriksel ve gelişimsel süreçleriniz için tek platformda bütünsel çözüm sunar.

YÖNETİM İÇİN AVANTAJLARI

Farklı sistemlere ihtiyaç duymadan, tek platform ile tüm okulu yönetme,

Otomatik bildirimler ile minimum iş yükü, interaktif içeriklerle kağıttan tasarruf,

Sistematiik raporlar ile, öğrenci başarılarının anlık takibi,

ÖĞRETMEN İÇİN AVANTAJLARI

Güncellenebilir, öğrenci seviyesine uygun içerik oluşturma,

İnteraktif materyaller ile öğrencilerin derse hazır gelmesi,

Öğrencilerin katılımcı olduğu interaktif dersler,

Anlık öğrenci gelişim takibi ve anlık dönüt,

ÖĞRENCİ İÇİN AVANTAJLARI

Kendi seviyesine uygun, ders öğretmenine ait içerikler,

Ders öğretmeninden anlık dönüt,

Dijital araçlar ile yeni nesil interaktif eğitim ortamı,

Gelişiminin anlık takibi, konu eksiklerine anlık müdahale edilebilmesi,

Otantik Oyun ve Doğal Öğrenme

Doç. Dr. Eda YAZGIN

Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Temel Eğitim Bölümü

Çocuk ve oyun yüzyıllar boyunca pek çok disiplinde araştırmalara konu olmuştur. Oyun, çocuğun içinde yaşadığı toplumda kendine yer bulması, kendini araştırması, kimliğini bulması, en genel anlamıyla bütünsel gelişimi için çok önemli bir etkinlik, bir deneyim ve keşifler fırsatıdır. Oyun, eğitim psikolojisi literatüründe son yıllarda yeni Rönesans olarak adlandırılmaktadır (Whitebread, 2018). Modern dünyada oyun, bilimsel laboratuvarlarda titiz çalışmalarla, büyük bütçelerle, yetkin kadrolarla araştırılan çok önemli bir bilimsel olgu olarak ele alınmaktadır. Bugünden, geçmişe doğru bakıldığında, oyunun tarihinin, insanlığın tarihinden çok daha eski olduğu görülür. İlk oyun araştırmaları etolojistlerin, hayvanların oyunlarını incelemesiyle başlar. İnsan gelişimine bakıldığında ise, oyunun, insan gelişiminin çocuktaki en yüksek dışavurumu olduğu görülmektedir. Sağlıklı gelişebilmesi için, "her çocuğun", eşit şekilde oyun hakkına erişimi olmalıdır. 21. yüzyılda, dünyada özellikle kentlerde yaşayan çocuklar için açık ve yeşil alanlara ve bunlarla doğrudan ilişkili olarak da serbest oyuna erişim hakkı, küresel ekonomi, aşırı kentleşme, teknolojik dönüşüm gibi çeşitli etkenlere bağlı olarak yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır (Yazgın ve Yazgın, 2022).

Doğadaki canlılar içinde büyümesi en zahmetli, en özen isteyen, en hassas varlık insan yavrusudur. Hayvanların yavruları, doğar doğmaz hareketlenir ve bir şekilde başlarının çaresine bakmaya koyulurlar. Ama insan yavrusu, hayatta kalabilmek için doğumunu takip eden ilk üç yıl özenli, titiz, bilinçli bir bakıma ihtiyaç duyar.

Bebek, yaşamının ilk yılında dünyaya uyumunu büyük ölçüde annenin varlığı üzerinden gerçekleştirir. Anneyle ayrılığı başarabildiği ölçüde de "ben" olmaya başlar. Burası, ayrılma ve bireyselleşme olarak adlandırılan kritik bir yol ayrımıdır. İnsan yavrusunun sosyalleşmesi, ayrılma, bireyselleşme, özerkleşme, toplumsallaşma aşamalarıyla katman katman gerçekleşir. Oyun her zaman gelişimin merkezinde yer alır. Çocuk, oyunda /oyunla büyür (Göncü, 2019). Çocuklar oyuna güdülüdürler yani oyun oynamaya yönelik olarak içsel bir motivasyonları vardır. Ancak çoğunlukla güçlü bir özyönetim fırsatı elde edebilecekleri bu önemli deneyim yaşantısı, çeşitli etkenlerle kesintiye uğramakta veya yetişkinlerin kontrolünde yapılandırılmakta ve çocuğun doğal kazanımlarını kitlemektedir.

Sürdürülebilirlik son yıllarda her yönüyle çeşitli alanlarda gündemde olan bir konudur. Sürdürülebilir çevre, iklim, yaşam, kalite, yönetim, sürdürülebilir eğitim anlayışı, aynı zamanda ilerlemeci bir felsefe olma özelliği taşımaktadır. Sürdürülebilirlik, üretimle yakından ilişkilidir. Eğitim de, üretime dayalı olmalıdır. Çocuğun içinde olduğu, katıldığı, gönüllü olduğu, saygı gördüğü bir deneyim alanı olmalıdır. Çünkü eğitim, ancak çocuğun gelişimsel gereksinimlerine karşılık verebilirse istenilen yararı sağlayabilir. Çocuklar deneyimleyerek öğrenirler. Deneyime en güzel karşılık ise oyundur. Oyun çocuk için paha biçilemez bir öğrenme laboratuvarıdır. En doğal, en keyifli, en işlevsel öğrenme alanı olma özelliği taşıyan bu fırsat, ne yazık ki son yıllarda çocukların yoksun bırakıldığı ve haklarının teslim edilemediği bir alan olmaktadır. Derinlemesine bilgi edinmek için meraklı okurlar, Louv'un (2016) "Doğadaki Son Çocuk" kitabını inceleyebilirler. İçinden geçmekte olduğumuz süreçte, çocukların deneyimsel öğrenme yaşantıları kısıtlanmakta ve kısıtlanmaya da devam etmektedir. Bunların başında ekran maruziyetinin artması sebebiyle gelişen hareketsizlik gelmekte ve etkileri çocukları kas öğrenmesinden yoksun bırakmaktadır. Eğitim, evle, okulla, duvarla, sınıfla, sınırlanamayacak kadar özgür bir alandır. En genel anlamıyla bilgi, yaşamsal beceri, donanım, görgü kazanma üzerine inşa edilmelidir. Fakat, güncel bilimsel veriler, çocuklar üzerindeki etkileri ortaya koyan farklı çalışmalar, obezite, gözde kırma kusurları, çocukluk çağı metabolik hastalıklarda artış gibi sorunları da gözler önüne sermektedir. Ayrıca çocuklarda dikkat süresinin kısaldığı, odaklanma sorunları, davranış sorunları hatta disiplin suçlarında artışlar bildirilmektedir (Bi Ying, 2020).

Yetişkin düşüncesi bir cevaba varmak ister, oysa çocuk düşüncesi daha çok yolda olmayla ilgilidir. Yaratıcılık araştırmacısı, Bob McKim, yetişkinlikteki alışkanlıkların, fikirlerin önünde bir engel oluşturduğunu belirtmektedir. Küçük çocuklar zamanlarının çoğunu oyun nesneleri ile geçirirler. Bu, çocuklar için bir çeşit tasarımsal öğrenme yoludur. Maria Montessori'nin de kuvvetle vurguladığı gibi el-beyin ilişkisi yani eller ile düşünmek beyin plastisitesini güçlendirir.

Çocukluktan yetişkinliğe uzanan yolda, çocukken edinilen, keşif merakı, inşa etme, rol oyunları, empati kurma, animistik düşünme gibi bir dizi düşünce ve davranış, yetişkinlikte de rehber olabilir. May (2017), yaratıcı sürecin duygulanımsal sağlığın en yüksek derecedeki betimi olduğunu ileri sürmektedir. Günümüzde oyun araştırmalarının sağladığı bilimsel bilgi sayesinde, çocukluk oyunlarının yetişkin yaratıcılığının önemli öncüllerinden biri olduğu bilinmektedir. Çocuk yetiştirme ile ilgili güncel literatürü izlerken, bir yandan "Doğadaki Son Çocuk" ya da oyunun yok oluşu gibi çocuk gelişimi açısından belirgin tehlikelere vurgu yapan önemli bilimsel çalışmalar yanında, diğer yandan da, Lego-Cambridge Oyun Araştırmaları Laboratuvarı, MIT (Massachusetts Institute of Technology) Yaşam Boyu Anaokulu projesi gibi çocukluğun zengin doğasından ilhamlı çalışmalar, çocuk hakları bağlamındaki savunuculuk çabalarına büyük bir motivasyon sağlamaktadır. Bu iyi örnekler, çağdaş eğitimin ve çocuk yetiştirme konusundaki "yeterince iyi ana-babaların" ve aslında çocukluk politikalarının hangi bilimsel bilgiyi takip edeceğine ve yatırımı neye göre yapacağına da güçlü bir yol haritası niteliğindedir.

Kaynaklar:

Hu, B.Y., Johnson, G.K., Teo, T. & Wu, Z. (2020). Relationship between screen time and Chinese children's cognitive and social development. *Journal of Research in Childhood Education*, 34 (2) 183-207.

Göncü, A. (2019). *Oyunda Büyümek. Çocuk Gelişimi ve Eğitimine Sosyokültürel Bakış*. Koç Üniversitesi Yayınları.

Louv, R. (2016). *Doğadaki Son Çocuk*. (Çev.Ceyhan Temürçü). Tübitak Popüler Bilim Kitapları.

May, R. (2017). *Yaratma Cesareti*. (Çev. Alper Oysal). Metis Yayıncılık.

Whitebread, D. (2018). Play: the new renaissance. *International Journal of Play*, 7 (3), 237-243.

Yazgın, E. (2021). Toys and creativity. *Journal for the Education of Gifted Young Scientists*, 9(3), 215-222

Yazgın, E., Yazgın, Y. (2022). Kıbrıs'ta otantik el yapımı oyuncaklar ve doğal öğrenme. 2.Uluslararası İnfomal Öğrenme Kongresi, 10-12 Haziran, Ankara.

Çocuk ve Gençlerde Finansal Okuryazarlık

Doç. Dr. Günay Deniz DURSUN

**İstanbul Beykent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi, İşletme Bölümü Öğretim Üyesi**

Çocukların ve gençlerin finansal okuryazarlık becerileri, gelecekteki finansal başarıları için önem taşımaktadır. Finansal okuryazarlık; para yönetimi, tasarruf, yatırım, borç alma ve harcamalar ile gelecek planlama gibi konuları içeren geniş bir uygulama alanını içermektedir. Çocukların ve gençlerin 21.yüzyılın temel yetkinliklerinden olan finansal okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri, hayatlarının herhangi bir noktasında karşılaşılabilecekleri mali durumlarla ve risklerle başa çıkmalarına yardımcı olur.

Finansal okuryazarlık aynı zamanda, çocukların ve gençlerin tasarruf ve yatırım yapma becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olur. Çocuklar, gelecekteki hedeflerine ulaşmak için biriktirme ve yatırım yapma konusunda bilgi sahibi olmalıdırlar. İyi bir finansal planlama, çocukların kısa ve uzun vadeli hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olur. Bunun yanı sıra, çocuklar ve gençler finansal okuryazarlık becerileri ile gelecekteki işletme fikirlerini gerçekleştirmek için gerekli olan temel becerileri de öğrenebilirler.

Finansal okuryazarlık, çocukların ve gençlerin finansal kararlara daha bilinçli bir şekilde yaklaşmalarını sağlar. Birçok çocuk, para yönetimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı sürece, harcamalarını kontrol etmekte zorlanırlar. Bu durum, gelecekte borç yönetimi sorunlarına veya mali zorluklara neden olabilir.

Literatürde yer alan araştırmalar, finansal okuryazarlık becerilerini öğrenmek ve geliştirmek çocukların ve gençlerin gelirlerini yönetme, gereksiz harcamalardan kaçınma ve bütçe planlaması yapma konusunda daha başarılı olmalarını sağladığını göstermektedir. Yapılan araştırmalar, erken yaşta başlayan finansal okuryazarlık eğitiminin daha etkili olduğunu göstermektedir. Çocuklar, yaşamlarının erken dönemlerinde temel finansal kavramları öğrenirlerse, daha iyi finansal kararlar alabilmekte böylece daha iyi bütçe yönetimi, tasarruf ve yatırım becerileri ile geliştirebilmektedirler. Araştırmalar, finansal okuryazarlık eğitiminin, çocukların finansal davranışlarını ve kararlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

"Financial Education In Schools: A Meta-Analysis Of Experimental Studies" adlı araştırma, finansal okuryazarlık eğitiminin okulda öğretilmesinin çocukların finansal davranışları üzerindeki etkisini incelemiştir.

Araştırma, finansal eğitim alan öğrencilerin finansal davranışlarını daha iyi yönetme eğiliminde olduklarını ve daha fazla tasarruf ettiklerini göstermiştir.

Konu ile ilgili bir diğer çalışmada, (The Impact of High School Financial Education on Financial Knowledge and Choices: Evidence from a Randomized Trial in Spain) finansal okuryazarlık eğitiminin çocukların finansal davranışları üzerindeki etkisini rastgele seçilen bir deney grubu üzerinde incelemiştir. Araştırma, finansal okuryazarlık eğitimi alan öğrencilerin finansal kararlarında daha dikkatli ve tutumlu olduklarını ve daha fazla tasarruf ettiklerini göstermiştir.

"The Impact of Financial Education on Youth Saving Behavior" adlı başka bir araştırmada ise finansal okuryazarlık eğitiminin çocukların tasarruf davranışları üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırma, finansal okuryazarlık eğitimi alan çocukların daha fazla tasarruf etme eğiliminde olduğunu göstermiştir.

Söz konusu çalışma örneklerinden de görüleceği gibi erken başlanan bir finansal okuryazarlık eğitimi çocuk ve gençlerin bilinçli bireyler olmasına katkı sağlamaktadır.

Çocukların finansal okuryazarlık becerilerini geliştirmek için aileler ve öğretmenler de önemli bir rol oynamaktadır. Aileler, çocuklara para yönetimi konusunda örnek olabilirler. Ayrıca, çocukların finansal durumları hakkında konuşmalarını ve finansal kararlarını desteklemeleri de önem taşımaktadır. Öğretmenler ise, finansal okuryazarlık becerilerini öğretmek veya pekiştirmek için sınıf içi aktiviteler ve programlar geliştirebilirler. Bu nedenlerle hem ailelerin hem de öğretmenlerin süreçte rolü oldukça önem taşımaktadır.

Finansal okuryazarlık eğitimi konusunda aileler, evde çocuklarının yaşlarına uygun etkinlikler ve aktiviteler planlayabilirler. Konu ile ilgili birkaç etkinlik önerisi paylaşmak faydalı olacaktır:

Bütçe Oyunu: Aileler, çocuklarına bir bütçe vererek, bir haftalık yiyecek alışverişi için bir liste yapmalarını ve bu bütçe dahilinde alışveriş yapmalarını sağlayabilirler. Çocuklar, bütçeyi kontrol etmek ve para biriktirmek için nasıl stratejiler geliştireceklerini öğrenebilirler.

Tasarruf Kutusu: Aileler, evde bir tasarruf kutusu yapabilirler. Çocuklar, harçlıklarının bir kısmını bu kutuya koyarak para biriktirme alışkanlığı kazanabilirler. Bu, çocukların tasarruf ve bütçe yönetimi becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Çoğumuzun çocukluğunda var olan kumbaraların tekrar hayatımıza dahil olmasını sağlamak önemlidir.

Banka Hesabı: Aileler, çocuklarına banka hesabı açarak, birikim yapmayı ve para yatırmayı öğretebilirler. Ayrıca, banka hesabı kullanarak para biriktirmenin ve tasarruf etmenin önemini öğrenebilirler. Özellikle gençler için dijital hesaplar ilgi çekici olabilir.

Alışveriş Listesi: Çocuklarla birlikte alışveriş listesi hazırlamak. Çocuklar, alışverişe giderken bir liste hazırlamayı ve sadece ihtiyaçları olan şeyleri almayı öğrenebilirler. Böylece gereksiz harcamalardan kaçınma konusunda alışkanlık kazanmaları sağlanır.

Kırtasiye Alışverişi: Okul alışverişi yaparken çocuklarla birlikte fiyatları karşılaştırmak, indirimleri araştırmak ve en uygun fiyatlı ürünleri seçmek, onların finansal okuryazarlık seviyelerinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Bu etkinlikler ve aktiviteler dışında ailelerin çocuklarına özgü, yaratıcı öğrenme ortamları oluşturmaları konusunda daha da farklı fikirlere sahip olduğunu düşünüyorum. Örneğin finansal okuryazarlık konusunda kelime oyunları, ödüller, bulmacalar, aile ile birlikte oynanacak finansal konularda hazırlanmış kutu oyunlarından (monopol gibi) da yararlanmak mümkün. Tüm bu etkinlikler çocukların finansal okuryazarlık seviyelerini artırmanın yanı sıra, para yönetimi konusunda daha bilinçli kararlar almalarına da yardımcı olacaktır.

Finansal okuryazarlık beceresinin geliştirilmesine yönelik olarak birkaç etkinlik önerisini de öğretmenlerimiz için sıralamak isterim:

Öğrencilerin yaşlarına uygun materyaller kullanmak: Öğretmenler, öğrencilerin yaşlarına uygun materyaller kullanarak finansal okuryazarlık eğitimini vermeli, böylece her düzeyde öğrenci için konu dikkat çekici hale gelebilecektir. Örneğin, ilkököl öğrencileri için resimli kitaplar, daha büyük öğrenciler için hesap makinesi, dijital hesaplama araçları, akıllı / fonksiyonel araçlar kullanılabilir.

Öğrencilere pratik yapma fırsatı vermek: Öğretmenler, öğrencilere finansal kararlar almaları için pratik yapma fırsatı vererek, finansal okuryazarlığı uygulamalı olarak öğretmeleri durumunda konu öğrenciler için günlük hayatın bir parçası olabilecektir. Öğrencilerin bütçe yapmaları, alışveriş yapmaları, vergi hesaplamaları gibi konulara yönelik örnek etkinlikler ile sınıf içinde akran öğrenmesi de sağlanır.

Öğrencilerin finansal terimleri öğrenmelerine yardımcı olmak: Öğretmenlerin, öğrencilerin finansal kavramları anlamalarına yardımcı olmaları ve kavramsal beceriyi geliştirmeye yönelik yapacakları etkinlikler ile öğrencilerin konuya ilgisini çekebileceklerdir.

Öğrencilere finansal okuryazarlık konusunda farkındalık kazandırmak: Öğretmenler, öğrencilere finansal okuryazarlık konusunda farkındalık kazandırarak, finansal olarak sağlıklı bir gelecek için önemli olan konuları vurgulamalı, böylece çocuk ve gençlerin gelecekte doğru finansal kararlar almalarına katkı sağlanacaktır.

Bu örnekler dışında ayrıca sınıf içinde öğrencilerin yaş gruplarına göre farklılık içerecek düzeyde finansal okuryazarlık konusunda bütçe yapma aktiviteleri, alışveriş simülasyonları, vergi hesaplama etkinlikleri, kredi kartı faizi hesaplama aktiviteleri, tasarruf ve yatırım etkinlikleri de planlanabilir. Bu etkinliklerle birlikte temel amaç, öğrencilerin konuyu içselleştirmesi ve günlük hayatlarının bir parçası haline getirmesi olarak düşünülmelidir.

Sonuç olarak, finansal okuryazarlık becerileri, çocukların ve gençlerin gelecekteki finansal başarıları için büyük önem taşımaktadır. Bu başarı, aynı zamanda tasarruf bilincinin oluşmasıyla birlikte ülkenin makroekonomik göstergeleri üzerinde de olumlu etki yaratacaktır.

Kaynaklar:

Bover, O. Hospido, L. Villanueva, E. (2018). *The Impact of High School Financial Education on Financial Knowledge and Choices: Evidence from a Randomized Trial in Spain*, IZA – Institute of Labor Economics. <https://docs.iza.org/dp11265.pdf>

Frisancho, V. (2018). *The Impact of Financial Education for the Youth*, OECD-Russia Global Symposium. <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/Russia-FinEdu-2018-Session3.pdf>

Kaiser, T., Menkhoff, L. (2020). *Financial Education In Schools: A Meta-Analysis Of Experimental Studies*, *Economics of Education Review*, 78. <https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2019.101930>

Karahasan, F. (2018). *Gençlerde Finansal Okuryazarlık Araştırması*, Bankalararası Kart Merkezi. <https://bkm.com.tr/wp-content/uploads/2015/06/finansal-okuryazarlik.pdf>

OECD. (2012). *PISA 2012 Results: Students And Money: Financial Literacy Skills For The 21st Century*, PISA, OECD Publishing.

Adil ve Demokratik Ortamda Zorbalık Azalıyor

Dr. Öğr. Üyesi Ayşen KÖSE
Yeditepe Üniversitesi
Eğitim Fakültesi

Zorbalık, hedef seçilen kişiyi korkutmayı, kızdırmayı, utandırmayı hedefleyen ve böylelikle o kişi üzerinden güç ve ilgi kazanmayı amaçlayan, kasıtlı ve tekrarlayan davranışlardır. Zorbalık, itme kakma gibi fiziksel şiddet içeren hareketlerde bulunma, dedikodusunu yapma, isim takma, alay ve tehdit etme, yalnızlaştırma, eşyasına zarar verme, irrite edici bakış ve davranışlar gösterme gibi pek çok farklı şekillerde görülebilir. Okuldan uzaklaşma, akademik sorunlar, kaygı, depresyon, somatik rahatsızlıklar, düşük özgüven, olumsuz benlik saygısı, sosyal izolasyon ve intihar dahil olmak üzere kendine zarar vermenin çeşitli halleri zorbalığın yıkıcı sonuçlarından bazılarıdır.

Zorbalık Mağdurları ve Zorbalığın İzleyicileri

Araştırmalar, çoğunlukla düşük benlik saygısı nedeniyle boyun eğici özellikleri olan; depresif, kaygılı; utangaç ve çoğu zaman yalnız; travma geçmişi olan, LGBTİQ+, göçmen, mülteci ve azınlık çocukların zorbalık için bir hedef haline geldiğini gösteriyor. Zorbalık olgusunun bir diğer aktörü ise zorbalığa tanık olduğu halde duruma müdahale etmeyen çocuklar. Bu grubun izleyici olarak kalmayı tercih etmesinin birkaç sebebi bulunuyor. Birincisi, bu öğrenciler pek popüler olmayan hatta akranları tarafından dışlanmış zorbalık mağdurlarından ziyade popüler ama saldırgan öğrencilerle aynı safta yer alarak akran statülerini korumak istiyorlar. İkincisi, çeşitli sebeplerle mağdur öğrenciyi savunup duruma müdahale etmeleri halinde kendilerinin de mağdur edilebileceğinden dolayı duydukları kaygı nedeniyle izleyici rolünde kalıyorlar (Ferrás ve Selman, 2014). Bir diğer grup ise hem zorbalık yapan hem de zorbalık mağduru olan öğrenciler. Bu zorba/mağdur grubundaki öğrencilerin iyilik hali ölçümlerinde en olumsuz puanları aldıkları ve desteğe en çok ihtiyacı olan çocuklar oldukları görülmektedir.

Kim Bu Zorbalar?

Zorbalık yapan çocuklar için tek bir profil tanımlamak zordur ancak zorbalık çalışmaları zorba çocukların genellikle destekleyici olmayan, kaotik aile ortamlarından geldiklerine ve/veya travmatik yaşam deneyimleri olduğuna işaret eder. Örneğin, taciz gören çocuklar genellikle tacizcinin özelliklerini aldıkları için, bu çocukların okulda zorbaya dönüşme ihtimalleri çok yüksektir. Zorbalık yapan çocukların duygusal-sosyal problemleri olduğunu ve kendinden daha güçsüz bulunduğu bir çocuğa zulmederek güç, ilgi ve kontrol hissi kazanmaya

çalıştıklarını görürüz. Çünkü zorba davranışlar temelde çocukta karşılanmamış ihtiyaçların ifadesidir. Zorbalık yapan çocuklar şiddet eğilimli, ani ve tahmin edilemez eylemlerde bulunan kişiler olsa da aslında çoğunlukla güçsüzlük ve utanç duyguları içindedirler. Okulların zorba çocuklara yanıtı ceza, okuldan uzaklaştırma gibi iyileştirmekten çok bastırmaya yönelik yöntemler olduğunda ise buz dağının altı görmezden gelinmiş olunur. Zorba çocukların davranışları ele alınırken bir paradigma değişimi şarttır. Okul ortamlarında bu çocuklara en iyi gelecek şey güvenli bağlanma ilişkisi kurabildikleri en az bir yetişkin olması; güven duygusunun ve şefkatli ilişkilerin hâkim olduğu bir okul iklimidir (Levine ve Kline, 2021).

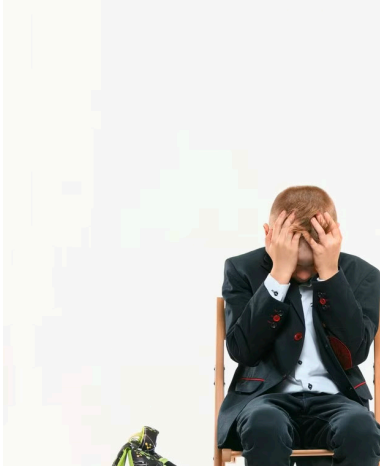
Zorbalık ve Çatışma Farklı Şeylerdir

Zorbalık konusunda yetişkinlerin düştüğü temel yanılgılardan biri, çatışma ile zorbalığı birbirine karıştırmaktır. İkisi birbirinden oldukça farklıdır. Örneğin, akran çatışması çocuklar arasında ara sıra olur, kasıtlı değildir, çatışma yaşayan çocuklar birbirleri ile arkadaşlar ve çözüm için her iki taraf da çaba gösterir. Buna karşın zorbalık sık sık tekrarlar, zarar verme ve güç kazanma kastıyla yapılır, zorbalık yapan ile zorbalığa maruz kalan çoğunlukla arkadaş değildir ve zorba çözüm için bir çaba göstermez. Bir çocuk "arkadaşım teneffüste hep oyunumuzu bozuyor" diye bir yetişkine başvurduğunda; yetişkinin "bu sorunu arkadaşınla konuşarak çözmelisiniz" diye yanıtlanması, çatışma ile zorbalığı birbirine karıştırmadan örneklerinden biridir. Böylesi bir yanıt zorbalığa uğrayan çocuğu çok daha güç duruma düşürür, çaresizlik hissi yaratır ve birkaç kez daha yetişkinlerden benzer yanıtlar duyan bir çocuk artık zorbalığa uğradığını bir yetişkinle paylaşmaktan vazgeçebilir.

Okul İklimi ve Zorbalık

Bazı ortamlar akran zorbalığının kolaylıkla filizlenmesini ve yayılmasını sağladığı gibi, tersi de olabilir. Örneğin araştırmalar, güvene dayalı ve destekleyici ilişkilerin olduğu, adil ve tutarlı, demokratik bir ikliminin hâkim olduğu okullarda zorbalık davranışlarının anlamlı düzeyde azaldığını, zorbalığa tanık olanların zorbalığa karşı çıkma cesareti gösterebildiklerini gösteriyor.

Buna karşın, öğrenciler eğer okul iklimini "ihmalkâr" olarak görüyorlarsa "Biri zorbalık yaparsa öğretmenler umursamaz ve hiçbir şey olmaz, bir sorun varsa kendi başınasın" gibi yorumluyorlar. Dolayısıyla, okul kültü-

ründeki bu hayatta kalma kuralı, öğrencilerin kişisel güvenlik ihtiyacını tehdit ediyor. Bunun sonucunda da pek çok öğrenci kendini korumanın bir yolu olarak zorbaya katılmayı, zorbayı görmezden gelmeyi ya da zorbaya karşı koymanın bir yolu olarak şiddet kullanmayı tercih ediyor. Eğer öğrenciler okul iklimini “otoriter” buluyorsa, okul kültürünün kurallarını “size güvenmiyoruz, dikkat edin, sorun çıkarmayın, sorun varsa başın belaya girer” gibi yorumluyorlar. Bu otoriter yaklaşım, öğrencilerin maruz kaldıkları zorbalığı saklamalarına, zorbalığa seyirci kalarak yanıt vermelerine ve dolayısıyla zorbalığın normal sayıldığı bir kültür oluşmasına yol açıyor (Ferrás ve Selman, 2014).

Çocuklar Zorbalığa Uğradığını Yetişkinlerle Paylaşmıyorlar

Araştırmalar, zorbalığa uğrayan çocukların, çoğu zaman bu durumu bir yetişkinle paylaşmak istemediklerini gösteriyor. Çocuklar, ebeveynlerinin üzüntü, kızgınlık gibi tepkiler verebileceklerinden; inanmayacaklarından ya da hiçbir şey yapmayacaklarından ya da ekran kullarımı konusunda kısıtlanacaklarından endişe ediyorlar ve bu nedenlerle yetişkinlerin yardımına başvurmuyorlar. Kimi zaman çocuklar zorbalığa uğramanın kendi hataları olduğunu düşünüyorlar ve bunun oluşturduğu suçluluk duygusu nedeniyle durumu yetişkinlerden saklıyorlar (Köse, 2020).

Neler Yapmalı?

Bir çocuk size zorbalığa uğradığını söylerse onu sakince dinlemek yapılacak ilk ve en doğru yaklaşım. Sizinle bu konuyu konuştuğu için çocuğu övmeniz, şefkatle yaklaşmanız, onu yalnız bırakmayacağınız konusunda güvence vermeniz ve bu konuda ne yapacağınız konusunda birlikte düşünmeniz önemli. Çocuğunuzdan ya da öğrencinizden ayrıntıları alırken, bazı bilgileri olayların tırmanmasından korktuğu için açıklamama ihtimali

olduğunu da aklınızın bir kenarında bulundurmalısınız. Zorbalığın nasıl ele alınacağına yönelik her duruma uygun bir yaklaşım önermek güç, olayların önem derecesi oluşturacağınız stratejileri belirler. İlk olarak, okul rehberlik servisine başvurmak ve okul psikolojik danışmanı ile durumu değerlendirmek yararlı olacaktır. Siber zorbalık söz konusuysa, ekran görüntülerini almak ve zorba akranı sosyal medyadan hemen engellemek gerekir. Zorbalığa uğrayan çocuğun ailesinin, zorba çocuğun ailesiyle doğrudan iletişime geçmesi çoğu zaman yararlı bir strateji değildir, velilerin okul aracılığıyla temasta bulunması daha yerinde olur. Çocuğun duygusal ve fiziksel güvenliği zarar gördüğü halde okul gereken müdahaleyi yapmadığında bu okul ve veliler arasında genellikle gerilim yaratan ve güven sarsan bir duruma dönüşür. Zorbalığın hafife alınmaması gereken bir olgu olduğu gerçeğini unutmamak gerekir. Okullarda “sıfır zorbalık” hedefi için, pozitif disiplin, onarıcı adalet, travmaya duyarlı okul anlayışı gibi alternatif yaklaşımların okul politikası haline gelmesi değerlidir.

Kaynaklar:

Köse, A. (2020). *Eğitim izleme raporu 2020: Eğitim ortamları. Eğitim Reformu Girişimi*. <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2020-egitim-ortamlari/>

Levine, P. A., & Kline, M. (2006). *Trauma through a child's eyes: Awakening the ordinary miracle of healing*. North Atlantic Books.

Ferrás, S. D., & Selman, R. (2014). How students' perceptions of the school climate influence their choice to upstand, bystand, or join perpetrators of bullying. *Harvard Educational Review*, 84(2), 162-187. doi: <https://doi.org/10.17763/haer.84.2.h488313410l651mm>

Başarı Odaklı Okul Ders Programı ile “Zaman ve Maliyet Tasarrufu”

Barış EVREN
Eğitim Teknolojileri Uzmanı

Matematik dersini müzik dersliğinde işlediniz mi?

Öğrencinin öğrenmesinde en önemli etkenlerden biri de uyarıcılardır. Matematiksel prensiplerin müzikle bağlantısını fark eden öğrencilerin matematik dersine olan ilgisi de uyarıcıların gücü ile doğru orantılı olarak artacaktır.

Trigonometri dersindeki sinüs dalgaları ile bir notanın ses frekans dalgalarını bütünleştirerek öğrenilen matematiğin daha kalıcı olacağı yadsınamaz bir gerçekliktir.

1. Dünya Savaşı'nı anlatan VR belgeseli ile öğrencilere unutamayacakları tarih dersi de verebilirsiniz.

Bunun gibi birçok örnek verilebilir. Siz değerli öğretmenlerimiz bu imkanları fark ettiğinizde çok daha fazla yaratıcı ders aktiviteleri geliştirebilirsiniz.

Tek ihtiyacınız olan, fiziki yetersizliklerle mücadele ederek, başarı odaklı ders programı hazırlayabilmek.

Başarı odaklı okul ders programı planlarken, aktivitelerinizi yapabileceğiniz laboratuvar, salon gibi birçok alanı efektif bir şekilde kullanabilmelisiniz. Gelişmiş yazılımlar ve yapay zeka destekli uygulamalar sayesinde okulunuzun tüm ortak derslikleri, öğrenciler tarafından daha fazla kullanılabilir şekilde planlanabilmektedir.

Yenilikçi öğrenme teknolojilerinin kullanımı, öğrencilerin yeteneklerini ve potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri için okullarda son zamanlarda ciddi bir artış gösterdi. Okullardaki fiziki koşulların, yenilikçi öğrenme teknolojilerine uyum sağlaması ve efektif olarak öğrencilerin faydalanabilmesi de başarıda büyük önem arz etmektedir.

İnsan zihninin ihtimal kapasitesi ile hazırlanan ders programları, fiziki ve iş gücü yetersizlikleri nedeniyle de derslerin haftalık dağılımları, başarı odağından oldukça uzaklaşmaktadır.

Sektörel tecrübelerimize dayanarak incelediğimiz ders programlarında, sayısal derslerin arka arkaya geldiğini; odaklanma seviyesi üst düzeyde olması gereken derslerin son saatlerde yer aldığını; beden eğitimi gibi derslerin zihinsel aktivite gerektiren derslerden önce olduğunu; blok derslerin tek saat derslerden sonra yerleştirildiğini belirledik. Ayrıca başarı oranını olumsuz yönde etkileyen buna benzer birçok hata ile karşılaştık.

Bu hataların en aza indirgenebilmesi için birçok ihtimalin aynı anda ve en kısa sürede değerlendirilmesi; okulun hem fiziki hem de iş gücü şartlarına göre en uygun şekilde planlanması gerekmektedir. Tüm bunlar için günümüzde giderek yaygınlaşan yapay zeka destekli yazılımlardan destek alınmalıdır.

“Ders programı ile zaman tasarrufu sağlayın!”

Okul ders programı, okulun başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biridir; sistemin omurgasıdır. Sık sık değiştirilen ders programları, öğretmenlerin motivasyonunu ve doğal olarak öğrenci başarısını olumsuz etkilemektedir.

Olağanüstü koşullardan biri olan pandemi sürecinde 2 yıl uzaktan eğitim planlamaları yapıldı. Bu süreçte en verimli ders programını planlamak için birçok yöntem test edildi. Her defasında program değişti ve değişen her program öğretim yöntemlerini de değiştirdi. Verimli bir şekilde kullanılabilecek bu süreç, okulların hazırlıksız olması sebebiyle büyük bir zaman kaybı yaşattı.

6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız üzücü deprem felaketinde de aksatılması en son düşünülecek eğitim süreçleri maalesef aksadı. Ansızın gelişen şartlarda dahi özel okullar ve üniversiteler derslerine online olarak devam etme kararı aldı. Bu süreçte derslerin tekrar online olarak planlanması gerekiyordu. Okul ders programlarının yeniden planlaması, beklenmedik bir zaman kaybına yol açtı. Zaman kaybı, sadece manevi olarak değil, maliyet açısından da büyük kayıplara sebebiyet vermektedir.

Umuyoruz ki yaşanan deprem felaketinin yaralarını en kısa sürede sarabilir ve en önemli kurumlardan biri olan eğitime olağanüstü durumlarda dahi teknolojinin bize sağladığı ileri düzey faydalar ile kesintisiz devam edebiliriz. Profesyonel çözümlerle adım atarak, çağımızın gereksinimlerine ve hızına uygun bir şekilde okullarımızın her anının efektif olarak kullanılabildiği; başarının ön planda olduğu ders programlarına gereken değeri verebiliriz.

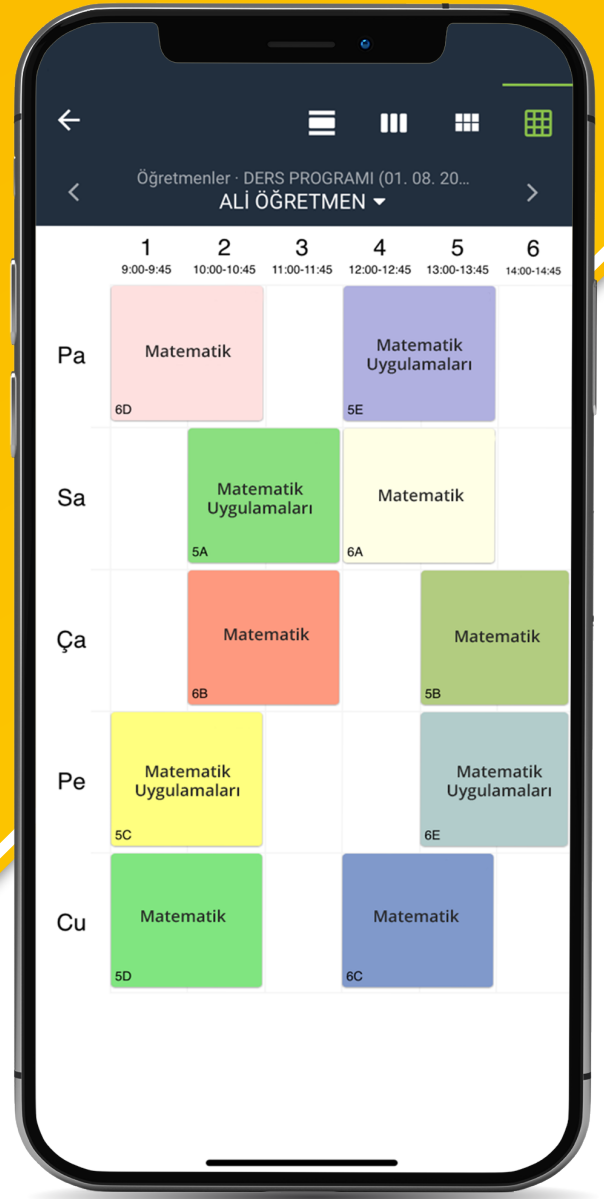
aSc TimeTables

Başarı Odaklı Ders Programı

Planlama İlişkileri İle;

- ✓ Benzer dersler aynı güne denk gelmesin,
- ✓ Matematik dersleri son saatlere gelmesin,
- ✓ Grup ve kur derslerinizin dengeli dağılması,
- ✓ Fen derslerinden önce Beden Eğitimi dersi olmasın,
- ✓ Odaklanma gerektiren dersler arka arkaya gelmesin,
- ✓ Derslikleriniz tüm öğrenciler tarafından efektif kullanılsın,

gibi bir çok isteğinizi algoritma sayesinde kolaylıkla okul ders programınıza uygulayın.

Online aSc TimeTables

Okul ders programınızı planlamaya her yerden devam edin. Lisanslama ve kurulum gerektirmez.

Geçici Öğretmen Atama

Ansızın gelişen öğretmen izinlerini mobil uygulama ile saniyeler içinde yönetin. Ay sonunda öğretmenlerinizin eksik ve fazla derslerini raporlayın.

Zamanınız Değerlidir

Planlama ilişkileri ile isteklerinizi algoritmaya tanımlayarak, anında programınıza uygulayın. Ders programı hazırlamak için günlerce süren iş yükünüzden kurtulun.

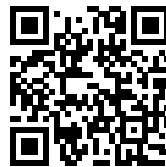
Başarı Odaklı Ders Programı

Profesyonelce hazırlanmış ders programınız ile okul başarınıza katkı sağlayın. Başarı odaklı okul ders programı ile öğretmen performansını en iyi şekilde kullanın, öğrenci başarısını artırın.

aSc Mobil Uygulaması ile Ders Programınız Her An Yanınızda

25 yılı aşkın bir süredir geliştirilmekte olan aSc Timetables, isteklerinizi ve kısıtlamalarınızı planlama ilişkileri ile programı tanımlayabildiğiniz tek ders planlama programıdır. Bir ders programı hazırlarken çok zaman kaybettiren hatta moral bozan süreçlerin

SİTEMİZİ ZİYARET EDİN

başında gelen öğretmen istekleri ve fiziki yetersizliklerin program uygulanması süreçlerinde asla zaman kaybettirmez. Dünya'da 100.000 den fazla okulun aSc Timetables'ı tercih etmesi, ders planlama programları alanında rakipsiz olduğunun objektif bir göstergesidir. K12 Bilişim Hizmetleri olarak, aSc Timetables'ın Türkiye tek yetkili distribütörlüğünü yapmaktayız.

✉ info@ascturkiye.com

🌐 www.ascturkiye.com

📘 /ascturkiye

📱 /ascturkiye

📺 /asctimetablesturkiye

📺 /ascturkiye

Daha Fazla Bilgi İçin
0 232 332 0 232

Çatışma ve Yönetimi

Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı

Çatışma kelimesi, anlamı ve çağrıştırdığı ile zaman zaman farklılaşabilen bir kavram olabilmektedir. Bir lisans öğrencimin çatışmayı tanımladıktan sonra hiç bu yönlü düşünmemiştim demesi bana bu yorumu yaptırabiliyor. Kişisel çatışma en basit tanımıyla iki tercih arasında kalabilme hali olarak tanımlanmakta. Oysa çağrıştırdığı şey fiziksel ya da sözlü bir tartışmanın olması gerektiği... Çatışmanın ne olduğuna ilişkin tartışmalar büyük ölçüde çatışmanın kaynakları üzerinden yürütülmektedir (Gündüz, Tunç ve İnandı, 2013). Rahim (2000) çatışmanın birey ve gruplarda uyumsuzluk veya anlaşmazlık durumunda ortaya çıktığını belirtir. Genelde de herkes tarafından çatışma bu şekilde tanımlanmaktadır.

Günlük hayatta ve okullarda yaşanan çatışmaların kişisel sebepleri olabileceği gibi, görüş ayrılıkları, anlaşmazlık durumu, birbirini duymama ve anlamama gibi sebepleri de olabiliyor. Kişisel çatışmaların sebepleri alanyazında; aşırı genellemeler, düşüncede yapılan kutuplaşmalar, sorunların kişiselleştirilmesi, kuralların asla değiştirilemeyeceği düşüncesi, insanları değiştirmeye çalışmak ve aşırı fedakârlık, algılarımız, duygu ve ihtiyaçlarımızı dile getirememiş şeklinde sıralanabiliyor. Burada tanımlanan tüm maddelerin öğrenildiği ve kalıplaşmış davranışlara dönüştüğü durumları da görmek mümkün. Çatışmaları anlayabilmek ve yönetebilmek için sebeplerini doğru ve gerçekçi bir şekilde ortaya koymamız oldukça önemlidir. Burada önemli olan kendimizi nasıl gördüğümüz ve tanımladığımız da olabilir. Sanki buradaki anahtar sözcük iletişim... Kendimizle ve başkalarıyla kurduğumuz iletişim, çatışmayı ortadan kaldıracaktır ya da çatışma yaratabilir. Günlük hayatta kendimizle ve başkalarıyla kurduğumuz iletişimi bu yönlü düşünmek farkındalığımızı artırabilir. Bu satırları okurken ya da konuyla ilgili bir seminere katıldığımızda, okulda ve dışarıda yaşanan çatışma hallerini düşündüğümüzde acaba farkındalık kazanabilir miyiz? Çatışma yönetimi derslerinde ve seminerlerinde bu soruya öğretmenlerden bazıları çatışma yönetimi konusunda farkındalık kazandıklarını ve iletişim becerilerini gözden geçirdikleri cevabını vermişlerdir. Bazıları ise çatışma yönetme becerisinin deneyimle kazandıklarını dile getirmişlerdir. Yaşla değişen bakış açısı, daha hoşgörülü olma hali ve uzlaşma isteği de olabilir elbet. Okullar için okulun tüm paydaşları arasında yaşanan ve olumsuz sonuçlara neden olan durumlar incelendiğinde (potansiyel çatışmadan-aşık çatışmaya kadar) bazen temel sorunun sadece sağlıklı bir iletişimin ku-

rumlamaması olduğu görülmektedir. Aslında iki tarafın birbiriyle iletişimi tamamen kesmesi ya da açık iletişim araçlarını kullanmamış olmaları bazen "incir çekirdeğini doldurmayan sebeplerle" derin ve yönetilmesi güç durumlara neden olabilmektedir.

Çatışma türlerinden bireyler arası ve örgütler arası çatışmalar daha çok rol ve amaç çatışmalarının yaşandığı durumlarda ortaya çıkabiliyor. Okullarda buna ilişkin pek çok çatışmanın yaşandığını da görebiliyoruz. Yönetici-öğretmen, öğretmen-öğretmen, veli-öğretmen, veli-yönetici ve tüm paydaşlar arasında rol davranışlarının ve amaçların farklılaşması sonucunda çatışmalar yaşanabiliyor. Aynı okulda öğretmen/yönetici veya veli olmak rol çatışmasına örnek olabilir. Bu tarz çatışmaların yöneticinin adil olup olmamasıyla, okul iklimi ve kültürüyle, yöneticilerin sahip olduğu liderlik ve iletişim becerisiyle de ilgili olduğunu gösteren pek çok araştırma bulunmaktadır. Aynı zamanda yöneticilerin ya da öğretmenlerin kullandıkları çatışma yönetme/çözme stratejileri ve çatışma yönetimi becerilerinin çok önemli unsurlar olduğunu söylemek de yanlış olmaz sanırım. Alanyazında bu stratejiler farklı şekillerde sınıflandırılmışlardır. Thomas ve Rahim'in sınıflandırması; ödün verme, hükmetme, tümleştirme (bütünleştirme), kaçınma ve uzlaşma şeklindedir (akt: Gümüşeli, 1994). Tunç ve Özkara (2020) ilkökul ve ortaokullardaki okul yöneticilerinin kullandıkları bu çatışma yönetim stratejileri ile okul kültürü arasında pozitif ve yüksek düzeyli bir ilişki bulmuşlardır. Öğretmen görüşlerine göre, okul yöneticileri beş çatışma yönetme stratejisi içinde görece, "kaçınma" stratejisine daha fazla başvurdukları, en az ise "hükmetme" stratejisine başvurdukları söylenebilir. Diğer bir değişle bu araştırmaya göre yöneticilerin çatışma durumlarında "kaybet-kazan" stratejisine sıkça başvurdukları, çatışma durumlarında geri adım atan taraf olarak çatışmaları büyütme kaçındıkları söylenebilir.

Bütün bunlarla beraber, çatışma kavramını alanyazında farklı başlıklar altında da görmemiz mümkün. Bunlardan biri iş yaşam dengesidir. İş yaşam dengesi kişinin aile yaşamında ve iş yaşamında üstlendiği rollerin birbirini engellemesi ya da engellememesi ile ilgilidir. İlgili çalışmalar, iş-yaşam dengesini; iş-aile çatışması ve aile-iş çatışması boyutları ile incelenmektedir. Alanyazında iş-aile çatışması, bireyin işindeki sorumluluklarını yerine getirirken yaşamış olduğu problemlerin

aile hayatına olumsuz yansımaları olarak tanımlanmaktadır. Aile-iş çatışması ise, bireyin aile yaşantısında ki sorumluluklarını yerine getirirken yaşamış olduğu problemlerin iş hayatına olumsuz yansımaları olarak tanımlanmaktadır. Pandemi döneminde kadın öğretmenlerle yapılan bir araştırma sonucunda ev ve iş arasında denge kurmaya çalışan öğretmenlerin evde çalışma süresince duygusal olarak daha yorgun hissettikleri, iş doyumlarının düştüğü, stres düzeylerinin yükseldiği ve motivasyonlarının düştüğü sonucunda ulaşılmıştır (Keskinlik Kara, S. B., Zafer Güneş, D. & Şentürk Tüysüz, B. 2021).

Bütün bunlar çatışmanın nasıl tanımlandığı ve ortaya çıkış sebepleri ile ilgili ancak çatışmaların sonucunda da okullarda pek çok durum yaşanmaktadır. Öğrenciler arasında zorbalık/siber zorbalık, çalışanlar arasında yıldırma davranışının sergileniyor olması ve en sonunda okuldan bir öğrencinin ya da bir çalışanın ayrılması zorunda kalması ya da bırakılması gibi...

Tüm bunlara rağmen çatışmaya, fikir ayrılıklarına ve farklı düşüncelere olumlu bir taraftan bakmak da mümkün. İster içsel olsun ister bireyler arası olsun çatışma düşündürten ve biraz da farklı bakmamızı sağlayan bir süreçtir. Bu bakış açısı aynı zamanda çatışmayı yok sayan ya da görmezden gelen bir yaklaşımın tam tersidir. Çatışmaya olumlu bakış açısı sonucu; çatışma iyi yönetildiğinde bireyi ve örgütün olumlu bir şekilde değiştirip dönüştürebilmesidir. Johnson ve Johnson'a (1991) göre çatışmalar, kişiler arasındaki ilişkilerin güçlenmesine ve zenginleşmesine olanak sağlar, başkaları ile ilişki kurma sürecinde güdülenmeyi artırır, hayatı ilginç ve eğlenceli kılar, tekdüzelikten kurtarır, merak duygusu uyandırır, kendimizi tanımamıza ve değişime ne kadar çok gereksinimimiz olduğunu anlamamıza yardım eder. Çatışmalarla yapıcı bir yolla başa çıkma becerileri, kişinin meslek başarısını ve yaşam kalitesini artırır (Johnson ve Johnson, 1991). Buradan hareketle çatışma halinde farklı görüşlerin çıkmasına olanak tanıyacak ortamların oluşturulması, sorunların daha potansiyel bir çatışma durumundayken fark edilip sağlıklı

ve etkili bir iletişimle yönetilebilmesi de mümkün. Nasıl kriz anları fırsata dönüştürülebiliyorsa çatışmalarda bu anlamda fırsata dönüştürülebilir. Çatışma çözme geliştirilebilir bir beceri olarak görüldüğünde, uzlaşma, müzakere ve arabuluculuk eğitimleri oldukça yarar sağlayacaktır. Bu farkındalıklar ne kadar erken yaşta kazandırılırsa empati kurabilme ve farklı görüşlere saygı becerileri de gelişebilir.

Kaynaklar:

Gümüşeli, A. İ. (1994). İzmir ortaöğretim okulları yöneticilerinin öğretmenler ile aralarındaki çatışmaları yönetme biçimleri (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Gündüz, B., Tunç, B. & İnand, Y. (2013). Okul yöneticilerinin öfke ve stresle başa çıkma yaklaşımları ile çatışma yönetimi stratejileri arasındaki ilişki. *International Journal of Human Sciences*, 10(1), 641-660.

Johnson, D. W. & Johnson, R., Mitchell, J. (2001). Effectiveness of conflict managers in an inner-city elementary school. *The Journal Of Educational Research*, 89 (5), p280-285.

Keskinlik Kara, S. B., Zafer Güneş, D. & Şentürk Tüysüz, B. (2021). Work-family conflict during working from home due to pandemic: a qualitative research on female teachers. *International Journal of Curriculum and Instruction*. 13(1) Special Issue (2021) 251-273.

Özkara, E & Tunç, B. (2020). Okul yöneticilerinin çatışma yönetim stratejileri ile okul kültürü arasındaki ilişkinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 53(3), 1023-1050.

Rahim, M. A. (2000). Empirical studies on managing conflict. *The International Journal of Conflict Management*, 11(1), 5-8. <https://doi:10.1108/eb022832>

Mindfulness ve Şefkat Temelli Tramvaya Duyarlı Okullar

Prof. Dr. Zümra ATALAY

MEF Üniversitesi

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü Öğretim Üyesi

Doğal afet sonrasında bireyler ve toplumlar doğal afetlerin yol açtığı travmayla karşı karşıya kalabilirler. Travmanın her bireyde etkileri ve sonuçları farklı olabilir. Okullar ise birey için yalnızca bilgi edinme yeri değil, aynı zamanda yaşamdaki zorlanmalar ile nasıl mücadele edeceğinin stratejisini keşfetmeye başladığı yerdir. Bu bağlamda ülkemizde yaşanan deprem felaketinin ardından ise okula dönüşle birlikte travmaya duyarlı okul iklimi üzerinde çalışmalar yoğunlaştı. Hem öğretmenlerimiz de hem de öğrencilerimiz de yaşanan bu durumun etkilerini hala gözlemliyor ve yaralarını sarmaya devam ediyoruz.

Yaşadığımız bu duruma verdiğimiz otomatik tepkiler kimi zaman dengede kalmamızı zorlaştırıyor olabilir veya sınıf içerisinde öğrencilerimize nasıl yaklaşmalıyız konusunda zihnimizde soru işaretleri ile belirebilir. Travmaya duyarlı bir okul iklimi yaratmak, hem yaşanan bu felaketin yaralarını sarabilmek hem de bundan sonrası için kendi kaynaklarımızı kullanabilmek adına bir araç olabilir.

Okula dönüşte öğrencilerin iyilik hallerinin en önemli belirleyicilerinden birisi çevrelerindeki yetişkinler, yani öğretmenlerdir. Öğrenciler, öğretmenleri aracılığı ile dünyaya pencerelerini açarlar. Dolayısıyla öğretmenin dengede olması ve kendine iyi bakabilmesi çok değerlidir. Travmaya duyarlı okulun temel halkası öğretmenin iyi oluşundan ve öğretmenin tolerans aralığında kalmasından geçer. Tolerans aralığı; içsel bir destek alanıdır ve travmaya duyarlı uygulamalar için bir referans noktasıdır. Bu, kontrolden çıkmak yerine öz-düzenleme becerilerimizi geliştirmemiz anlamına gelir. Tolerans aralığındayken kendimizi dengeli, şimdiki anın içinde hissederiz. Travmaya duyarlı okullarda ise amacımız

ilk önce öğretmenlerin ardından ise öğrencilerin ve okulun içindeki tüm paydaşların bu tolerans aralığında kalmasıdır. Güven ve dengede olmak travmaya duyarlı ortamların temel bileşenleridir. Önce fiziksel olarak güvende hissetmemiz ve bir sonraki aşama ise kendimizi dengede tutabilmemiz önemlidir.

Kendimizi dengede tutabilmek ve tolerans aralığında kalabilmek için mindfulness ve şefkatten faydalanabiliriz çünkü olaylardan daha çok bizim o zorluklarla kurduğumuz ilişkiler önemlidir. Özellikle acı ve zorlanma zamanlarında içinde hapsoldüğümüz, otomatik tepkilerimiz yeni olasılıkları görmemizi engeller. Başımıza gelenlere verdiğimiz otomatik tepkiler çektiğimiz acıyı artırır; mindfulness ile beraber şefkatin hafifletip önleyebileceği şey de tam olarak budur.

Mindfulness, travmayla ilgili uyarılarla birlikte anda kalma kapasitemizi artırmamıza yardımcı olur ve bu da travmanın iyileşeceği toprağı işler. Geçmiş zorlanmaların ve geleceğin belirsizliğinden, tek gerçek ve somut an olan şimdiki ana dönmektir mindfulness. Genellikle zorlanma anlarında kendimizle, çevremizle temasımızı kayırırız. Mindfulness da şimdiki anla, çevremizle olan bitenle temas etme halinde oluruz. "Bende ve çevremde neler oluyor?" diyebilir, bunu belli bir tutumla ele alabiliriz. Şimdiki anda daha berrak görür, daha güvende hisseder ve yeni olasılıkları görebiliriz.

Şimdiki anda nasıl oluruz?

Şimdiki ana dönebilmek için bazı "çapalardan" yararlanırsınız. Örneğin; bedenimizi hissederek, bedenimiz her zaman şimdi ve buradadır. Bu çapalar çeşitli olabilir; bedensel duyularımızı hissetmek, duruşumuzu fark etmek, nefesimize odaklanmak, etrafımızdaki seslere odaklanmak gibi. Nefes, şimdiki ana dönmeye etkili bir araçtır çünkü her yeni nefeste, yeni bir ana geçersiniz.

Şefkat ise acı ve zorlanmanın olduğu yerde ortaya çıkan bir tutumdur. Şefkat zaten bizde vardır ancak çeşitli nedenlerden dolayı bazen onu kullanamadığımız, hayatımıza dahil edemediğimiz bir tutum olarak kalır. Şefkatte acının doğasını anlamak vardır. Şefkatte hiyerarşi yoktur, acıaktan ziyade duyguyu anlamak ve onu yatıştırmak üzerine bir niyet vardır. Şefkatli olmak önce kendimizden başlar. Kendi acılarımıza, zorlanmalarımıza duyarlı olmak ve onunla da kalabilecek gücü kendimizde bulmaktır.

Travmaya Duyarlı Öğretmen: Kendimiz için Ne Yapabiliriz?

Olağanüstü zamanlarda anda kalabilme becerisine, duygularımızı düzenleyebilmeye, bağ kurmaya ve kendimize karşı şefkatli olmaya ihtiyacımız olur. Burada amaç o zorlanmayı hemen iyileştirmek ya da o acı yokmuş gibi davranmak değildir. Bu nedenle öncelikle hemen bu durumu çözmeliyim ya da bundan uzaklaşmalıyım dan ziyade o zorlanmayla kalabilmek. Bu durumda mindfulness şunu sorar: "Bu Nedir?" Yalnızca tanımlamak bile o anda neler olup bittiğine dair önemli bir duygu regülasyonudur. Ne yaşadığımızı fark etmek; bu bedensel bir his, kalp atışı, düşünceler, uzaklaşma anı gibi olabilir. Önce bunu deneyimler ve ardından onu yargısız bir biçimde tanımlayabiliriz: "Şimdi geçmiş düşüncelerime gitmeye başladım."

Dikkatimizi nereye ve nasıl odakladığımız ruh halimizi şekillendirir. Genellikle zorlayıcı anlara odaklanmaya eğilimimiz yüksektir. İçsel ve dışsal uyaranları daha fazla dikkate almaya yöneliriz. Şimdiki ana yerleşmek için dış uyaranları; yani görme, işitme, dokunma, koku, tat duyularımızı kullanabiliriz. Örneğin; sınıfta zorlandığınız bir an olursa çevrenizde bulunan birkaç nesnenin ismini söylemek, etrafımızdaki seslere odaklanmak, vb. uygulamalarını yapabilirsiniz.

Duygularımızdan bir postacı gibi mesaj alan beden aracılığı ile sakinleşmeye çalışmak, önce bedeni rahatlatmak da önemlidir. Nefesi kullanarak bedeninizi rahatlatabilir, hissettiğiniz bedensel duyumu tanımlayabilirsiniz.

Destekleyici bir sosyal çevre güvende olma hissini sağlar. Okul ortamındaki paydaşlarınızla duygularınızı, düşüncelerinizi paylaşmak, dayanışmayı destekleyici etkinliklere yer vermek de bu süreçte değerli olacaktır. Zorlayıcı zamanların panzehiri bağ kurmak ve paylaşmaktır.

Öğrencilerin Neye İhtiyacı Olacak?

Öğrencilerin hepsi farklı düzeyde etkilendiler. Öncelikle bunun farkında olmak önemli. Üstelik, her öğrencinin kendini ifade etme, duygularını yansıtmaya ve zorluklarla baş etme yöntemleri ve tolerans aralığı farklı olacak. Tıpkı kendimizde olduğu gibi öğrencilerin de duygularını isimlendirmeleri konusunda onlara yer açmak çok önemli.

Travmaya duyarlı okulların temelinde belirsizliğin minimal olması ve güven vardır. Her öğrencinin tolerans aralığı farklı olacağı için hangi öğrencinin neyden etkileneceğini bilemeyebiliriz. Buradaki temel önlem rutinleri mümkün olduğunca korumak üzerine olmalıdır. Elbette okul ortamında değişikliklerin olacağı, rutinin dışına çıkılacağı bazı anlar olacaktır (örneğin; farklı bir öğretmenin derse girmesi gibi), bu gibi durumlarda olacak olan değişiklikleri önceden haber vermek, daha öngörülebilir bir ortam yaratma konusunda destekleyici olacaktır.

Öğrencileri harekete yönlendirmek, akademik beklentileri korumak ancak bu konuda daha esnek olmak, sohbet-paylaşım alanları yaratmak, işbirliğini, yardımlaşmayı, beraber bir şeyleri başarabilmenin ön plana çıkaran etkinliklere yer vermek, duygularını isimlendirmelerine alan açmak, kendi kaynakları ile temas etmelerini sağlamak travmaya duyarlı bir okul iklimi yaratma konusunda önemli adımlardan olacaktır.

Unutmayalım ki burada amacımız hemen bir çözüm bulmak, yarayı iyileştirmek değil. Bu süreçte onlara eşlik edici olmak. Bunu yaparken ise öğretmenler sözlü ve sözsüz iletişim dilinin farkında olmalı. Bu kısımda zorlandığınız her an kendi regülasyonunuz üzerinde çalışmanız çok değerli. Öğretmenler olarak öğrenciler için erişilebilir olmak, bağ kurmak, eşlik etmek en temel destek. Hatırlayalım; birine verebileceğimiz en değerli armağan onunla olmaktır, şimdiki anda ve burada...

Depremi Medyadan Takip Eden Çocuklu Ailelere Öneriler

Psk. Dr. Nesteren GAZIOĞLU

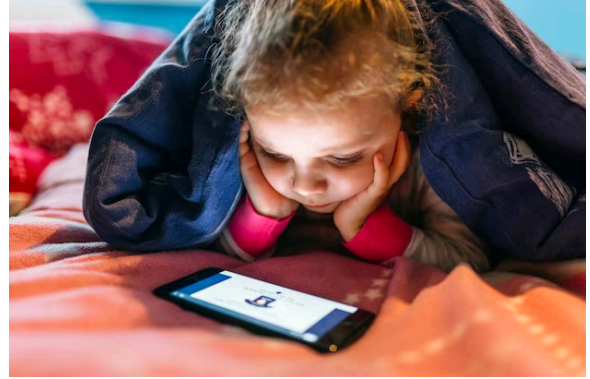
Satir İnsan Gelişimi ve Aile Terapisi Enstitüsü

Depreminin psikolojik etkileri afet bölgesinde birebir deneyimleyen bireyler kadar haberler ve bilişim teknolojileri üzerinden takip edenlerde de görülmektedir. Araştırmalar medya ve teknoloji üzerinden izleme süresi ne kadar artarsa peşi sıra gelen stres tepkilerinin o kadar yoğunlaştığını belirtmektedir.

Ebeveynler medyadan ve bilişim teknolojileri üzerinden haberleri takip ederken çocuklarının da gözlemci olduğunu, haberdar olduğunu hatırlamalarında fayda var. Çocukların yaşına göre, önceki psikolojik durumlarına, aile içi psikolojik iyi oluşlarına göre verecekleri tepkilerin farklı olabileceği göz önünde bulundurularak Maltepe Üniversitesi Teknoloji ve İnsan İlişkileri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Psikolog Dr. Öğr. Üyesi Nesteren Gazioğlu'nun genel tavsiyeleri aşağıda listelenmiştir.

Çocuğunuza yalan söylemeyin. «Geçti, bir daha asla olmayacak.» şeklindeki cümleler yerine büyük depremlerden sonra artçı sarsıntılar olabileceğini ve bunun normal olduğunu anlatın. Yaşına göre çizgi film ya da oyunlardan da destek alarak bu anlatımı yapabilirsiniz. Uzun açıklamalar yapmadan önce çocuğunuzun ne bildiğine ve ne sorduğuna dikkatlice odaklanın. Detaylar ile boğmadan net ve gerektiği kadar bilgi verin.

Özellikle ufak çocuklarda zamanı tahmin etmek ve beklemek zor olacaktır. "Deprem bitti mi? Bir daha olacak mı? Olmayacak mı? Bitti mi?" sorularını sık duyabilirsiniz. Sakince cevap verin. Detaylar ile boğmadan net bilgi verin.

Şu an güvendesiniz. Afetler sonrası çocukların en çok merak ettiklerinden birisi de sevdiklerinin güvende olup olmadıklarıdır. Bu sorular kendinin, ailesinin, evinin, okulunun ve sevdiklerinin güvenliği olarak çeşitlenebilir. Şu an bulunduğunuz yerin güvenli olduğunu ve güvenli olması için yetişkinlerin, görevlilerin gerekli önlemleri tedbirleri aldığına dair bilgi verin.

Deprem hakkında bilgilendirmek kıymetlidir. Çocuklara deprem sonrası süreçleri anlatırken önceki konuşmalar yardımcı olur. «Hatırlıyor musun? Büyük bir depremden sonra küçük depremler olabileceğinden bahsetmiştim...» benzeri cümleler anlatımınızı kolaylaştırır. Deprem hakkındaki eğitimler, ebeveynlerinin hazırlıklı olduğunu duymalarını ve güvende hissetmelerini sağlar. Böyle bir konuşma yapmadıysanız bugün bu konuşma için iyi bir gün olabilir.

Medya erişimini sınırlandırın. Çocuklarınızın erişimi olan medyayı yaşına göre sınırlandırın. Ufak bir çocuk ile bir genç arasında farklar olacaktır. Gençlere doğru bilgi ile hatalı bilgi arasındaki farkları nasıl saptayabilecekleri, size danışabilecekleri konusunda yol gösterin. Haberlerin bilgi edinmek amaçlı kullanımı önemlidir. Araştırmalar uzun süreli afet haberi izlemenin olumsuz etkisini ortaya koymaktadır. Bilgi vermek ile maruz bırakmak birbirlerinden farklıdır. Ailece psikolojik bakım verme ve kullanabileceğiniz kaynaklar üzerine konuşabilirsiniz. Çocukların duyduğunu unutmayın, gördüğünü, hissettiğini onların yanında konuştuklarınıza da dikkat edin. Kendi cihazlarınızı paylaşımında dikkatli olun.

Soru sorabileceğini belirtin. Konuştuğunuz hakkında size soru sorabileceğini belirtin. «Tamam, bitti artık bu konu», «Artık başka soru yok.» şeklinde bir tutum sergilemeyin. Sorularını dinleyin. Yanıtını bilmiyorsanız geçiştirmek yerine «Bunu öğrenip sana söyleyeceğim» diyebilirsiniz.

Mümkünse rutinleri ve kuralları sürdürün. Çocukların güvende hissetmesi aile kurallarının ve günlük rutinlerin mümkün olduğu kadar bozulmaması önemlidir. Deprem sonrası en kolay bozulan rutinlerden ikisi uyku ve yeme düzenidir. Ebeveynlerin çocuklarının bireysel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak rutinleri sürdürme noktasında desteği önemlidir. Olaydan hemen sonra bir süre haliyle farklılaşabilen rutinlerin ve kuralların yeniden eski düzene dönmesi için ılımlı bir yol gösteriş destekleyici olabilir.

Kendi duygularınızın farkında olun. Çocukların yetişkinleri gözlemlediğini ve sizin duygularınızı, sözlerinizi referans aldığını unutmayın. Duygularınızı bastırmayın, farkında olun ve bildiğiniz, size iyi geldiğini düşündüğünüz yöntemleri (dua, meditasyon, nefes, imgelem, güvenli yer) uygulayın. Bu dönemde farklı duygular hissedebilirsiniz; üzüntü, korku, hayal kırıklığı, kızgınlık ya da şok. Hepsinin normal olduğunu anımsayın. Kendinizi takip edin ve ihtiyaç olduğunda profesyonel destek alın. Doğal afetlerde saha çalışmalarında görevli psikolojik destek ekipleri ile iletişimde kalın.

Kaynaklarını hatırlamasına destek olun. Her birimizin hayatta başa çıkma kaynakları var. Çocuğunuzla konuşurken daha önce üzüntülü, korkmuş olduğu zamanlarda nasıl başa çıktığını ve o zamanların nasıl geçtiğini hatırlatan sorular sorabilirsiniz. Afetler sonrası ilişkilerin iyileştirici gücünü anımsayın. Sosyal destek kıymetlidir. Öte yandan yardımcı olmanın da iyileştirici etkisi vardır. Onları zorlamadan, deprem bölgesine hazırlayacağınız yardımlarda size eşlik edebilir, kartpostal hazırlayabilir, resim yapabilirler.

İfade alanları yaratın. Dil açısından kendini ifade etmesi ufak yaştaki çocuklarda sınırlıdır. Çocuklara kendilerini ifade alanları yaratın. Müzik, sanatsal faaliyetler, resim, dans ve oyun çocukların kendilerini ifade edebilecekleri alanlara örnek gösterilebilir.

Her çocuğun biricik olduğunu hatırlayın. Her çocuğun verebileceği tepkilerin, sorabileceği soruların, başa çıkma şekillerinin, yaşı yaşama süreçlerinin birbirinden farklı olabileceğini unutmayın. Komşu ile, arkadaşları ile kıyaslamayın. «Bak, o çocuk hiç ağlıyor mu?» demeyin. Çocuklarınıza açıklama yaparken yaşını, ihtiyaçlarını, gereksinimlerini göz önünde bulundurun. Dinleyin, gerçekten dinleyin onları, dinlermiş gibi yapmayın. Anlayışlı olun.

Neden Okullarda Sosyal Duygusal Öğrenmeye Yer Açılmalı?

Uzm. Psk. Dan. Seçil AKAYGÜN CÜNTAY
SDÖ Akademi Koordinatörü

Eğitim sosyal bir süreçtir; eğitim gelişimdir, eğitim hayata hazırlanmak değil hayatın kendisidir...
- John Dewey

Okul... Senede bir öğrencinin ortalama 1700 saatini geçirdiği, yeni bilgiler öğrendiği, sosyal ilişkileri denediği, kendini geliştirdiği, kendini gerçekleştirme için destek gördüğü öğretim kurumu. Okulun en önemli görevlerinden biri öğrencilerini hayata hazırlamaktır. Ancak hızlı değişimlerin olduğu bir zamanda, çocukları hayata hazırlamak da oldukça zorlu bir süreç. Bir yandan verilmesi gereken temel dersler, bir yandan değişen teknolojiler ve sıklıkla değişen sistemler aslında okul yöneticileri ve öğretmenler için de oldukça zorlayıcı. 2017 yılında Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayınlanan bir araştırmaya göre, gelecek 50 yıl içinde önemi azalmayacak iki adet beceri var. Bu beceriler; kişilerarası ilişkiler ve teknoloji bilgisi... Bu sonuçtan da anlaşılabilir gibi; geleceğin mesleklerine ve geleceğe hazır bireyler yetiştirmek için gereken temel becerilerden bir tanesi de sosyal duygusal öğrenme temelli bir beceri.

Sosyal ve Duygusal Öğrenmeyi okul ortamına dahil etmenin öğrencileri hayata hazırlamak gibi uzun süreli etkileri olacağı gibi okul ortamında yaratacağı olumlu etkilerden de bahsetmek önemli. Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) denilince 5 temel alandan bahsediyoruz; kişisel farkındalık, öz yönetim sosyal farkındalık, kişiler arası ilişkiler, sorumlu karar verme (Tanım CASEL'e aittir). Çocukların SDÖ becerilerini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmaların çoğu öğrencilerin sosyal olarak uygun davranışlarını artırıp, önce okulda, daha sonrasında günlük hayatlarında sosyal açıdan uygun davranışlar sergilemelerini sağlıyor. Üstelik akademik başarı düzeyinden de artış gözleniyor ki çocukların kendilerini ifade edebildikleri bir sınıf ortamı için bu sonuç hiç şaşırtıcı olmasa gerek.

Sosyal Duygusal Öğrenmeye sistematik olarak yer verilen okullarda öğrenciler zamanla;

- Duygularını tanırlar ve isimlendirebilirler, kendi istek ve ihtiyaçlarını fark edip uygun şekilde ifade edebilirler,
- Karşısındakinin ne hissettiğini anlayıp, onlara ihtiyacı olan şefkat ve ilgiyi verebilirler,
- Yoğun duygularını fark edip sakinleşme adımlarını kullanabilirler,

- Problemlerini uygun şekilde ifade edip, etkili problem çözümlerini deneyebilirler,
- Farklılıklara karşı saygı ile yaklaşmanın önemini bilirler,
- Zor durumlar karşısında verilecek dürtüsel tepkinin sonuçlarını öngörebilir ve herkes için uygun çözümü seçmeyi denerler...

Peki Sınıfta SDÖ Nasıl Desteklenir?

Elias bu konu hakkında pek çok araştırma yapmış olan bir akademisyen ve eğitimci; Elias ve arkadaşları tarafından yapılan bir araştırmaya göre okulların SDÖ becerilerini yaygınlaştırabilmek için programlı bir yaklaşıma ihtiyaçları var. Bu ancak; SDÖ becerilerinin tüm okula yayılması ve okul içindeki her bireyin katkısı yöneticiler, öğretmenler, eğitimciler, hizmetliler vb. ile mümkün (Elias, Arnold, & Hussey, 2003). Türkiye'de uygulanan İkinci Adım – Sosyal Duygusal Becerileri Geliştirme Programı, tüm dünyada tanınan, CASEL'in de örnek program listesinde yer alan bir müfredat. Elias'ın bahsettiği programlı yaklaşım için etkililiği kanıtlanmış bir içerik sunuyor.

Bu süreçte en çok göz önünde olan ve sürece doğrudan etkisi olan kişiler öğretmenler. Araştırmalar, öğretmenlerin mesleki becerilerinin ve sınıf yönetiminde kullandıkları tekniklerin öğrenme sürecini ve başarı ile doğrudan ilişkili olduğunu gösteriyor (Darling-Hammond, 1996; Fitzgerald & Bass, 1997). Öğretmenin kendisi ve öğrenciler için yarattığı sınıf atmosferinin olumlu, destekleyici ve anlayan bir ortam olması; bu davranış şeklinin sınıf içinde düzen haline getirilmesi, SDÖ becerilerinin etkin bir şekilde kullanılması için oldukça önemli (Evertson, Emmer, & Worsham, 2003; National Research Council, 2000; Wang, Haertel, & Walberg, 1994).

Sınıf içinde sosyal-duygusal becerileri geliştirmek için yapılabilecek bazı öneriler şunlar:

- Öğrencilere model olmak (edinmelerini beklediğimiz SDÖ becerilerini mutlaka kullanmak)
- Derse başlamadan/ders sonunda sınıf tartışmaları yapmak, günlük olaylar üzerinden öğrencilerle konuşmak bu yolla problem çözme ve birey olma becerilerini geliştirmek
- Duygulara ve duygularla ilgili uygulamalara sınıf içinde yer vermek
- Sınıf ikliminde empati, duygu yönetimi ve problem çözme alanlarını açık ve örtük olarak desteklemek
- Gelişim düzeylerine uygun SDÖ alanlarına uygun davranış repertuarları geliştirmek
- En önemlisi uyguladığınız tekniklerin etkili olacağına inanmak; çünkü sizlerin inancı öğrencileriniz tarafından hissedilir... Unutmayın bu becerilerin kazanılması uzun vadede gerçekleşir. Öğretmenlerin hali hazırda sahip olduğu iki beceri "sabır ve inanç" SDÖ becerilerini öğretirken de çok yardımcı olacaktır.

Sosyal Duygusal Öğrenme Zeminine Okul İdaresinin Katkısı

Başlığın kendisi bile çok olumlu bir his veriyor değil mi? Klişeleşmiş "sert bakışlı, yanına yaklaşılmayan" okul idarecisi figüründen " öğrenciyi dinleyen, problem çözmede yardımcı olan, empati kuran" bir idareci imajı daha tercih edilir sanırım.

Bu okul idaresinin de model olması anlamına geliyor ki SDÖ'nün okul sistemine yerleşmesi için onların desteği şart. Bu hem öğretmenlerin hem de öğrencinin motivasyonunu olumlu yönde etkilemenin yanı sıra SDÖ uygulamalarının okul kültürüne yerleşebilmesi ve devamlılığının sağlanabilmesi açısından da çok önemli. Buna bir örnek vermek gerekirse yurtdışında pek çok okulda SDÖ becerilerini geliştirmek ve yeni uygulamaları takip etmek için SDÖ birimleri bulunuyor.

Buradan yola çıkarak okul yöneticilerinin yeni uygulamaları takip etmesi, okul sistemine uygun SDÖ yaklaşımları oluşturmaları şu günlerde ihtiyacı çokça hissedilen "olumlu ve şiddet içermeyen okul atmosferi" ni sağlamak yolunda etkili bir adım olacaktır.

Sosyal duygusal öğrenme alanının tüm okul zemininde yer alması güvenli ve olumlu bir okul ikliminin yaratılabilmesi için gereklidir. Böylesi güvenli bir ortamda ise; öğrenmek çok daha kolay ve keyifli olacaktır.

Kaynaklar:

Berger, G. (2017) *World Economic Forum, 2017 Human Capital Report*; <https://www.weforum.org/agenda/2017/09/linkedin-job-skills-human-capital-report-2017/>

Darling-Hammond, L. (1996) *The quiet revolution: Rethinking teacher development*. *Educational Leadership*, 53, 4-10.

Elias, M.J., Zins, J.E., Weissberg, R.P., Frey, K.S., Greenberg, M.T., Haynes, N.M., Kessler, R., Schwab-Stone, M.E., & Shiver, T.P. (1997). *Promoting social and emotional learning: Guidelines for educators*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development

Edutopia Team (2008) *Why Champion Social and Emotional Learning?* [Bhttps://www.edutopia.org/social-emotional-learning-introduction](https://www.edutopia.org/social-emotional-learning-introduction)

Kang, S. (2017). *Why We Need Social and Emotional Learning at Schools*. <https://health.usnews.com/wellness/for-parents/articles/2017-08-10/why-we-need-social-and-emotional-learning-in-schools>

Pittman, K. (2017) *Needed: Social and Emotional Healing*; https://www.huffingtonpost.com/entry/needed-social-and-emotional-healing_us_59b6a800e4b0e4419674c35b

Sosyal Duygusal Öğrenme – Sosyal Duygusal Öğrenme Akademisi (sdoakademi.com)

Neden Uluslararası Eğitim? Fırsatlar ve Zorluklar

Doç. Dr. Armağan ATEŞKAN

Bilkent Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Günümüzde mevcut olan uluslararası eğitim programları, giderek küreselleşen dünyada öğrencilerimizi daha başarılı bir hayata ulaştırmada önemli rol oynamaktadır. Geçmişte, Türkiye'deki uluslararası okullar, İngilizce veya diğer yabancı dillerde eğitim sağlamaya odaklanarak, öncelikle ülkemizde yaşayan yabancı topluluklara hizmet etmişlerdir. Ancak, son yıllarda toplumumuzdaki öğrencilerin uluslararası eğitim alma taleplerinde bir artış olduğu görülmektedir. Bu talepler, yeni uluslararası okulların açılmasına, mevcut okulların kapasitelerinin artırılmasına sebep olmuş ve aynı zamanda ulusal okulların uluslararası öğretim programlarını kendi öğretim sistemlerine entegre etmelerini sağlamıştır.

Ülkemizde okulların sistemlerine en çok dahil ettikleri uluslararası öğretim programları; International Baccalaureate (IB) programları-GIB, IGCSE & Oxford AQA Int. GCSE, Pearson GCSE, A-Level; AS Level, BTEC, Kanada Programı, AP & Capstone, Abitur, Fransız Bakkaloryası'dır. Bu programların faydaları ve zorlukları ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu alanda yapılan literatür taraması sonucunda araştırmaların çoğunluğunun IB programları ile ilgili olduğu tespit edilmiş ve 2010-2021 yılları arasında 1177 akademik çalışmanın yapıldığı gözlemlenmiştir. Ülkemizde IB öğretim programları ile ilgili yapılan çalışmaların sayısı ise 92'dir. Mevcut 92 çalışmanın, 37'si öğrenciler, 34'ü öğretmenler, 17'si yöneticiler, 19'u dokümanlar, altısı üniversite öğrencileri, biri öğretim elemanları, biri veliler ve biri işyeri yöneticileri ile yapılmıştır. Çalışmaların 11'i Türk Dili ve Edebiyatı, sekizi matematik, yedisi İngilizce, beşi Biyoloji, dördü Creativity Activity Service (CAS), üçü Theory of Knowledge (TOK), birer araştırma da tiyatro, beden eğitimi, sanat ve değerler eğitimi alanlarındadır. Çalışmaların çoğu International Baccalaureate Diploma Programme (IBDP) programı ile ilgilidir. Araştırmaların 25'i karşılaştırma çalışmasıdır ve bu çalışmalarda öğretim programları, öğrencilerin bilişsel, duysal, bilsel süreç ve 21. YY. becerileri, uluslararası anlayışları, öğrenme iklimleri, değerler, öz yönetimli öğrenme becerileri çeşitli kriterlere göre karşılaştırılarak araştırılmıştır. Çalışmaların sonucunda birçok etkenden bahsedilmiştir. Bunların bir kısmı neden-sonuç ilişkilerine dayandırılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre toplum tarafından IB programlarının talep edilmesinin sebepleri: ailelerin istemesi, öğrencilerin kaliteli eğitim alınacağına düşünülmesi,

programın ezberci eğitimden uzak olması, öğrencilere analitik düşünme becerisinin kazandırılması, bilimsel metotların tecrübe edilmesi, öğrencinin kültürel ve sosyal olarak gelişmesi, yabancı dil becerisinin kazandırılması, iki diploma alınması ve yurtdışında eğitime devam edilmesi olarak tespit edilmiştir. Bunun yanında uluslararası öğretim programlarının birtakım zorluklar içerdiği de raporlanmıştır. Bunlar; öğrencilerin üniversite sınavına hazırlanamamaları, öğretmenlerin yetersizlikleri, yönetimin destek olmaması, öğrencilere verilen yoğun ödevler, öğrenci ve öğretmenlerin zaman sıkıntıları, programın gereklerini yerine getirmenin yüksek maliyeti, uygulamaların yetersiz olması, öğretmenlerin dil yetersizliği, öğrencilerin yurtdışında eğitime gitmeyi düşünmemesi, IB diplomasının Türkiye'de üniversitelerde tanınmamasıdır (Akdoğan, 2021; Ateskan ve diğerleri, 2014; Ateskan ve diğerleri, 2016; Bulut & Yoncalık, 2018; Büyükgenç, 2014; Çaylan, 2022; Güler & Yaltırık, 2011; Güven & Çam Aktaş, 2014; Karataş, 2018; Kayıkçı, 2022; Nur Tuğluk, 2020; Polat, 2019; Sengül, 2015; Sezgin, 2014; Tokay, 2022; Yaşatürk Midilli, 2020).

Bu zorluklar ve fırsatlar göz önünde bulundurularak geleceğe bakıldığında, ülkenin küresel ekonomiye artan entegrasyonu ve ailelerinin daha uluslararası odaklı bir eğitim talebi nedeniyle Türkiye'deki uluslararası eğitimin büyümeye devam etmesi muhtemeldir. Ancak; Türkiye'deki bu programları uygulayan okulların, öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayan ve aynı zamanda yerel kültür ve geleneklere saygı duyan yüksek kaliteli bir eğitim sağlamaları önemli olacaktır. Ek olarak, Türkiye hızla değişen dünyanın zorluklarını aşmaya devam ederken, bu okullar öğrencilerin dünya vatandaşı olmaları, daha barışçıl ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmaları için ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri geliştirmelerine yardımcı olmakta önemli bir rol oynayacaktır.

Yukarıda da bahsedildiği gibi, talebin giderek arttığı uluslararası eğitimin faydaları ve yaşanan sıkıntıların listelendiği bu sistemin sürdürülebilirliği için ne yapılabilir? Güçlü finansal bir plan oluşturma ve ekip kurma, pozitif bir okul kültürü oluşturma, dijital teknolojiye ayak uydurma, ortaklıklar kurma, sürekli olarak değerlendirmeler yapma ve iyileştirme ve etkili iletişim kurmak sistemin sürekliliğine katkıda bulunacaktır. Tabii ki bu dengeyi korumak için sistemin tüm elemanlarının birbiri ile bağlantıda olduğunu ve sistem düşüncesinin

önemini unutmamak gerekir. Tıpkı Peter Senge'nin ifade ettiği gibi, "Sistem düşüncesi, bütünü görmek için bir disiplindir. Nesnelerden çok karşılıklı ilişkileri, statik 'anlık görüntüler' yerine 'değişim desenlerini' görmek için bir çerçevedir." (Senge, 2010, s.59)

Kaynaklar:

Akdogan, A. (2021). Researching effective school qualities and school culture in schools that apply International Baccalaureate Primary Years Programme (PYP) in Turkey. HAYEF, 18(3), 539–557. <https://doi.org/10.5152/hayef.2021.21029>

Ateşkan, A., Onur, J. Sagun, S., Sands, M.K., Çorlu, S. (2014). Alignment between IBDP and MoNEP in Turkey, and their effect on the later achievement and development of university students (project report), IBO.

Ateşkan, A., Dulun, Ö., Lane, J. (2016) Middle Years Programme (MYP) implementation in Turkey (project report), IBO.

Bulut, Y. M., & Yoncalık, O. (2018). Ankara'da IB PYP uygulayan okullardaki beden eğitimi ders verimliliğine ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 140-152.

Büyükgöçer, F. (2014). Uluslararası Bakalorya Diploma Programına ilişkin mezun öğrencilerin görüşleri, (Yayımlanmamış doktora tezi), Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çaylan, Ş. (2022). İstihdamda ve eğitimde eleştirel düşünme becerisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Guler, T., & Yaltırık, I., (2011). A review of Primary Years Program in early childhood education according to teacher's views, *Education and Science*, 36(160), 266-280. Güven, M., & Çam Aktaş, B. (2014). Lise öğrencilerinin uluslararası Bakalorya Diploma Programını tercih etme/etmeme nedenleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (Özel Sayı), 53-66.

Karataş, F. N. (2018). İlk Yıllar Eğitim Programının (Primary Years Programme) okul öncesi eğitime devam eden çocukların bilimsel süreç becerilerine etkisi (Yayımlanmamış doktora tezi), Yıldız Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kayıkçı, Ö.A. (2022). Uluslararası Bakalorya Diploma ve Milli Eğitim programlarının öz-yönetimli öğrenme becerileri kazandırma etkisi üzerine karşılaştırmalı bir çalışma (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Nur Tuğluk, M. (2020). The effect of Primary Years Program (PYP) on children's science process skills in early childhood education. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 15(5), 1276- 1287.

Polat, M. P. (2019) Uluslararası Bakalorya Diploma Programının Türk okullarındaki uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Senge, M.P. (2010). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*, p.59, Random House.

Sengul, E. (2015). Comparison of International Baccalaureate Primary Years Program and National Curriculum Program 4th grade student's misconceptions on the topic of fractions (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sezgin, B. (2014). Uluslararası Bakalorya Programında tiyatro ve drama ders müfredatının model analizi, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2).

Tokay, I. (2022). Uzaktan eğitim sürecinde UB programlarında görev yapan İngilizce Öğretmenlerinin teknolojiye ilişkin tutumları (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Yaşatürk Midilli, Ü. (2020) Uluslararası Bakalorya Diploma Programı ve Milli Eğitim Bakanlığı programı öğrencilerinin farklı değişkenler bakımından karşılaştırılması (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

“Matematik Yapmak” İçin Zihnimizi Yeniden Ayarlamamız Mümkün Mü?

Doç. Dr. Burak KARABEY
Dokuz Eylül Üniversitesi

Matematik kültürel bir miras olduğu kadar, geleceğe yön verme ve zihinsel olarak gelişimimizi destekleme amacıyla da kullandığımız en önemli güçlerimizden biri. Hayatın her alanında sayının ve sayılarla işlemlerin var olduğunu düşünürseniz, matematik öğrenmek ve matematikte yeterli olmak hemen her birey (çoğunlukla ebeveynler) için önemli bir arzu olarak görülmektedir.

En başta görüşümü belirtiyim: Herkes matematik yapabilir. Burada “herkes” olarak sözünü ettiğim toplumda ilk ve ortaokul düzeyinde matematik eğitimi alan her kesimden insan iken, “matematik” olarak kastımdaki kapsam ise mevcut programlarda öğretmeye çalıştığımız okul matematiği-ilk ve ortaokul matematiği olarak ele alınmalıdır. Hem ilkokul hem de ortaokul düzeyinde matematik olan halihazırda ulusal ve uluslararası değerlendirmeler açısından durumumuzu düşünürseniz, aslında ciddi bir iddiada bulunduğumu söyleyebilirim.

İlk olarak, matematik yapmak için özel bir zekâyâ, yeteneğe ihtiyacınız olmadığını bilmeniz hatta bunu kendinize hangi yaşta olursanız olun kabul ettirmeniz, belki de matematikle yolları kesişmemiş biri olarak kendinizi düşündüğünüzde bile, çok önemli bir başlangıç noktası olarak düşünülmelidir. Kısacası bir işin yapılabilirliği

ğinde ilk olarak zihniyetinizi değiştirmeniz ya da kendi zihinsel setlerinizi ayarlamanız gerekir. Ünlü sosyal psikolog Carol Dweck, “mindsets(zihin setleri/zihniyet)” kuramında bir durum ya da zorluğa karşı “Sabit” ve “Gelişimsel” zihin setlerine sahip olan bireyler olarak ikiye ayrıldığımızı belirtiyor. Sabit zihniyete sahip bireyler zekâ, yetenek veya kişilik gibi özelliklerin değişmeyeceğine inanırken, gelişimsel zihniyete sahip bireylerin bu özelliklerin değişebileceği düşüncesini takip ettiklerini dile getiriyor. Şimdi bu teorinin bize sunduğu bakış açısını zekâ kavramı ile ele alalım ve matematik ile bir düzlemde kesiştirmeye çalışalım.

Zekânın tanımının, farklı değişkenlere bağlı olarak, dinamik bir yapısı vardır. Zeka tanımı, toplumdan topluma değiştiği gibi, çağın getirdiği ihtiyaçlara ve zamana bağlı olarak da değişir. Örneğin, bundan 1000 yıl önce okuma-yazma bilen biri üstün yetenekli ya da zeki olarak kabul edilirken, günümüzde belirli bir yaşta okuma-yazma edinilemediğinde zihinsel yetersizliğin bir değişkeni olarak görülebiliyor. Ölçme açısından yaklaştığımızda 20.yy başlarında geliştirilen ilk zekâ testlerini bugün çocuklarımıza uyguladığımızda hepsi üstün zekâlı, bugün kullanılan zekâ testlerini 20.yy başlarında yaşamış insanlara uyguladığımızda çoğu zihinsel ye-

Güneş Sistemi

GÜNEŞ
Sistemimizin merkezindeki yıldız Güneş, çok büyük enerjiden oluşmaktadır. Güneşin ortalama yaş 4.6 milyar yıldır. Güneş, ortalama olarak 100 milyon yıl daha yaşayacaktır. Güneş, ortalama olarak 100 milyon yıl daha yaşayacaktır. Güneş, ortalama olarak 100 milyon yıl daha yaşayacaktır.

Merkur
Güneş sisteminin en küçük olan Merkür'ün yüzeyi, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Merkür, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Merkür, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Venüs
Venüs, Merkür'den sonra Güneş sisteminin ikinci en büyük gezegenidir. Venüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Venüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Venüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Dünya
Dünya, Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Dünya, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Dünya, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Dünya, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Mars
Mars, Güneş sisteminin en küçük gezegenidir. Mars, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Mars, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Mars, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Jüpiter
Jüpiter, Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Jüpiter, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Jüpiter, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Jüpiter, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Satürn
Satürn, Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Satürn, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Satürn, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Satürn, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Uranüs
Uranüs, Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Uranüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Uranüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Uranüs, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

Neptün
Neptün, Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Neptün, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Neptün, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur. Neptün, ortalama olarak 100 milyon yıl önce oluşmuştur.

tersiz olarak tanımlanabilir. Flynn Etkisi adını verdiğimiz bu durum bize zekâ gelişiminin, düşünülenin aksine, sadece genetik olmadığını aynı zamanda bireyin çevresinin etkisinin ne kadar önemli olduğunu da gösteriyor. Flynn etkisine göre eğitim, kültürel gelişim ve entelektüel ortamlar çevre anlamında çocuklarımızın daha zeki olmasını sağlıyor. Başka bir deyişle zekânın doğuştan gelen bir özellik olarak ele alınmasının doğru olmadığını gösteriyor. O halde sabit bir zihne sahip olmamak ve zekâ da dahil bir çok özelliğin değişebileceğine ve gelişebileceğine inanmak, yani Dweck'in teorisi kapsamında gelişimsel bir zihin seti ayarında olmak, başarmak ve zorluklarla baş edebilmek için önemli bir başlangıç noktası.

Matematik yapabilen ya da matematikte diğerlerine göre daha iyi olan çocuklara genelde "zeki" etiketi yapıştırmak konusunda uzman olduğumuzu belirtmemiz gerek. Ancak bu durum iki taraflı olarak değerlendirildiğinde bile oldukça kötü bir etkilere sahip.

Matematikte "Zeki" etiketini almış bir öğrencinin arkadaşlarını doğrudan sabit zihinli bir sete doğru itiyoruz. Öğrenci "matematik yapmak için matematikte zeki olmak gerekiyor, Ali çok zeki o yapıyor, ben sözelciyim o alanda zekiyim" diyerek aslında aşılması en güç duvarı çevresinin etkisiyle kendisi örüyor. Doğal olarak böyle bir sabit zihin setine sahip bireyi matematikte olumlu tutum geliştirmeye yönlendirmek hiç kolay olmuyor. Özel dersler, testler, okulda yapılan geç saatlere kadar süren ek çalışmalar havalarda uçuşurken ortaya çıkan sonuç değişmiyor. Bazı okullarda, özellikle ortaokul LGS için hazırlayan özel okullarda, matematik derslerinin 8-10 saate kadar çıkarıldığına şahit oldum. Ortaya çıkan sonucu merak ediyorsunuz değil mi? Başarı değişmiyor, çocuklar aynı puanları alıyorlar ve ortaya kocaman belki de en büyük kayıp çıkıyor: çocukların gelişiminde altın sayılabilecek zamanlar.

Diğer taraf olarak "zeki" etiketi alan çocuğu ele aldığımızda ise en küçük başarısızlıkta çocuğun dayanıklılık açısından kırıldığını ve daha da kötüsü "zeki" etiketine sahip olmaya devam edebilmek için daha kolay matematiksel görev ve soruları seçtiğini, yapamadığı ya da zorlandığı matematiksel görev ve zorluklardan kaçındığını görüyoruz. Tabii ki böyle bir tercih çocuğun matematikte gelişmesini ve derinleşmesini engelliyor ve yüzeysel bir bilgiye sahip olan bir bireye dönüşmesine yol açıyor. Başka bir deyişle "zeki" olarak adlandırdığınız ya da yetenekli olarak düşündüğünüz bireyin "normalleşmesi" gerçekleşiyor hatta çoğu zaman kendi aramızda konuşurken dediğimiz "bu çocuk matematikte iyiydi ama ne oldu anlamadık" şeklinde maalesef tanıdık durumları ortaya çıkarıyor. O halde mevcut okul matematiğini yapmak için işi zekâ ya da yeteneğe bağlamak ciddi hatalar içeriyor.

Matematikte, en azından okul matematiği açısından, ilişkileri ve örüntüleri fark etmeyi sağlayan, öğrencilerin farklı temsilleri işe koşarak karşılaştıkları, daha da önemlisi merak ettikleri bir durumu ya da zorluğu araştırmaya giriştikleri, kısacası daha fazla merak içeren

içeriklere ihtiyacımız var. Böylelikle öğrenciler, matematik yapmadan matematiğe ihtiyaç duyabilmeli, işbirliği ile uğraşmalı yani matematik okullarda öğretilirken bir laboratuvar gibi denemeler ve deneyler yapılır hale gelmelidir. Sadece kalıp sorular üzerine gerçekleştirilen bir eğitimde ortaya çıkan tüm sorunları ülkece yıllardır test edebilme gibi büyük bir lükse sahip olduğumuzu düşünürseniz, artık değişiklikler yapmanın, bireylere öz güven, iç motivasyon, öğrenme disiplini ve işbirliği gibi çağın en önemli becerilerini kazandırma fırsatına matematik öğretimini dönüştürmemiz gerekiyor. Örneğin, 5. Sınıf matematik öğretim programında dokuz basamaklı sayıları okuma, yazma ve basamak değerleri üzerine kazanımlar olduğunu görebilirsiniz. Çoğu zaman bu konunun öğrencilerin matematiği mekanik olarak çözdükleri sorulardan oluşan bir yapıyla sunulduğunu görebilirsiniz. Çocukların uzay ilgisini düşünerek onlara güneş sistemimizdeki gezegenlerin ya da uyduların uzaklıklarının ne olduğu, nasıl ölçüldüğü, astronomik birim (AU) ile km arasındaki ilişkiyi keşfetmesi, yeni birimlere olan ihtiyacı fark edebilmesi üzerine bir tartışma, araştırma ya da görsel üzerinden gerçekleştirilen bir dersin çocuğun matematiği doğal olarak kullanması ve kullandığında da arkadaşları ile tartışmasını sağlayan bir ortama dönüşmesi tam olarak sözünü ettiğimiz matematiği doğal bir sürece çeken, zorluktan ziyade önemli bir güç ve araç olarak gösteren daha da önemlisi yapılabilir olduğunu hissettiren bir çalışma olarak düşünülebilir.

Bununla birlikte toplumsal bir dönüşüm olarak matematiğin toplumdaki algısının merkezini "soru çözülen bir alan" 'dan, özellikle okul matematiği açısından, gerçek yaşam sorunlarının çözümünde en önemli araç veya güç noktasına çekmemiz gerekiyor. Böyle bir anlayış matematiği sıkıştığı çözme eyleminden farklı bir yer olarak akıl yürütme, problemlerin farkına varma, nesneler arası ilişki kurma, örüntüleri fark edebilme gibi önemli becerileri kazandırma merkezine dönüştürecek. Günümüzde başarılı olarak adlandırılan ülkelerin eğitim sistemlerini ele aldığınızda bireylerin bilişsel becerilerinin gelişimini öne çıkaran bir öğretim modeline sahip olduklarını rahatlıkla görebilirsiniz. O halde matematiği çözme eylemi merkezinden alıp beceri geliştiren bir merkeze yerleştirmek yapabileceğimiz en önemli kararlardan biri olacaktır. Böylelikle Dweck'in belirttiği gibi matematikte de gelişimsel bir zihin seti anlayışına sahip daha çok birey yetiştirmek mümkün olacaktır.

Matematik yapmakla ve sağlıklı kalın.

Burası Okul, Başka Yere Benzemez

Nur Erdem ÖZEREN

Kariyer ve İletişim Danışmanı

21.Antalya Eğitim Sempozyumu'nda en çok konuşulan konu son iki yılın zam oranlarının özel okullar üzerine etkisiydi. Birçok yönetici ile tanışma fırsatım oldu. İsmi mi çoğu kişi bilmiyordu. Simamı zaten bilmeyen çoktu. TV'de programlara konuk olup bu konu hakkında hararetle anlattıklarını izleyenden çok, uzun yazımı okuyan sayısı daha fazlaydı. Ama yazıyı okuyanlar da adımı bilmiyordu. **"Hani şu yazı var ya, özel okul sahibi olmadan bizi çok iyi anlayıp anlatan, hani "birileri de bizi anladı bizim tarafımızdan bakıyor" dediğimiz"...**

Bu şekilde başlayan sohbetlerde okulların işletme fonksiyonları ile ilgili bol bol sohbet ettik okul yöneticileri ile. Öncesinde ve sonrasında da yazımı okumuş ve bire bir iletişime geçen çok yönetici ile yine benzer konular üzerine **"dertleştik"**. Üstüne sempozyumda konuşulanları dinledim. Birkaç atölyeye katıldım.**Tüm bunların üstüne bu yazıyı yazmaya karar verdim.**

22 yıl oldu, gençlerle ve dolayısıyla eğitim kurumları ile iç içeyim. Son 14 yıldır üniversitelerle ve birkaç özel okulla **eğitim kurumlarının işletme fonksiyonları** ile ilgili danışmanlık çalışmaları yapıyorum. İşletme mezunu olunca, her işletmenin kendine has dinamiklerini bilerek bu gözle bakıyorsunuz. Açık konuşmak gerekirse, eğitim kurumları ile **işletme** fonksiyonları üzerine çalışmak iş dünyasında farklı sektörlerdeki şirketlerle çalışma yapmaktan çok daha zor.

Neden mi? **Burası Okul, Başka Yere Benzemez!** Şimdi size, siz farklı şekilde de isimlendirderseniz, işletmenin fonksiyonlarının hayatınızın ne kadar içinde olduğunu hatırlatmaya çalışacağım. Temel sorumuz, **"eğitim kurumu olunca işletme demek yanlış"** yaklaşımı. **Eğitim kurumlarının farklı dinamikleri olduğu** iddiası ve gerçeği ile bu konulara **ayıp, yanlış, kötü** birer kavram gibi yaklaşmak.

Daha net anlamamız için şu kelimeleri tek tek okuyun ve ne hissettiğinize odaklanın lütfen; **İşletme. Satış. Pazarlama. Reklam. Müşteri İlişkileri Yönetimi. Para. Tahsilat. Ücret. Finans. Muhasebe. İnsan Kaynakları.**

Birçoğunu **"eğitim"** kavramı ile yan yana anmaktan imtina ediyoruz. Oysa hepsi hayatımızın **"doğal olarak"** çok içinde. Şimdi bazı örnekler vermeye ve herkesin kendi bakış açısını sorgulamasını sağlamaya çalışacağım. Aslında bu kavramları dile getirip profesyonel

olarak ele almadığımızda başımıza neler geldiğini deneyim ediyoruz son birkaç yıldır.

Önce **Finans, Muhasebe, Ücret, Para ve Tahsilat** kelimeleri ile başlayalım. Antalya'da çoğu kişi yıllık zararlarından bahsediyordu. Oysa bahsedilen zarar gerçek zararın yarısı bile değil. Çünkü nakit akışına – erken kayıt indirimleri ve tahsilatları ile – yapılan müdahaleler nedeniyle birçok okul **gelecek yılın ücretlerini bu yıl almaya** çoktan başladı hatta belki bitirdi bile. Türkiye'deki okulların çok büyük çoğunluğu **gelecek yıla neredeyse sıfır gelir ile giriyor** aslında.

Her okul yöneticisinin kendine sorması gereken soru, **finans ve para yönetimini** doğru yapıp yapmadığı olmalı. Mesela yıllık ödemelerde peşin fazla olduğunda bu parayı nerede değerlendiriyorsunuz son 2 yıllık **enflasyonist ortamda?** KKM? Dolar? Altın? **Paranın zamanla kayıp değerini** hesaplıyor musunuz gerçekten? Velilere önerilen peşinat indirimlerinin oranlarına bakınca pek öyle gibi görünmüyor.

Asıl soru, finans yönetimini her **"para kazanan patron"** gibi çok iyi bildiğinizi mi düşünüyorsunuz yoksa bu konuda **bankadaki temsilciniz** ya da işi tam olarak bu olmayan **Mali Müşaviriniz** dışında bir **uzmandan** destek alıyor musunuz?

Peki okul **"ücret"**ini nasıl belirliyordunuz enflasyon ile altüst olan **devletin belirlediği oranlar** devreye girmeden önce? **Rekabete** göre **çevrenizdeki okullara** göre mi? **Maliyetlere** göre mi?

Finans, Muhasebe, Ücret, Para ve Tahsilat kavramlarının **"işletme"**nin devamlılığı için ne kadar önemli olduğunu görüyoruz son 1 yıldır. **Para olmayınca istihdam da eğitim de olmuyor.** Aslında bu kadar kritik bu konuşmak istemediğimiz kavram.

Bu kavramlarla çok ilişkili bir diğer kavram **Müşteri İlişkileri Yönetimi**. Paranın kaynağı müşteriler. Ne **itici kavramlar** değil mi? **Müşteri** deyince ne kadar itici geliyor değil mi... Oysa dünyada bu kavram üzerine yapılan akademik çalışmalara ve iş dünyasının her gün güncellenen uygulamalarına bakıp ele almış olsak, **"veli ilişkileri yönetimi"** ve **"öğrenci memnuniyeti"** kavramlarını bu bakış açısı ile ele alsak, eminim **% 36 ve % 65 zam** konusunu **kamuoyunda** bu şekilde konuşuyor

olmazdık. İletişimin ne kadar önemli olduğunu, okul yönetleri krizi sonrası **tüm velilerle tek tek görüşen** okul yöneticileri sanırım deneyim etti. Sanırım herkes, **velilere tek tek anlattığında** birçok velinin hak verdiğini de görmüştür. Bu yapılanın iş dünyasındaki adı **"Halkla İlişkiler"** değil, **Müşteri İlişkileri Yönetimi**. İlişkiyi tek taraflı değil de **karşılıklı iletişim** üzerine kurguladığınızda ve uyguladığınızda, "müşteri"nizin yani **hizmet verdiğiniz kişilerin** sesini de duyarsınız, onların seslerinden duyduklarınıza göre ne söylemeniz gerektiğini daha iyi bilirsiniz. Doğru kurgulanmış ve profesyonelce yapılan iletişim ve ilişki yönetimi ile bu süreç kimseyi bu kadar yormayabilirdi.

Bu kavramla çok iç içe olan **Reklam, Pazarlama ve Satış** kelimelerini ele alalım bir de. **Eğitim ve satış** kelimeleri yan yana ne kadar da rahatsız edici. Bana Eczacıbaşı Holding'te satış eğitimlerinde ilk öğretilen, "İnsanlar kendilerine bir şey satılmasından nefret ederler, ama satın almaya bayılırlar". Hepimiz, ihtiyacımız olan bir ürün ya da hizmeti, güvendiğimiz bir yerden alıp memnun kalmamız durumunda **satın almamıza vesile olan kişilere müteşekkîr** oluyoruz. Yani bize bir şey satılması çok rahatsız ederken, **satın almaya bayılıyor**uz ve ihtiyacımızı karşıladığımız için de mutlu oluyoruz.

Reklam ve Pazarlama kavramları ise aklımıza hemen **"yalan"** ve **"kandırma"**yı getiriyor. Yalan söylemeden, **doğru bilgilerle "iletişim"** kurmak mümkün değil mi? Peki günümüzün en aktif pazarlama kanalı olan **sosyal medyayı ve dijital mecraları** ne kadar profesyonelce kullanıyoruz? Renkler tamamsa, bolca tanıtım amaçlı video da paylaşılnca, iyi reklam mı yapmış oluyoruz? Pazarlama'nın güncel trendlerini ve **"eğitim sektörüne özgü"** yöntemleri biliyor muyuz? Sadece **reklamlardan ibaret** bir dergiyi ve gazeteyi okumayacakken, okullarımızın sosyal medya hesaplarında sürekli okul etkinliklerinin paylaşımları ile doğru mu yapıyoruz? **Tek taraflı reklam odaklı pazarlama** yerine, hedef ailelerin ve çocukların **"deneyimlediği"** çalışmalarla, **"tanıtım"** yapmak yerine **"bilgilendirme"** çalışmaları ile daha verimli sonuçlar elde edebilir miyiz mesela?

Çok uzun yıllardır **eğitim sektöründe Reklam ve Pazarlama faaliyetleri** için danışmanlık veriyorum ve **projeler** üretiyorum. Gördüğüm şu ki, öğrenciler de, veliler de; **merak ediyor, araştırıyor, öğrenmek istiyor**. Onların merakını gidermenin, **merak ettiklerini öğrenmelerine**

katkı sağlamanız gerekiyor. En önemlisi de, hizmetin içeriğini "gerçekten" onların **"beklenti"**lerine göre düzenlemeniz gerekiyor. Ama yalan söylerseniz, zaten dijital çağda çok kolay ortaya çıkıyor. Bir de, **sadece "reklam"** yaparsanız, ters tepiyor. Eğitim sektöründe **yalana veya sadece reklama dayalı** pazarlama iletişimi **uzun vadeli hedefleri olan ve köklü** kurumlar için doğru bir yöntem olmuyor. E öyle olmayan da mümkünse eğitim kurumu olmasın.

En önemli ve son kavram, **İnsan Kaynakları**. Antalya'da katıldığım bir atölyede, okul öncesi eğitim kurumlarının yöneticilerinin **"öğretmen"** ve **"yeni mezun – yeni nesil öğretmen"** diye adlandırarak dile getirdiği problemlerin **"istisnasız"** tamamı **"İnsan Kaynakları"** dünyasının son dönemdeki **"yeni mezun"**lar için ve **"Z kuşağı"** için konuştuğu konular. Üstelik çözüm için çok fazla yol da deniyorlar ve bazılarını başarıyorlar. Öğretmenin de **"insan"** olduğunu kabul eder ve **"insan kaynağı"** gözüyle bakarsak belki iş dünyasından çok şey öğrenebiliriz. Burada da yine karşımıza aynı kavram çıkıyor; **"Burası Okul, Başka Yere Benzemez, Öğretmen Çok Farklı"**. Farklı sektörlerle İnsan Kaynakları ve İletişim – Pazarlama – Satış alanında çalışan biri olarak çok net söyleyebilirim ki, **her sektör "başka"**. Bu kavramlar her sektörde farklı şekilde ele alınıyor. Sizce Sağlık sektörü ile Lojistik sektörü, Üretim sektörü ile Turizm sektörü İnsan Kaynakları yaklaşımı ya da Pazarlama İletişimi aynı mı? **Her sektörün kendine has dinamikleri var**. İşletme ile ilgili tüm bu kavramlar da üniversitelerdeki bilimsel çalışmalarla ortaya çıkmış ve geliyor, yani hepsi **eğitimin çıktıları**. İşletmeye ve kavramlarına **"burası okul, başka yere benzemez"** diyerek uzak durmak yerine, eğitim sektörüne **"adaptasyonu"** üzerine çalışarak iş dünyasında farklı sektörlerdeki çalışmalarından yararlanmakta fayda var.

Eğitim ve öğretmen kavramlarının **dokunulmazlığı** var. Ama başına **"özel"** geldiğinde, vurun vurabildiğiniz kadar. Neden? E işin içinde **para** var. O zaman kutsallığı gidiyor mu? **Devlette** olunca **işini yapan** herkes **parasını almıyor** mu? **Kutsal olan işin doğası, kendisi. İcra eden insanlar** kutsal ya da dokunulmaz değiller. Bu dokunulmazlık nedeniyle konuşamadığımız birçok konuyu, **taşlanmayı göze alarak** gündeme getirmeye çalışan bir insan olarak eğitime katkı sağlamaya gayret ediyorum.

ÖngörülmeYen Problemleri Çözme Sanatının Adı: “Ortaokul Yöneticiliği”

Çiğdem ANAR AYKAÇ
TÖZOK,
Ortaokul Komisyonu Üyesi

Okul yöneticiliği, eğitim sisteminin önemli bir parçasıdır ve öngörülen sorunlarla değil, öngörülmeYen sorunlarla başa çıkmayı gerektiren bir sanattır. Okul yöneticileri; öğrenci, öğretmen, veli ve okul personeli arasında bir köprü görevi görürler, okulun başarısının temel taşıdır. Okul yöneticileri; okulun vizyonunu belirleyen, stratejileri planlayan ve uygulayan kişilerdir ayrıca bütçe yönetimi, personel yönetimi, okul politikaları ve prosedürleri gibi çeşitli sorumlulukları da vardır.

Okul yöneticileri öngörülmeYen problemleri çözme sanatını geliştirmektedir.

Okul, öğrencilerin bireysel olarak topluluk içinde var olmayı öğrendikleri bir alandır. Burada edindikleri tecrübeler, geliştirdikleri beceri ve yetenekler, hayatta var olabilmek adımlarının başlangıcı olan problemleri çözümlenebilir becerilerini, öğrenmelerini sağlamaktadır. Sorumluluk duygusu, empati yeteneği, iletişim becerisi, zaman yönetimi ve problem çözme becerileri öğrencileri hayata hazırlamaktadır. Bir problem durumunda okul yöneticileri, kriz yönetimi becerileriyle donanmış olmalıdır ki öngörülmeYen herhangi bir durumda etkili bir şekilde yönetebilmelidirler. Dolayısıyla yöneticiler, eğitimdeki değişimleri takip etmeli öğrenci, öğretmen ve veli beklentilerini karşılayacak şekilde okul programını ayarlamalıdır.

Öğrenciler; başarılı olabilmek için çevrelerindeki iyi örnekleri gözlemleyerek, bazen bunları taklit ederek, bazen de durumun analizini yaparak yeni durumlarda yeni çözümler yaratarak başarıya ulaşırlar. Eğitimin başarısı, öğrencilere geleceğe ait yeni imkânlar oluşturmak ve onların dünyalarında yaratacakları keşiflere ortam hazırlayan girişimci öğretmen ve okul yöneticilerinden geçmektedir. Keşiflere ortam hazırlayan girişimci öğretmen ve okul yöneticileri, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve keşfetme potansiyellerini geliştirmek için girişimci bir yaklaşımla çalışan öğretmen ve okul yöneticileridir. Bu kişiler, öğrencilerin özgüvenlerini ve ilgi alanlarını arttırmak için çeşitli öğrenme fırsatları sunarlar ve öğrencilerin farklı disiplinler arasında bağlantılar kurmalarına yardımcı olurlar. Ayrıca, öğrencilerin sorunları çözme, takım çalışması, eleştirel düşünme ve iletişim becerilerini geliştirmek için farklı öğrenme ortamları oluştururlar. Girişimci öğretmenler, öğrencilerin ilgi alanlarına ve öğrenme stillerine uygun olarak özelleştirilmiş öğrenme deneyimleri sağlamak için ya-

ratıcı öğretim yöntemleri kullanırlar. Okul yöneticileri ise bu girişimci öğretmenleri destekleyerek okulda yenilikçi öğrenme fırsatları yaratmak için kaynakları yönetirler ve öğretmenlerin bu fırsatları sunabilmeleri için gerekli alt yapıyı sağlarlar. Birlikte çalışarak, girişimci öğretmenler ve okul yöneticileri, öğrencilerin keşfetme potansiyellerini gerçekleştirmelerine yardımcı olan yenilikçi bir öğrenme ortamı oluşturabilirler.

Eğitimde kalıcı olmak farklı bir bakış açısı ile geleceği sıfırdan inşa eden bir nesille oluşacaktır. Bu bilinçle öğrenci yetiştirmek, biz okul yöneticilerinin öncelikli hedeflerinden biri olmalıdır. Okul iklimi değişimi kabul eder ve sürece uyum sağlamak için kolayca adapte olursa başarılı ve kalıcı bir öğrenme ortamı yaratılabilir. Bu nedenle başarılı ve kalıcı öğrenme ortamı için değişimi kabul eden eğitimciler ihtiyacı vardır. Bu noktada, okul yöneticilerinin hem kendi hem de öğretmenlerin profesyonel gelişimine önem vermesi gerektiğini belirtmek isterim. Özellikle yeni nesil öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilmek için eğitimde yenilikçi yaklaşımları takip etmek ve uygulamak önemlidir. Bu amaçla, okul yöneticisi olarak potansiyel öğretmen adaylarıyla mülakat yaparken şu iki soruyu sormayı tercih ediyorum: Öğrencilerinizde öncelikle hangi davranışları geliştirmeyi planlıyorsunuz? Bu soru ile öğretmen adaylarının eğitim felsefelerini ve pedagojik yaklaşımlarını anlamaya çalışırım. Okul yöneticinizden beklentiniz nedir? Bu soru ile de öğretmen adaylarının okul kültürüne uyum sağlama ve iş birliği yapma becerilerini değerlendiririm.

Okul yöneticileri, 21. yüzyılın bize sunduğu iletişim ve bilişim teknolojileri sayesinde eğitimdeki değişimlere kolayca ayak uydurmalıdır. Teknoloji ile hızlanan yaşamlarımızda, bilgiye daha hızlı ulaşım tükettiğimizden öğrenme kültürümüz de büyük bir dönüşüme uğramak-

tadır. Bir yandan yeni eğitim teknolojileri ve bireyselleştirilmiş öğrenme kaynakları hızla yaygınlaşırken, diğer yandan tüm bu araçları eğitimde fayda yaratacak bir bütünde birleştirebilmek için tasarım odaklı bir süreçten geçiyoruz. Bu süreçte okul yöneticilerinin rolü çok önemlidir. Onlar, eğitim teknolojileri ve diğer değişimlerle birlikte, öğrencilerin ihtiyaçlarına en iyi şekilde cevap vermek için kendilerini sürekli olarak yenilemelidir. Bugün eğitimde yaşadığımız dönüşüm ise geçmiştekilerden biraz daha farklı görünüyor, eğitimde dijital dönüşüm, geleneksel öğrenme yöntemlerinin yerini dijital teknolojilerin aldığı ve eğitim sürecinin daha verimli, etkili ve öğrenci merkezli hale getirildiği bir dönüşümdür. Hatta son on yıldır üzerinde sıkça konuşulan dijital dönüşüm, pandemiyle birlikte hayatın ta kendisi oldu. Pandemi döneminde teknoloji ile eğitimin sürekliliğini sağlamayı amaçladık, gelecekte ise her kurumun dinamiklerinin farklı olduğunu gözetenerek, ihtiyaca yönelik teknoloji kullanımı planlamaya yönelmeliyiz. Dijital dönüşüm sürecinde kurumların öncelikle fark analizi ile durum ve ihtiyaç tespiti yaparak varmak istedikleri hedefleri belirlemeleri gerekir. Kurumların alt yapılarının teknolojiye uygun olmasının yanında bu teknolojiyi sınıflarda ve okul ikliminde kullanabilecek okul paydaşları olması başarıyı artıracaktır.

“Eğitim bir ekosistem, öğrenciler, öğretmenler ve veliler, hepsi birer parçası” diyen Dr. Sayın Işıl Boy Ergül, teknoloji üreticilerinin ekosistemle ve özellikle öğretmenlerle daha çok buluşması gerektiğine dikkat çekiyor. Çünkü eğitimde “ekosistem”, öğrenmenin gerçekleştiği çevreyi ifade eder. Bu çevre, öğrenme sürecinde etkileşimde bulunan tüm unsurları içerir. Bu unsurlar öğrenciler, öğretmenler, okullar, yönetimler, aileler, toplum ve hatta teknolojik araçlar gibi faktörler olabilir. Eğitim ekosistemi; öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin ve diğer paydaşların bir arada çalıştığı ve öğrenme deneyimini geliştirdiği bir ortamdır. Bu ortamda, öğrencilerin öğrenme sürecine katkıda bulunmak için bir dizi kaynak ve araç mevcuttur. Bu kaynaklar, okulun fiziksel yapısı, müfredat, öğretim yöntemleri, sınıf boyutları, öğretmen niteliği, öğrenci-öğretmen etkileşimleri ve öğrenme materyalleri gibi unsurları içerir. Eğitim ekosistemi ayrıca, öğrencilerin aileleri, okul yöneticileri, yerel toplum liderleri ve hatta iş dünyası gibi dış paydaşları da içerir. Bu

paydaşlar, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek ve okulun başarısı için katkıda bulunmak için birlikte çalışabilirler. Belki de bu paylaşım ortamını henüz yeteri kadar güçlendiremediğimiz için eğitim teknolojilerini her geçen gün daha iyi kullanmayı öğrensek de ne yazık ki henüz üretemiyoruz.

Prof. Dr. Sayın Şirin Karadeniz’in ifade ettiği gibi “Güçlü bir iletişim içinde, birlikte çalışmalı ve birlikte üretmeliyiz.”

Son olarak okul yöneticileri, okul personelinin yönetim becerilerini geliştirmek ve okulun vizyonunu gerçekleştirmek için gereksinim duydukları kaynakları sağlamak amacıyla eğitim ve yönetim fırsatları sunmalıdırlar. İş birliğini gözetmelidir. Eğitimdeki en son gelişmeleri takip etmeli, dijital dönüşümler keşfedilmeli ve okulun eğitim kalitesini artırmak için yenilikçi programlar ve stratejiler uygulanmalıdırlar. Ayrıca, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine uygun olarak öğrenme materyalleri ve programları sunmalıdırlar. Tüm bunlar, okul yöneticilerinin öngörülen ve öngörülemeyen sorunları çözmek için ihtiyaç duydukları beceri ve yeteneklerin bir özeti. Okul yöneticiliği, öğrencilerin akademik başarılarını ve kişisel gelişimlerini desteklemek için önemli bir rol oynar ve eğitim sisteminin başarısının anahtarını oluşturur.

Sosyal ve Ekonomik Hedeflerin Kilidini Açmanın Tek Anahtarı Eğitimdir

Seval ERTUĞRUL
TÖZOK,
İlkokul Komisyonu Üyesi

Ülkelerin sahip olduğu en değerli kaynak insan gücüdür. Ulusların ekonomik, siyasal ve toplumsal hedeflerine uygun yetiştirilmesi eğitime yapılacak yatırımlarla doğru orantılıdır. Ulusların tarihleri incelendiğinde ekonomi ile eğitimdeki gelişmelerin birbiri ile paralel olduğu ve karşılıklı olarak birbirini desteklediği anlaşılmaktadır. Eğitim insan gücüne nitelik kazandırmakta, insan gücü de kalkınmayı sağlayacak teknolojiyi üretmekte ve kullanmaktadır. Uluslar geliştikçe eğitime daha çok kaynak ayırmaktadır.

Ekonominin ihtiyaçlarına duyarlı, ilgili tarafların birbiri ile etkileşim içerisinde olduğu, ürettiği bilgiyi ürüne dönüştürebilen bir toplum düzeni eğitim sisteminden geçmektedir (Mingat, Tan & Sosale, 2003). Bir toplumda sosyo-kültürel gelişmenin ekonomik gelişmeyi beraberinde getirdiği ve ekonomik gelişmenin sosyo-kültürel gelişmeyi etkilediği söylenebilir. Eğitim yatırımlarının getirisi kişisel ve sosyal fayda olarak iki şekilde düşünüldüğünde, sosyal faydanın topluma sağladığı birçok getirisinden söz etmek mümkün olabilir. Bir toplumda bireylerin eğitim seviyelerinin yükselmesi, toplumda suç oranlarının azalması, nüfus planlamasına verilen önemin artması, çocukların daha iyi bir aile eğitimi alması, sosyal ve kültürel açıdan daha bilinçli bir yaşam gibi rakamsal olarak hesaplanması güç ancak topluma getirisi olan birçok etkisi olacaktır (Taş & Yenilmez, 2008). İyi eğitilmiş, yetiştirilmiş ve sağlıklı bireylerden oluşan toplumlarda sosyo-kültürel gelişmenin ekonomik gelişmeyi beraberinde getirdiği, ekonomik gelişmenin de sarmal şeklinde tekrar sosyokültürel gelişmeye yol açtığını söylemek mümkündür. Ülke içindeki gelir dağılımını da etkileyen beşeri sermaye yatırımları (özellikle eğitim alanında) ülkelerin ekonomik kalkınma süreçlerinde önemli roller üstlenmektedir (Özyakışır, 2011, s.64).

Eğitim bireye yaşam boyu her alanda kazanç sağlamak, sağlık, iyi vatandaşlık gibi bir dizi önemli bireysel konularda bireylerde farkındalık oluşturmaktadır. Hangi konuya önem verilirse verilsin, eğitime yatırım yapılmazsa -ilk yıllardan başlayarak- sistemik ve sürdürülebilir sonuçlar elde etmek imkansız olacaktır.

Bu nedenle, iş yaratma, ekonomik gelişme, inovasyon, iklim, eşitlik, gıda güvenliği, barış veya sağlık ne olursa olsun, eğitim sisteminde neler yapıldığına ve sistemdeki tutarlılığa bakmak önem arz etmektedir. Eğitimin

amacı hem bireysel hem de evrensel olan bilgiyi kullanarak yüksek düzeyde sağlıklı bir toplum yetiştirilmektedir. Bir ülkenin refah ve mutluluk seviyesi, bu ülkenin insanların nitelikli ve sürekli bir eğitim alarak kazandıkları bilgi ve beceriler ile ekonomik büyümeye katkı sağlamalarına bağlıdır. Bu nedenle; sosyo-ekonomik gelişmenin önemli itici gücü verimlilik artışının en önemli unsuru eğitimidir. (Çakmak,2008)

Dünyada kaynaklar sınırlı fakat insan ihtiyaçları da sınırsızdır. Bu sınırsız ihtiyaçlar ve sınırlı kaynaklar arasındaki dengesizlik ekonominin varlığına yol açmıştır. Ülkelerin sosyal ve ekonomik olarak kalkınmasının ve gelişmesinin temelini eğitilmiş insan gücü oluşturmaktadır. Bu durum, eğitimin öncelikli hizmetlerden biri olmasına ve kar amacı güdülmeksizin kamusal bir hizmet olarak devlet tarafından yürütülmesine neden olmuştur. Ancak sınırlı finansal kaynaklar ve artan talep, eğitimin finansmanında güçlükler oluşturarak ülkeleri sektörde özelleştirmeye yönlendirmiştir (Ortaç, 2003). Böylece, eğitim sisteminde devlet okullarının yanı sıra özel öğretim kurumları da açılmıştır. Özel okulların ortaya çıkışı, ebeveynlere devlet ve özel okul arasında tercih yapma imkânı sunmuştur. Ebeveynlerin devlet ve özel okul arasında bir seçim yapması, birçok unsuru birlikte değerlendirmeyi gerektiren karmaşık, dinamik ve çok aşamalı bir süreçtir (Stein, Goldring ve Cravens, 2011).

Çünkü iktisadi görüşe göre, rasyonel bir tüketici belli bir kısıt altında faydasını maksimize etmeye çalışır (Kelman, 1979; Kirman, 2013). İktisat biliminde "akılsal seçim kuramı" olarak da adlandırılan rasyonel seçim teorisine göre, bireyler sunulan mal ve hizmetler arasından kendilerine en yüksek faydayı sağlayanı tercih etme eğilimindedirler (Kelman, 1979; Kirman, 2013; Wallace ve Wolf, 2004). Dolayısıyla bu kararı verirken ebeveynler, getiri açısından bir faktörün diğer faktörlere göre önemini tartmakla karşı karşıya kalırlar (Goldring ve Haussman, 1999).

Bireylerin eğitimlerine ne kadar yatırım yapacaklarına karar vermek, onların yaşamları boyunca aldıkları en önemli ekonomik kararlardan biridir.

Araştırmalar, öğrencilerin okul başarısı ile onların aile ve sosyal çevresinin nitelikleri arasında ilişki olduğunu göstermiştir. Üst ekonomik düzeyde bulunan ve eğitim

altyapısına sahip ailelerin çocukları, çoğunlukla üst düzeyde başarı göstermektedir (Walberg, 2004). Çocuk için öğrenme, sosyal ve duygusal birçok alanda temellerin atıldığı çok önemli bir dönemdir. Bu döneme özgü en önemli karar, çocuğun gideceği okulun seçilmesi aşamasında verilecek karardır. Okul seçiminde önemli olan okulun özelliklerinin, çocuğun ve ailenin beklentilerine ve özelliklerine uygunluğudur. Her aile doğal olarak, çocuğunun en nitelikli ve en ideal okul imkânlarından yararlanmasını istemektedir. Ancak, her aile için en ideal kavramıyla algılanan özellikler birbirinden farklılık göstermektedir. Ailelerin beklentileri, anne-babanın eğitimi, kişilik yapısı, gelir durumu, yetiştirildiği ve içinde yaşadığı sosyo-kültürel ortam ve sosyo-ekonomik koşullara göre değişkenlik göstermektedir Genel görüşe göre okul tercihinde en önemli faktörler; okulun sınıf içi aktivitelerle önem vermesi, sosyal etkinlikleri eğitimin parçası olarak görmesi, çocuğun ileride gireceği sınavların hepsinde başarı göstermesi, çocuğu birey olarak gören, ona saygı duyan ve kendine güvenmesini öğretecek öğretmenlerin olması, okulun temiz olması, sınıfların kalabalık olmamasıdır (Kahraman, 2008). Literatürdeki mevcut araştırmaların birçoğunda, -devlet ya da özel okul ailelerin okul seçimlerinde en etkili olan faktörlerin hane halkının aylık geliri, okulun eve yakınlığı, sınıfların mevcudu, sınıf içi aktiviteler, teknolojik araç ve gereçler, laboratuvar, velilerin eğitime dahil edilmesi ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgi verilmesi, olumlu bir okul havası ve güvenlik olduğu saptanmıştır (Bainbridge, 1991; Friedman vd., 2006; Maddaus, 1988; Sandy, 1990; Schneider vd., 1998; Dimaki vd., 2005; Bernal, 2005; Jacob ve Lefgren, 2007; Tamm, 2008; McNally, 2002; Friedman vd., 2007; Silins ve Murray-Harvey 1999). İlkokul velilerinin özel okul tercihlerinin değerlendirilmesi konusunda aşağıdaki unsurların bilincinde olmak gerekmektedir (Nartgün ve Kaya, 2016: 155): i. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanma düzeyi dikkate alınmak durumundadır. ii. Hoşgörüle ilgili hususlar değerlendirilir. iii. Sabır, anlayış gibi konular ele alınır. iv. Duyarlılık düzeyi –özellikle sosyal sorumluluk projelerine katılımda önemlidir. v. Adalet, temel değerlendirme ölçütlerinden bir tanesi konumundadır. vi. Öğrencilerin başarı düzeylerine göre bilgilendirilme önemli bir ölçüttür. vii. Öğretmenlerin öğrencilere karşı güler yüzlü bir şekilde yaklaşım göstermesi dikkate alınır. 27 viii. Öğretmenlerin dersler konusunda yeterlilikleri önemli bir karar verme ölçütüdür. ix. Çocukların başarılı olmasına okulun sağladığı katkının düzeyi değerlendirmeye alınır. x. Çocukların başarılı olmasına öğretmenlerin sağladığı katkının düzeyi değerlendirmeye alınır. xi. Profesyonel bilgi ile ilgili faktörlerin varlığı göz önüne alınır. xii. Hizmet içi eğitim süresi dikkate alınmaktadır. xiii. Diğer öğrencilerin yeterlilik düzeyleri önemli bir değerlendirme ölçütü niteliği taşır. xiv. Okulun genel atmosferi –genel moral düzeyi gibi- önemli görünmektedir. xv. Okulun yakın çevresinin fiziksel düzenlemesi önemlidir. xvi. Okuldan mezun olduktan sonraki iş bulma olanakları belirleyici bir niteliği taşır. xiv. Okulun genel atmosferi –genel moral düzeyi gibi- önemli görünmektedir. xv. Okulun yakın çevresinin fiziksel düzenlemesi önemlidir. xvi. Okuldan mezun olduktan sonraki iş bulma olanakları belirleyici bir faktördür. xvii. Yönetimsel etkililik te-

mel unsurlar arasında yer almaktadır. xviii. Öğrencilerin kaydettikleri ilerleme düzeyi değerlendirme kapsamındadır. xix. Mezun olan öğrencilerin okulun organizasyonlarına katılım gösterme düzeyleri değerlendirilmektedir. xx. Okulun özel yetenek bakımından elde ettiği başarılar göz önünde bulundurulmaktadır.

İlkokul velilerinin özel okul tercihlerine dair sıralanan yirmi adet değerlendirme faktörünün de destekleyeceği üzere veliler için çocuklarını özel okula yazdırmak uzun değerlendirmeler sonrasında verilen bir karar olarak görünmektedir.

Öğrencilerin aldığı eğitimin kalitesi, ailelerinin sosyo-ekonomik durumlarından doğrudan etkilenmektedir. Eğitime ilişkin kararlarının alınmasında ailenin ekonomik geliri (gelir esnekliği) önemli bir belirleyicidir.

Kalıcı bir çözüm için hem kurumsal tarafta hem de bireysel tarafta algıların ve varsayımların dönüşümüne odaklanmak gerekmektedir. Bu dönüşüm ancak ve ancak bilimsellik, katılım, şeffaflık, eşitlik ve adalet ilkeleri çerçevesinde sistemli bir iletişim stratejisi ile gerçekleştirilebilir.

Eğitimin en önemli özelliği bireysel gelişim ve ilerlemeden ziyade toplumların geleceğine yatırım yapmasıdır. Kamu kurumlarının vatandaşlara eğitim hakkını sunabilmesi kanuni bir zorunluluktur. Özel okullar kamu kurumlarının üzerindeki yükü azaltması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle hükümet politikalarının özel eğitim kurumlarına destek vermesi; özel okulları tercih eden velilerin KDV'den (Katma Değer Vergisi) muaf tutulması eğitime daha çok katkı sunulmasına sebep olacaktır. Ayrıca ülkenin geleceğini şekillendiren bu toplumun temel taşları olan eğitimcilerin toplum içerisindeki değerlerinin ve yaşam kalitelerinin artırılması, sürekli öğrenme felsefesi ile gelişimlerine yatırım yapılması bir hükümetin toplumunun geleceğine yapacağı en iyi yatırım olacaktır.

Eğitimdir ki bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır; ya da esaret ve sefaletle terk eder. - Mustafa Kemal ATATÜRK

Yazılımla Mobil Cihaz Yönetiminin Okullara Katkısı

Aslıhan TETİK
Satış Yöneticisi

Dijital dünya, çocuklar ve gençleri her gün etkilemeye devam ediyor. Tabletler ve akıllı telefonlar gibi cihazlara meraklı oldukları gibi uygulamaların ve interaktif içeriklerin kullanımına da aşına olan bu nesil, dijital dünyadan kendini alamıyor. Bu noktada dijital dünyanın riskleri, avantajları ve dezavantajları gündeme geliyor. Evet, okullarda ve eğitim kurumlarında dikkat çekici ve çağdaş bir eğitim sistemi uygulanmalıdır; ancak aynı zamanda yeni nesil eğitim metotlarıyla birlikte dijital teknolojilerin güvenli kullanımına da önem verilmelidir.

Peki, mobil cihaz yönetimi okullara ne gibi katkılar sağlar?

Mobil cihazlar, dijital dünyaya açılan kapı ve online vitrindir. Sınırsız olan bu dünyada kullanıcılara bir sınır konulmazsa bazı risklerle karşı karşıya kalmak kaçınılmazdır. Bu risklerle en fazla karşı karşıya kalan kesim, yeni nesil yani çocuklarımız ve gençlerdir. Bu aşamada ebeveynler kadar okul yönetimlerine de bazı sorumluluklar düşmektedir.

Okul yönetimi, çocukları ve gençleri koruyacak şekilde cihaz kullanımının sağlanmasından sorumludur. Verilerin dikkatli yönetimi kaçınılmazdır.

Okullarda yeni nesil öğrencilerin dikkatini çekecek, interaktif ders ortamları oluşturmak için gerekli tabletle eğitim ihtiyacı giderek artıyor. Fakat tabletler, öğrencilerin dikkatini dağıtan pek çok uygulama ve özellik içeriyor. Ayrıca öğrencilerin sosyal medyada böylesine aktif olduğu bir dönemde kontrolsüz tablet ve telefon kullanımının ortaya çıkardığı güvenlik açıkları okul yönetimlerinin, tabletle eğitim konusunda çekimser kalmasına sebep oluyor.

Eğitimde tablet kullanımının yaygınlaşması ile ortaya çıkan sorunlara yönelik üretilen çözümler ve kısıtlamalar (yazılım, içerik ve internet) verimli kullanıma engel olmaktadır. Ayrıca, çeşitli dezavantajları da beraberinde getirmektedir. IT personelleri üzerinde de ciddi iş yükleri oluşturmaktadır.

Mobile Device Management (MDM) yazılımları, eğitim kurumlarında tabletler ile kesintisiz ve hedefe yönelik öğretimi mümkün kılmaktadır. Öğrencilerin odaklarının eğitim olduğu modern bir ders ortamı sunarken, tabletlerin IT birimlerinde oluşturduğu iş yüklerini azaltıp, merkezi olarak yönetilmesini sağlamaktadır.

MDM çözümleri; tabletlere dijital içeriklerin yüklemesi, uygulamaların kurulumu ve güncellemesini ve kullanıcıların tabletlerdeki yetkilerinin uzaktan kontrol edilmesini sağlayarak, eğitim kurumlarının IT maliyetlerini ciddi oranda azaltmaktadır.

Tablet ile etkileşimli öğrenme

Bir tablet ile etkileşimli öğrenme, öğrencilere daha fazla bilgiye güncel, hızlı ve verimli bir erişim sağlar. Tabletle eğitim, öğrencilerin medya ve araştırma becerilerini geliştirir ve onları dijital ve profesyonel iş hayatına da hazırlar.

Hangi özelliklere sahip MDM yazılımları tercih etmeliyiz?

Öğretmen uygulaması özelliği olan MDM yazılımları

Ders sırasında öğrencinin sadece öğretmeninin izin verdiği mobil uygulamaları görmesi ve kullanması sağlanabilir. IT birimlerinden bağımsız olarak öğretmenler, kendi tabletlerinden öğrencilerin cihazlarını yönetebilir.

Çoklu platform desteği olan MDM yazılımları

IOS ya da Android işletim sistemi zorunluluğu olmadan, bütçeye uygun cihazlar tercih edilerek, yönetilebilir.

Lokasyon kontrollü MDM yazılımları

Okullarda öğrencilerin mobil cihazlarının toplanması ciddi bir iş yükü ve sorumluluk oluşturmaktadır. Okul sınırlarına giren öğrencinin kullandığı cihazların sadece yetkililerin belirlediği kısıtlamalara uygun çalışması sağlanabilir. Derslerde sosyal medyaya erişimin engellenmesi ve fotoğraf çekme özelliğinin devre dışı bırakılması gibi pek çok kısıtlama uygulanabilir.

Tabletli interaktif eğitim

Mobile Device Management (MDM), tabletlerle kesintisiz ve hedefe yönelik öğretimi mümkün kılmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin medya becerilerini geliştiren ve tüm kullanıcıların veri korumayla ilgili gereksinimlerini karşılayan modern bir öğrenme ortamı oluşturmaktadır. Bunun için (MDM) yazılımlarının sunduğu 360 derece interaktif çözümlerden yararlanabilirsiniz.

DİJİTALLEŞEN EĞİTİMDE

MERKEZİ TABLET YÖNETİMİ

OKULLAR İÇİN CİHAZ YÖNETİMİ

Tabletle eğitimin getirdiği güvenlik açıklarını ortadan kaldırarak, kesintisiz, modern ve etkileşimli bir ders ortamı oluşturma fırsatı sunar.

Okullardaki tablet/telefon/akıllı cihazların tek yerden yönetilmesine olanak tanır.

Tablet/telefonların ders dışı amaçlarla kullanımını engeller ve ders anında yalnızca derse ait uygulamaların kullanılmasını sağlar.

Uygulamaların kurulup-güncellenmesi, kullanıcıların tabletler üzerindeki yetkilerinin merkezi olarak yönetilmesi, çalıntı/kaybolma durumunda güvenliği sağlanarak, IT personellerinin iş yüklerini azaltır.

Öğretmen Uygulaması

Öğretmenler kendi derslerinde hangi uygulama ve özelliklerin kullanılabileceğini belirleyebilir. Derste yalnızca öğretmenin kuralları geçerlidir.

Çoklu Platform Desteği

iOS / iPadOS / macOS / tvOS / Android / Android Enterprise / Samsung Knox / Dijital Tahta / Windows 10 / 11

Uygun Fiyatlandırma

Diğer MDM yazılımlarına kıyasla daha uygun fiyatlandırma sunar.

Ücret ödemeden ve sınırsız zamanla, beş cihaza kadar bulutta ve ya kendi altyapınızda denemeye şimdi başlayın.

☎ 0 232 332 0 232 ✉ bilgi@k12bilisim.net 🌐 relution.io/tr

Relution

Yapay Zeka İletişiminde Yeni Bir Boyut: ChatGPT

Lara ÖZER

Eğitim Teknolojileri Uzmanı/Eğitim Danışmanı

ChatGPT, günümüzde yapay zeka teknolojilerinin en yenilikçi ve heyecan verici örneklerinden biridir. Muhtemelen ChatGPT'yi daha önce duymuş olabilirsiniz, hatta belki de bu teknolojiyle doğrudan etkileşimde de bulunmuş olabilirsiniz. ChatGPT, gerçekten insanlarla arkadaşça sohbet edebilecek mi? Özellikle eğitim alanında öğrencilerin öğrenme deneyimlerini nasıl geliştirebilir? Öğretmenlerin yerini mi alacak? ChatGPT'nin çok boyutlu doğası hakkında ne kadar bilgiye sahipsiniz?

Bunun yanı sıra, ChatGPT'nin öğrenme yetenekleri hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu makalede tüm sorulara yanıt ararken, aynı zamanda ChatGPT'nin çok boyutlu doğasına ve eğitim alanında kullanımına daha yakından bakacağız.

ChatGPT'nin Eğitimdeki Etkisi: Araştırmaların Gösterdikleri

Eğitim alanında ChatGPT ile ilgili yapılan araştırmalar oldukça ilgi çekici sonuçlar ortaya koyuyor. Örneğin; ABD'deki lise öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, ChatGPT'nin öğrencilerin okuma anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğu görülmüş. ChatGPT, öğrencilere öykü yazmaları için bir başlangıç cümlesi verildiğinde, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve dil becerilerini geliştirmede önemli bir araç olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir araştırma ise, ChatGPT'nin öğrencilere yabancı dil öğretiminde sağlayacağı kolaylığı gözler önüne sermiştir. İngilizce öğrenen öğrencilere ChatGPT aracılığıyla pratik yapma imkanı sunulmuş ve öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerinde önemli gelişmeler kaydettikleri gözlemlenmiştir.

ChatGPT Teknolojisi ve Öğretmenlerin Rolü

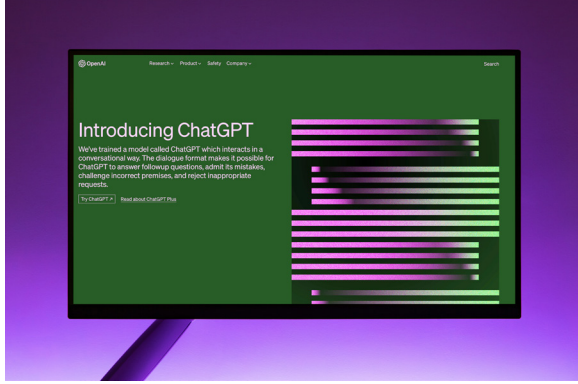
ChatGPT teknolojisi, öğretmenlerin işlerini kolaylaştırma ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini geliştirme konusunda potansiyel bir araçtır. Ancak, bu teknolojinin öğretmenlerin yerini alabileceği ya da öğretmenlerin önemini azaltabileceği endişeleri doğru değildir. Öğretmenlerin rolü, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişmelerini desteklemek, öğrenme stillerine uygun materyaller geliştirmek, öğrencilerin ilgi alanlarına göre farklılaştırılmış öğrenme deneyimleri sunmak gibi birçok alanda önemlidir. ChatGPT gibi teknolojiler öğretmenlerin işlerini kolaylaştırırken, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini de geliştirir ancak öğretmenlerin yerini alacak bir teknoloji değildir. Örneğin, ChatGPT öğrencilerin öğrenme stillerine uygun olarak kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunabilir. Öğretmenler, sınıf içerisinde zaman zaman öğrencilerin dikkatini çekmekte zorlanabilirler. ChatGPT bu noktada öneriler sunabilir. ChatGPT öğretmenlerin öğrencilere doğru akademik ve sosyal becerileri öğretmelerine yardımcı olabilir. Örneğin, doğru referans yazma tekniklerini öğrenebilir ve bir makale yazımında bu tekniği kullanabilirler.

ChatGPT'nin Çok Boyutlu Doğası ve Kullanım Alanları

Çeşitli veri kaynaklarını kullanarak doğal dildeki metinleri anlamak ve cevaplamak için tasarlanan ChatGPT, çok boyutlu bir modeldir ve farklı kullanım alanları için özelleştirilebilir. Sağlık sektöründe ChatGPT tabanlı bir uygulama hastaların semptomlarını ve şikayetlerini analiz ederek, doğru tanı ve tedavi önerileri sunabilir. Şirketler, ChatGPT teknolojisi sayesinde, müşteri ihtiyaçlarına uygun ürün ve hizmetler sunabilirler. Aynı zamanda müşteri geri bildirimlerini hızla analiz ederek, ürün ve hizmetlerin geliştirilmesinde kullanılabilir. E-ticaret platformları için müşteri hizmetleri desteği

sağlayabilir ve aynı zamanda finansal kurumlar için müşteri şikayetlerini analiz edebilir. Bunlar sadece ChatGPT'nin kullanılabileceği alanlardan bazılarıdır ve potansiyel kullanım alanları sürekli olarak genişlemektedir.

Popüler Yapay Zeka Uygulamaları

Yapay Zeka teknolojisi son yıllarda hızla geliştiği için, birçok popüler uygulama ve kullanım boyutları da gün geçtikçe adını duyuruyor. Bu uygulamalar, işletmelerin müşteri hizmetlerinde, sağlık sektöründe, üretim süreçlerinde, finansal hizmetlerde ve daha birçok alanda verimliliği artırmak, maliyetleri azaltmak ve daha iyi hizmet sunmak için kullanılmaktadır.

- **Dall-E:** Metin tabanlı açıklamalardan, benzersiz görüntüler oluşturabilen bir yapay zeka modelidir. Yapay zekanın, sanat ve edebiyatta ne ölçüde söz sahibi olduğunu bizlere göstermektedir.
- **PromptMania Generator:** Yaratıcı yazma ve beyin fırtınası için ilham verici metin önerileri üreten bir dil modelidir.
- **Generated.Photos:** Çeşitli projelerde kullanılabilecek, gerçekçi stok fotoğrafları oluşturmak için kullanılır.
- **Synthesia AI:** Pazarlama, eğitim ve diğer amaçlar için gerçek insan sesinde video içerikleri üretmek için kullanılır.
- **Gigapixel AI:** Görüntüleri kaybetmeden büyütebilen bir yapay zeka destekli görüntü kalitesi artırıcı araçtır.
- **Play.ht:** Web sayfalarındaki yazılı içerikleri konuşma haline getirerek, kullanıcıların sayfaları okumaları yerine dinlemelerini sağlar.
- **Google AudioLM:** Google'ın doğal dil işleme teknolojisine dayanarak metinleri yüksek kaliteli sese dönüştüren bir araçtır.
- **Midjourney:** Komut olarak kelimeleri ve kelime listelerini kullanarak resimler çizen bir AI botudur. Hayal ettiğiniz ne varsa ,kelimeler aracılığıyla istediğiniz stilde ışıklandırma, renklendirme ve sanat akımlarıyla detaylandırarak resme dökebilirsiniz.

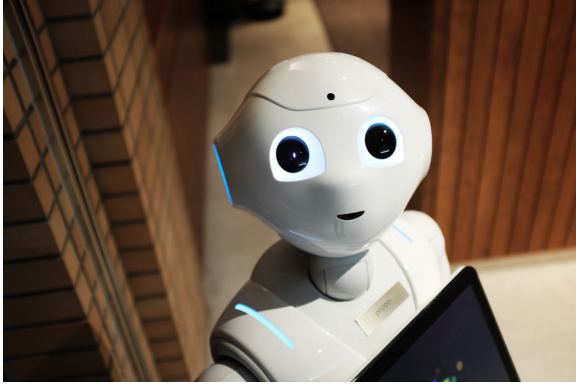
- **Voicemod:** Gerçek zamanlı ses efektleri, filtreler ve değiştiriciler sunan bir yazılımdır.

Yapay Zeka Sınıfınızı Dönüştürüyor: ChatGPT ile Sınıf İçi Etkileşim ve Öğrenme Yöntemleri

Öğretmenler için de sınıf içi öğrenme deneyimlerini önemli ölçüde zenginleştirmek ve zamandan tasarruf ederek bu araçların sağladığı avantajları da fırsata dönüştürerek öğrenmeyi bir üst boyuta taşımanın zamanı geldi. Peki ama nasıl?

- **Kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimi:** ChatGPT, her öğrenci için özel olarak tasarlanmış öğrenme deneyimleri sunabilir. Öğrenciler kendi öğrenme hızlarına ve seviyelerine uygun sorular sorabilirler.
- **Anında geri bildirim:** ChatGPT, öğrencilerin anında geri bildirim almasını sağlar. Öğrenciler yanıtlarını hemen alır ve yanlış anladıkları veya eksik öğrendikleri konular hakkında daha fazla bilgi edinebilirler.
- **Esneklik:** Öğrencilerin istedikleri zaman, istedikleri yerden öğrenmelerini sağlar.
- **İnteraktif öğrenme:** ChatGPT, öğrencilerin dersleri sadece okumakla kalmayıp, interaktif olarak sohbet bot'ları ile etkileşime girmelerine, sınıf içi veya dışında dersle ilgili sorular sormalarına imkan tanır.
- **Öğrenme analitiği:** ChatGPT, öğrencilere farklı zamanlarda ve farklı öğrenme kazanımlarına yönelik sorduğu sorular ile hangi konularda zorlandıklarını veya hangi başlıklarda daha fazla yardıma ihtiyaç duyduklarını analiz edebilir.
- **Öğrenci motivasyonu:** Öğrencilerin sohbet bot'larına sordukları her soru karşısında anında cevap almaları, daha fazla öğrenme isteği uyandırır.

Yapay Zeka Devrimi: Yeni Popüler Meslekler Yapay zeka teknolojilerinin ve ChatGPT gibi sohbet bot'larının hayatımızın her alanında yaygın kullanılması ve her geçen gün yaşanan gelişmeler, iş dünyasında ve iş gücü piyasasında da radikal değişikliklere yol açmaktadır. Artık, tek mesleğin yeterli olmadığı, iki hatta üç meslek kolunda çalışabilecek bireylerin tercih edileceğinden bahsediliyor. Yapılan son araştırmalarda ön plana çıkan 15 meslek neler mi?

- Dil modeli eğitmeni
- Yapay zeka metin editörü
- GPT-4 destekli içerik yaratıcısı
- Yapay zeka iletişim danışmanı
- Akıllı sohbet botu geliştirici
- Yapay zeka tercümanı
- GPT-4 temelli öğretmen asistanı
- Yapay zeka rehberi ve seyahat danışmanı
- Yapay zeka hukuk danışmanı
- GPT-4 eğitim ve öğrenme koçu
- Yapay zeka psikolog ve terapist
- Yapay zeka lojistik yöneticisi
- GPT-4 veri ve analitik stratejisti
- Yapay zeka müşteri temsilcisi
- GPT-4 etik ve politika danışmanı

Bu mesleklerin ortaya çıkmasıyla birlikte, iş gücü piyasasında rekabet artacak ve iş arayanların yeni beceriler edinmesi gerekecek. Sürecin beraberinde getirdikleriyle, geleneksel eğitim sistemiyle öğretilen beceriler de farklılık gösterecek.

Okullar, yeni teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, öğrencilerin iş dünyasındaki değişen gereksinimlerine uygun olarak yetiştirmelerine zemin hazırlayacak becerileri kazandırmak için müfredat planlamaları ve eğitim modellerini sürekli güncelleyerek öğrencilerin gelişimlerinde de büyük rol oynamaya devam edecektir.

Okulların yeni teknolojik gelişmelere ayak uydurması ve öğrencilere değişen iş dünyası gereksinimlerine uygun beceriler kazandırması konusunda Alvin Toffler'ın şu sözünü çok kıymetli buluyorum. :

“Değişim, geleceğin hayatlarımızı istila ettiği süreçtir ve gelecek, öğrenmeye istekli olanların olduğu yerde olacaktır.”

Kaynaklar:

Arslan, M. (2021). Yapay zeka ve meslekler: Eğitim ve öğretimdeki dönüşüm. *Journal of Education and Learning Research*, 3(1), 1-10.

Deloitte (2018). *The rise of AI in Europe: Opportunities and challenges for policymakers, industry and workers*

World Economic Forum (2020). *The Future of Jobs Report*.

OECD (2021). *The OECD Skills Outlook 2021: Learning for Life*.

TÜİK (2022). *İşgücü İstatistikleri*.

Değişen Dünyanın Yeni Eğitim Anlayışı

Selda ARIN
Eğitim Yöneticisi

Geçmişte sanayi devriminin etkisiyle ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda yaşanan dönüşümler, bugün teknoloji alanında yaşanmaktadır. Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu imkanlar, değişen toplumsal ihtiyaçlar ve yeni meslek dalları eğitimin bu değişime ayak uydurma zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir.

Geleneksel öğretim yöntemleri ve sınıf ortamları yerini, dijital teknolojilerin kullanımına dayalı yeni öğrenme yaklaşımlarına bırakmaktadır. Bu dönüşüm, öğrencilere daha özgür bir öğrenme deneyimi sunarken, öğretmenlere de daha etkili bir öğretme imkanı sağlamaktadır.

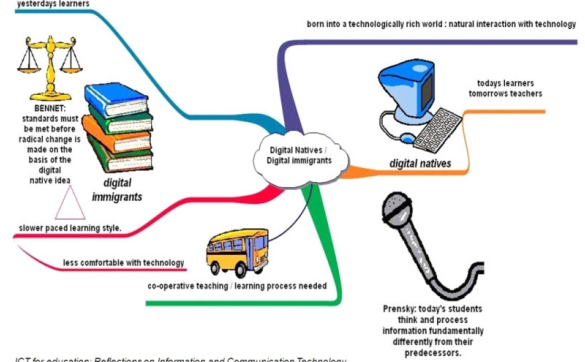
OECD (2020) tarafından yayımlanan The OECD Scenarios for the Future of Schooling raporunda geleceğe hazırlanmak için yalnızca en olası görünen değişikliklerle değil, aynı zamanda beklemediğimiz durumlarla da ilgilenmek zorunda olduğumuz vurgulanmaktadır. Yine OECD 2001 raporunda yayınlanan dört gelecek senaryosundan biri ve belki de en önemlisi, okullardaki eğitimin yeniden ele alınması ve dönüştürülmesidir.

Eğitimde Dönüşüm

Eğitimde dönüşüme neden ihtiyaç duyulduğunu anlamak için günümüzdeki dünya koşullarını anlamak gerekiyor. Günümüzde teknoloji ve internet gibi faktörler, dünya genelinde birçok alanda büyük bir değişim yarattı. İletişim, ticaret, eğlence, sosyal medya gibi birçok alanda teknolojik gelişmeler yaşandı ve bu gelişmeler, dünya genelinde birçok sektörü etkiledi. Bu sektörlerden biri de eğitim sektörüdür. Eğitimdeki dönüşümün en önemli nedenlerinden biri, öğrencilerin ihtiyaçlarının ve beklentilerinin değişmesidir. Günümüzdeki öğrenciler, daha aktif ve katılımcı bir eğitimden yararlanmak istiyorlar. Ayrıca, teknolojiyi kullanarak öğrenmek istiyorlar. Öğrenciler, bilgiye hızlı erişim sağlamak için interneti kullanarak araştırma yapmak istiyorlar. Bu nedenle, eğitim sistemi, öğrencilerin beklentilerine ve ihtiyaçlarına uygun hale getirilmelidir.

Diğer bir neden, iş dünyasındaki değişimlerdir. İş dünyasındaki hızlı değişimler, işverenlerin farklı niteliklere sahip çalışanlara ihtiyaç duymasına neden olmuştur. İşverenler, özellikle teknoloji alanında, daha fazla teknik beceriye sahip çalışanlar arıyorlar. Bu nedenle, eğitim sistemi, işverenlerin taleplerine göre düzenlenmelidir.

21st Century Education

ICT for education: Reflections on Information and Communication Technology for teaching and learning. <http://studentteacher.edublogs.org/>

Teknolojik Gelişmeler

İçinde bulunduğumuz çağ, bilgi çağı olarak adlandırılabilir. 2003 yılında Kaliforniya Üniversitesi'nin yaptığı bir çalışmaya göre (How Much Information) 2002 yılı itibarıyla her türlü ortama aktarılmış olan yeni bilgilerin miktarının yaklaşık olarak 5 exabyte olduğu ifade edilmiştir. Günümüzde ise bu bilgi miktarının bir hayli artmış olduğu hepimizin bildiği bir gerçektir. Bilginin baş döndüren bir hızda erişilebilir olması eğitimde de dönüşümün zorunlu olduğu gerçeğiyle bizi baş başa bırakmaktadır.

Teknolojik gelişmeler eğitim alanında en önemli dönüşümü tetikleyen faktörlerden biridir. Bilgisayar teknolojisi, internet ve dijital araçlar eğitimdeki öğrenme yöntemlerini ve materyallerini değiştirdi. Öğrenciler artık bilgisayarlar ve dijital araçlar sayesinde online kaynaklara erişebiliyorlar. Öğretmenler ise öğrencilerine daha interaktif ve işbirlikçi dersler sunabiliyorlar. Öte yandan, yapay zeka ve sanal gerçeklik teknolojileri, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini daha da geliştirmek için kullanılabilecek yeni fırsatlar sunmaktadır.

Küreselleşme

Küreselleşme, eğitimde de önemli bir dönüşüme neden olmuştur. Küreselleşme, dünya genelinde ekonomik, kültürel ve sosyal etkileşimleri arttırdı. Bu durum, öğrencilerin kültürel ve dil becerilerini geliştirmeleri için daha fazla fırsat sunarken aynı zamanda iş piyasasındaki gereksinimleri de değiştirdi. İşverenler, küresel bir pazar için yetenekli işgücüne ihtiyaç duyarken öğrenciler de bu gereksinimleri karşılamak için kültürel ve dil becerileri geliştirmek zorunda kaldılar.

Değişen İş Piyasası İhtiyaçları

Eğitimdeki dönüşümün bir diğer nedeni de iş piyasasındaki değişimlerdir. Değişen iş piyasası, öğrencilerin gelecekteki kariyerleri için ihtiyaç duyacakları becerileri belirler. Bu nedenle, eğitim sistemi de öğrencilerin bu becerileri geliştirmelerine yardımcı olacak şekilde dönüşmelidir.

Özetle eğitim sisteminin sınavlara kısa süreli hazırlığa odaklanan modası geçmiş bir modelden, öğrencileri hızla gelişen bir gelecekte başarıya hazırlayan daha derin bir öğrenmeye dönüşme sürecinde olması kaçınılmazdır.

Okullar Neden Değişmeli?

Okulların amacı çağın donanımına sahip bireyler yetiştirmektir. John Dewey'in deyişiyle, **misyonumuz öğrencilerimizi geçmişimize değil, geleceklerine hazırlamaktır.**

Genel olarak baktığımızda bazı okulların değişen dünyaya uyum sağlama konusunda harekete geçtiklerini; müfredatlarında, öğretim yöntem ve tekniklerinde güncelleme yaptıklarını, öğretmenin ve öğrencinin rollerini yeniden düzenlediklerini, farklı öğrenme ortamları tasarladıklarını gözlemliyoruz. Bazı okulların olan biteni bir kenardan izlerken değişimin olup olmamasını tartıştıklarını, olması durumunda karşılarına çıkacak olan bilinmeyenlerin yarattığı bozulma, rahatsızlık ve korku ile mücadele ettiklerine tanık oluyoruz.

Bugün ilkokula başlayan çocuklarımızın 15-20 yıl sonra onları bekleyen yaşam koşullarına uyum sağlamaları, karşılarına çıkacak zorluklarla baş edebilmeleri, giderek daha değişken ve belirsiz hale gelen bir dünyada rollere hazırlamak için bilişsel ve bilişsel olmayan becerilerin, etkili bir eğitim sisteminin yan ürünü değil, bel kemiği haline gelmesidir. Dolayısıyla okulların en önemli rolü;

- Eleştirel düşünme ve karmaşık sorunları çözme,
 - İş birliği içinde çalışma,
 - Nasıl öğrenileceğini öğretme,
 - Akademik zihniyetleri geliştirme
- olmalıdır.

19. yüzyıldan bugüne değişmeyen tek şey geleneksel sıra-tahta düzeni.

Öğrenme ortamı, öğrenmenin gerçekleştiği fiziksel ve psikolojik ortamdır. Öğrenme ortamı, öğrencilerin öğrenme sürecindeki deneyimlerini etkileyen birçok faktörü içerir. Bu faktörler arasında sınıf boyutu, öğretmenin öğretim

tarzı, öğrencilerin öğrenme tarzları, öğretim materyalleri, sınıfın fiziksel düzeni ve sınıfın genel atmosferi yer alabilir.

İyi bir öğrenme ortamı, öğrencilerin motive olmalarını, ilgi duymalarını ve öğrenme sürecine aktif bir şekilde katılmalarını sağlayabilir. Öğrenme ortamı, öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanmalı ve her öğrencinin kendilerini rahat hissedebilecekleri bir atmosfere sahip olmalıdır.

Modern öğrenme ortamları, teknolojik yeniliklerin de yardımıyla, daha etkili ve özelleştirilmiş bir öğrenme deneyimi sağlamak için tasarlanabilir. Öğrenme ortamları, öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif bir şekilde yer almalarını ve öğrenme materyallerine kolay erişimlerine olanak sağlamalıdır.

Sonuç olarak okullar hem sistem olarak hem metod olarak hem de fiziksel olarak ivedilikle değişmelidir çünkü toplum geliştikçe ve değiştikçe öğrencilerin ihtiyaçları da değişir. Bugünün öğrencileri, işgücünde ve toplumda başarılı olmak için önceki nesillere göre farklı beceri ve yeterliliklere ihtiyaç duyuyor. Okullar bu değişen ihtiyaçları karşılamak için uyum sağlamalıdır çünkü teknoloji hızla değişiyor ve yaşama ve çalışma şeklimizi dönüştürüyor. Okulların, öğrencileri dijital çağa hazırlamak için teknolojiyi öğretim yöntemlerine ve müfredatlarına entegre etmesi gerekiyor çünkü dünya giderek birbirine bağlı hale geliyor ve öğrencilerin küreselleşmiş bir işgücünde çalışmaya hazırlıklı olmaları gerekiyor. Okulların, uluslararası bağlamda başarılı olmaları için öğrencilere küresel bir bakış açısı ve kültürel farkındalık sağlamaları gerekiyor çünkü okullar, geçmişleri veya yetenekleri ne olursa olsun tüm öğrencileri kapsayan bir ortam yaratmaya çalışmalıdır. Bu, farklı ihtiyaçları ve geçmişleri olan öğrencilere kaynak ve destek sağlamayı içerir çünkü okullar, öğrencilerin ve iş gücünün değişen ihtiyaçlarına ayak uydurmak için öğretme ve öğrenme yaklaşımlarında yenilikçi olmalıdır. Bu, yeni öğretim yöntemlerini, teknolojilerini ve fikirleri müfredatlarına dahil etmeyi içerir.

Gelişen ve teknolojiyle büyüyen dünya modelinin, küreselleşmesi gereken eğitim anlayışını ve yenilikçi yaklaşımlara açık eğitim felsefelerini doğurduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu gerçeklerin hayata geçirilmesi ve öğrencilere ulaşması için en büyük atılımı yine biz eğitimciler ve Türkiye Cumhuriyeti'nin aydın, ileri görüşlü öğretmenleri üstlenecektir. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi yeni nesil bizim eseri olacak ve bu eser her yeni kuşağa yeni kapılar açacaktır.

Okul Müdürlerinin Sosyal Adalet Liderliği ve Örgütsel Sinizm

Dr. Tuncay ŞAMDAN
Eğitim Yöneticisi

"Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun etrafında döner." - Konfüçyüs

21. yüzyılın ikinci çeyreğine girerken eğitim örgütlerinin ve onların ham maddesi olan öğrencilerin, velilerin ve toplumun ihtiyaçları da değişmiştir. Bu nedenle öğrencileri demokrasiyi ve evrensel değerleri içselleştirmiş, yabancı dil bilen, ülke sorunlarına karşı duyarlı, başka kültürleri tanıyan, araştıran, sorgulayan ve sorunlara çözüm üretebilen, analiz ve sentez yapabilen her anlamda donanımlı birer dünya vatandaşı olarak yetiştirebilmek için okullardaki yönetim anlayışının ve liderlik tarzının da değişmesi ve temel bir insan hakkı olan eğitimde fırsat eşitliğinin herkes için sağlanması zorunlu bir ihtiyaç haline gelmiştir. T.C. Anayasasında, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde de belirtildiği üzere kadın erkek her bireye eğitimde ilgi, yetenek ve becerileri ölçüsünde fırsat ve imkan eşitliği sağlanması hem insani hem de yasal zorunluluk haline gelmiştir. Aynı şekilde, ekonomik imkanları yetersiz olan kişilere de yüksek öğretim imkanları dahil, eğitim öğretimin her kademesinde ilgi ve yetenekleri doğrultusunda fırsat eşitliği vatandaşı olduğu devlet tarafından sağlanmalıdır. Eğitim örgütlerinde bunların yapılabilmesi sosyal devlet ilkesi gereği ilgili kanunların, yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesinin yanında sağlıklı işleyen bir örgüt yapısı, paylaşılan bir örgüt kültürü ve iyi bir okul iklimi yaratabilen sosyal adalet liderleri ile mümkündür. Reyes ve Wagstaff'un (2005) yaptıkları araştırma sonucuna göre okulların ve özellikle farklı sosyokültürel çevrelerden gelen öğrencilerin başarılı ya da başarısız olmalarında sosyal adalet liderliğinin güçlü bir belirleyici olduğu görülmektedir. Ferreira ve Gignoux'un (2010) Eğitimde Fırsat Eşitsizliği Türkiye Örneği Çalışma Raporu anne babanın eğitim durumu, mesleği, ikamet edilen bölge ve yer, ailenin gelir seviyesi, sahip olunan kitaplar, dayanıklı mallar, kültürel varlıklar vb. öğelerin eğitimde fırsat eşitsizliğini etkileyen önemli faktörler olduğunu ortaya koymaktadır.

TDK (2017) sözlüğünde ***"Adalet, hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme, herkese kendine uygun düşeni, kendi hakkı olanı verme, doğruluk"*** olarak tanımlanmaktadır. Rawls'a (1972) göre adalet, toplumsal işbirliğinden doğan hakların, ödevlerin ve sosyal ve ekonomik malların dağıtımı ile ilgilidir. Örgütsel adalet örgütsel çıktılar olan ödül, ceza, statü vb. kazanımların hangi kriterlere göre dağıtılacağına ilişkin prosedürler ve çalışanlarara-

şı uygulamalar şeklinde tanımlanabilir (Folger ve Cropanzano, 1998).

Sosyal adalet ise TDK (2017) sözlüğünde *"Toplumsal değişik kesimlerinde hayat standardı, gelir düzeyi vb. birtakım ölçülerin fırsat eşitliği çerçevesinde dikkate alınmasıyla sosyal alanda sağlanan denge durumu."* olarak ifade edilmektedir. Bir başka ifadeyle sosyal adalet işbirliği sonucunda elde edilen menfaatlerin nasıl paylaştırılacağı ya da tahsis edileceği ile ilgilidir. Goldfarb ve Grinberg (2002) sosyal adaleti "sosyal, ekonomik, eğitim ve bireysel haklar alanında eşitlik, hakkaniyet ve adaletle ilişkin doğal insan haklarının geri kazanılması, sahiplenilmesi, sürdürülmesi ve geliştirilmesine aktif olarak katılarak bu düzenlemeleri değiştirme uygulaması" olarak tanımlıyor.

Sosyal adalet liderliği, okul müdürlerinin öğrencilerinin ırk, sınıf, dil, din, cinsiyet, tarihsel geçmişleri vb. özelliklerine ilişkin ayrımlar yapmadan; vizyon ve uygulamaları ile toplumsal eşitsizlikleri ve ötekileştirmeyi ortadan kaldırmayı hedefleyerek, adil ve eşitlikçi bir yaklaşımı merkeze alan liderlik tarzıdır (Theoharis, 2007). Adil ve hakça paylaşılan, barışçıl ve refah içinde yaşayabilen bir toplum düzeni için "sosyal adalet" toplumun temel yapısıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren her bireye sunulmaya çalışılan eğitimde fırsat eşitliği yıldan yıla bozulmakta, dezavantajlı grupların nitelikli okullara ve üniversitelere gitmeleri her geçen gün biraz daha zorlaşmaktadır. Bu nedenle, sosyal adalet ve sosyal adalet liderliğine insanların her zamankinden daha çok ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Sinizm, bir gruba, ideolojiye, sosyal bir yapıya, bir örgüte karşı hissedilen öfke, hayal kırıklığı, adaletsizlik veya güvensizlik algısı vb. olumsuz duygulardır (Andersson ve Bateman, 1997). **Örgütsel sinizm** ise kişinin örgütüne karşı beslediği korku, güvensizlik, umutsuzluk, mutsuzluk vb. olumsuz duygu, tutum ve davranışlardır (Brandes ve Das, 2006). Başka bir ifadeyle örgütsel sinizm, değişen dünya düzeninde, işgörenin örgüte sunduğu değer ve katkılarının karşılığını tam olarak alamamaktan dolayı örgüte karşı hissettiği her türlü olumsuz duygu ve tutumlardır (Şamdan ve Baskan, 2019). Araştırmalar kişinin karakteri, kişilik-rol çatışması, adil olmayan uygulamalar, liderlik tarzı, açık olmayan iletişim, psikolojik sözleşmenin ihlali, kişisel taleplerin karşılanamaması vb. pek çok nedenin örgütsel sinizme yol açtığını göstermektedir.

Fitzgerald (2002) tarafından yapılan bir araştırma adaletsizliğin örgütsel sinizme yol açan önemli etkenlerden biri olduğunu ortaya koymuştur. Adams'ın (1965), eşitlik teorisinde de belirttiği üzere çalışanın örgüte yaptığı katkıya karşın elde etikleri çıktılar arasındaki eşitsizlik ve dengesizlik örgütsel sinizmin ortaya çıkmasına yol açan önemli faktörlerden biridir.

Hoy ve Tarter (2004) yaptıkları çalışmada öğretmen liderlerinin liderlik tarzlarının öğretmenlerin adalet algılarını olumlu yönde etkileyecek en önemli kişiler olduğunu ortaya koymuşlardır.

Ayrıca, okul müdürünün sergiledikleri liderlik tarzlarının (demokratik ve sosyal adalet liderliği) işgörenler arasında güvene dayalı etkili bir iletişim yaratmada ve adalet algı düzeylerini artırmada önemli bir belirleyici olduklarını ortaya koymuştur.

Çalışma grubunu, İstanbul'daki özel ilköğretim ve özel ortaokullarda görev yapan ve basit tesadüfi örnekleme ile seçilen 163 öğretmenin oluşturduğu "okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkiye yönelik öğretmen görüşlerinin incelendiği" bu araştırma sonucuna göre; okul müdürlerinin sergiledikleri sosyal adalet liderlik tarzları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasında negatif yönde, güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bir başka ifadeyle öğretmenlerin, sosyal adalet liderliği algı düzeylerindeki artış onların örgütsel sinizm düzeylerinde düşüşe neden olmaktadır veya sosyal adalet liderliği algı düzeylerindeki düşüş onların örgütsel sinizm düzeylerinde artışa neden olmaktadır.

Bu çalışmada, cinsiyet değişkeninin öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri üzerinde anlamlı ve büyük bir etkisi olduğu tespit edilmiş ve kadın öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Kadın öğretmenlerin örgütsel sinizm algılarının erkek öğretmenlerden daha yüksek olması kadın öğretmenlerin pek çok örgütte olduğu gibi eğitim kurumlarında da daha fazla ayrımcılığa uğramasından kaynaklı olabileceği ve bu durumun kadın öğretmenlerin sinizm düzeylerini ve doğal olarak sosyal adalet liderliği algı düzeylerini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

Sosyal adalet liderliği algısı ile örgütsel sinizm arasında negatif yönde, güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koyan bu araştırma sonuçları ve bu konu ile ilgili yapılan diğer araştırma sonuçları okullardaki adaletsiz uygulamaların, okul müdürlerinin liderlik tarzlarının ve algılanan sinizm düzeyinin öğretmenler üzerindeki olumsuz etkilerinin; örgütsel bağlılık ve güvenin zayıflaması, performansın düşmesi, iş doyumunun azalması, çatışma, stres, tükenmişlik duygusu ve öğretmenlerin kendilerini değersiz hissetmeleri şeklinde ortaya çıktığını göstermektedir.

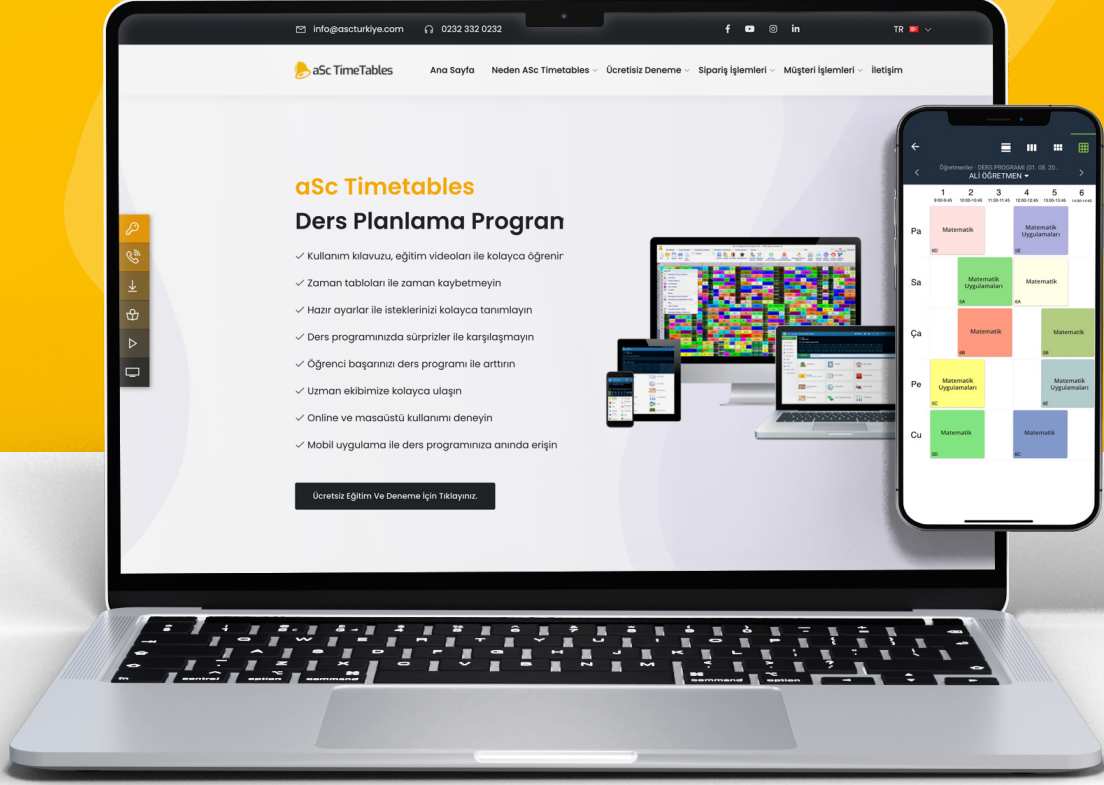
**Bu makale 30.03.2023 tarihinde 19 Mayıs Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayımlanmış olup tamamına aşağıdaki linkten ulaşılabilir.*

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/19maysbd/issue/76536/1268021>

aSc TimeTables

Kurumsal Ders Programınızı Başarı Odaklı Planlayın

Vaktiniz değerlidir ve biz bunu farkındayız.

aSc TimeTables sayesinde, ders programı hazırlama sürecinizi, günlerinizi alan bir iş yükü olmaktan çıkartabilirsiniz.

ROBOTİK YAKLAŞIM BULUT TABANLI PLANLAMA

50'den fazla hazır komut sayesinde, isteklerinizi kolayca tanımlayabilirsiniz. Yüksek hızlı sunucularda, milyonlarca olasılık aynı anda denenerek, komutlarınıza en uygun program saniyeler içerisinde oluşur.

ONLINE PLANLAMA CLOUD YEDEKLEME

Ders programınıza internetin olduğu her yerden erişebilirsiniz, simultane veri girişi sayesinde farklı kademelerin ders programını çakışmalar yaşamadan, tek yerden planlayabilirsiniz. Bulut depolama ile ders programınızı her zaman güvenli olarak saklayabilirsiniz.

MOBİL UYGULAMA SİSTEMATİK BİLDİRİM

Güncel ders programınızı bir tıklama ile öğretmenlerinizin mobil uygulamalarına kolayca bildirebilirsiniz. Ayrıca geçici öğretmen atama özelliği sayesinde derse katılamayan öğretmeniniz yerine en uygun öğretmeni mobil uygulamanızdan kolayca görevlendirebilirsiniz.

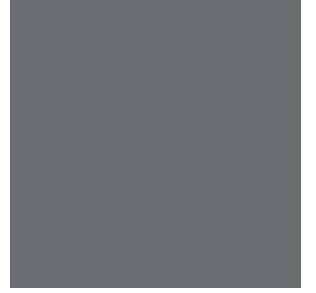

Ücretsiz deneme ve tanıtım için
0 232 332 0 232

www.ascturkiye.com **in** aSc TimeTables Türkiye
info@ascturkiye.com **@** ascturkiye **f** ascturkiye

HIZLI GÜVENİLİR TİTİZ SAMİMİ MODERN ETKİN

Sofra Compass Group Türkiye olarak, yaklaşık 30.000 çalışanımızla, Türkiye'nin her köşesinde yiyecek, içecek ve destek hizmetler sektörüne liderlik ediyoruz. Yüksek standartlarımız, global bilgi birikimimiz ve alanında uzman kadromuz ile hizmet anlayışını yeniden tanımlıyoruz.

www.sofragrup.com

sofracompassgroupturkiye

Sofra_Grup

sofra_grup

sofra-compass-group-turkiye